Fantastic Club

VLADIMIR COLIN

BABEL

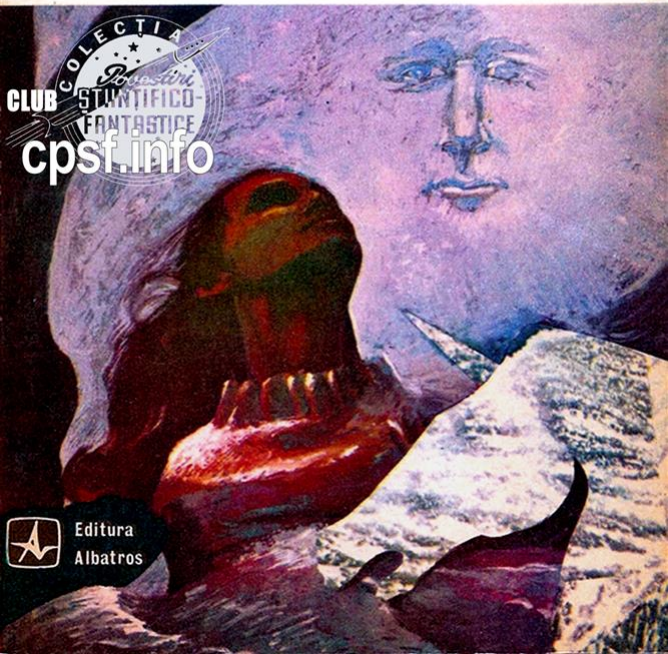

Vladimir Colin (1 mai 1921, Bucureşti - 6 decembrie 1991, Bucureşti) este un prozator şi traducător. Este fiul Ellei (născută Pauker) şi al lui Lazăr Colin, funcţionar. Colin (al cărui nume la naştere era Jean), învaţă la Liceul „Cantemir Vodă" din Bucureşti, absolvit în 1944, urmând apoi un an la Facultatea de Litere şi Filosofie a Uni-versităţii bucureştene. Va fi activist al CC al UTC şi redactor la Editura CC a UTC (1945-1946), redactor la Radio (1946-1947), la „Revista literară" (1947-1948), secretar general de redacţie la „Flacăra" (1948-1950), redactor din 1958, iar din 1970 secretar general de redacţie la „Viaţa românească". Debutează cu poemul Manifest în ziarul „Victoria", în 1944 (semnând Ştefan Colin), iar prima carte, 27 poeme, îi apare în 1947.

După o activitate nerelevantă ca poet şi autor de proze prolectultiste, devine unul dintre cei mai iluştri reprezentanţi ai basmului cult şi pionier al prozei science fiction, recunoscut ca unul dintre întemeietorii genului în literatura română. Primeşte nume-roase premii literare şi recunoaşteri internaţionale: Premiul Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti pentru volumul Capcanele timpului (1972) şi pentru romanul Babei (1978), trei premii EUROCON, conferite de Societatea Europeană de Science Fiction, Medalia de aur la Poznan (Polonia, 1976), Premiul Europa pentru cel mai bun roman la Stresa (Italia), pentru Babei (1978), Marele Premiu la San Marino pentru întreaga operă (1989), Premiul Provincia di Trento, acordat de Universitatea din Padova (Italia) pentru creaţia în domeniul basmului (1980) etc.

Doi scriitori, aproape fără legătură unul cu celălalt, s-au succedat în biografia lui Colin. Dintre ei, activistul cultural, poet şi prozator, care scria conform imperativelor anilor '48-'55 este astăzi uitat. La începutul deceniului şase are loc o cotitură esenţială în viaţa scriitorului: contactul cu basmul de pe toate meridianele, popular şi cult. I se relevă astfel un spaţiu al exercitării libere a imaginaţiei şi posibilitatea de a descoperi funcţionarea perenă a structurilor arhetipale. Nu va mai părăsi tărâmul imaginaţiei şi va profita din plin de libertăţile genului fantastic pentru a scrie o operă de moralist sceptic şi ironic, deghizat în inventator de motive şi de lumi ştiinţific utopice (unul dintre cei care i-au sesizat cel mai bine procedeele, imitându-l, a fost Ov. S. Crohmălniceanu, în Istorii insolite).

Specialiştii SF au calificat prozele lui Colin drept science fantasy, ceea ce s-ar putea traduce drept „fantezie desfăşurată sub pretext ştiinţific". El a ilustrat genul atât în proza scurtă, cât şi în roman. Foarte adesea însă imaginile aparţin mai curând suprarealismului, eliberează pulsiuni subconştiente refulate şi folosesc legile de constituire a visului - simbolizare, con-densare, deplasare - pentru a construi alegorii, fabule ale condiţiei umane.

În Imposibila oază (1984), de exemplu, cineva care e luat drept Tiberiu, dar care se numeşte Ilarion (nume utilizat în mai multe povestiri: e cel ilar, cel care produce ilaritate şi care tratează lumea ca pe o ilară iluzie), nimereşte într-un castel-ospiciu, unde e primit cu o indiferentă politeţe, de persoane care fac gesturi inexplicabile de la început până la sfârşit (i se aruncă în faţă cu fulgi, asistă la un mic dejun), ceea ce îi prilejuieşte anamneză unor scene din adolescenţă, acelea reale: reacţia unei sărmane profesoare de franceză când o anunţă că deocamdată nu îi poate plăti lecţiile.

Personajul rătăceşte printr-un labirint („Sunt propriul meu Minotaur"), unde se va lovi de o sârmă electrică şi va muri, probabil, scufundat în pământ. Ultima oază este numai un purgatoriu. Motivele fundamentale ale literaturii ştiinţifico-fantastice fiind identice cu ale textelor mitic-arhetipale, prozatorul scrie despre ieşirea din spaţiul perceptibil şi din timpul istoric, despre corespondenţa cu spaţiul-timp al prototipurilor, despre pluralitatea universurilor, despre conştiinţa de sine a celui ce îşi descoperă structura arhetipală, replasând teme

şi situaţii mitic-mistice în decor SF şi descriind plasarea în lume a unui personaj al scriitorului în funcţie de situaţiile descrise în listele anistorice.

Într-o vreme când numele lui Mircea Eliade era sub interdicţie, când proza lui V. Voiculescu era menită unei circulaţii restrânse, Colin a dominat un sector al literaturii cu tradiţie în proza autohtonă, adaptându-l la cerinţele tehnicii moderne, Dinţii lui Cronos (1975), bunăoară, fiind un volum de referinţă. Personajul este un arhetip, adesea purtând şi un nume simbolic: Ulise călătorul - ce se reîntoarce din Ithaca la Troia, alchimistul Tristan - ce se volatilizează din faţa oamenilor regelui veniţi să-i ceară aurul produs, vrăjitoarea Mela, „cea neagră" - care naşte lumile pieritoare prin puterea gândului, iar el, personajul, evoluează în situaţii ce dobândesc caractere arhetipale.

Capacitatea scriitorului de a inventa astfel de situaţii pare inepuizabilă, pornind de la cele cu trăsături de fabulă (un copil priveşte atent la musafirii părinţilor săi şi descoperă ceea ce ştia, că orice căsătorie e o unitate de contrarii, aşa că bărbatul venit în vizită e un vulpoi însurat cu o găină, aşa cum tatăl lui e un lup însurat cu o oaie; nu e nici o mirare că pe fondul unei foarte banale conversaţii mondene vulpoiul se repede şi soarbe oul pe care găina tocmai l-a depus pe fotoliu) şi mergând până la caleidoscopica, ameţitoarea rotire a unor lumi virtuale, fiecare alcătuită după altă lege.

Himera lui personală este „omul multiplu", vieţuind în spaţii nu cu trei, ci cu mai multe dimensiuni, în afara timpului. A te sustrage „dinţilor lui Cronos" evadând în arhetip reprezintă impulsul originar din care se nasc lumile multiple ale lui Colin. De aceea, actul magic (nenumit astfel, dar descris în efectele lui) este pivotul în jurul căruia se rotesc conflictele. Magicianul, vrăjitorul, dar mai ales vrăjitoarea (feminismul în toate ipostazele lui, de la inocenţă la adânca iniţiere, este întotdeauna legat de fascinanta, seducătoarea magie) sunt personaje în decoruri proiectate în viitor şi în posibil, ceea ce le asigură atemporalitatea.

Opera

• 27 poeme, Bucureşti, 1947;

• Flăcări între cer şi apă, Bucureşti, 1950;
• Pânzele vremii, Bucureşti, 1951;
• Cormoranul pleacă pe mare, Bucureşti, 1951;
• În spatele frontului, Bucureşti, 1951;
• Soarele răsare în Deltă, Bucureşti, 1951;
• Basme, Bucureşti, 1953; ediţia V, Bucureşti, 1979;
• Nemaipomenita bătălie dintre Papură-împărat şi Pintilie, Bucureşti, 1953;
• Toroiman, Bucureşti, 1954;
• Problemele şi drumurile basmului cult, Bucureşti, 1955;
• Torpilorul roşu, Bucureşti, 1956;
• Poveştile celor trei mincinoşi, Bucureşti, 1956;
• Zece poveşti pitice, Bucureşti, 1957;
• Basmele Omului, Bucureşti, 1958;
• Întoarcerea pescăruşului, Bucureşti, 1959;
• Legendele Ţării lui Vam. O mitologie a Omului, Bucureşti, 1961;
• A zecea lume, Bucureşti, 1964;
• Viitorul al doilea, Bucureşti, 1966;
• Povestea scrisului. Enciclopedie ilustrată pentru copii şi tineret, Bucureşti, 1966;
• Pentagrama, Bucureşti, 1967;
• Dincolo de zidul de neon, Bucureşti, 1968;
• Un peşte invizibil şi 20 de povestiri fantastice, Bucureşti, 1970;
• Poveşti de buzunar, Bucureşti, 1971;
• Capcanele timpului, Bucureşti, 1972;
• Dinţii lui Cronos, Bucureşti, 1975;
• Grifonul lui Ulise, Bucureşti, 1976;
• Babei, Bucureşti, 1978;
• Timp cu călăreţ şi corb, Bucureşti, 1979;
• Imposibila oază, Bucureşti, 1984;
• Xele, motanul din stele. O uluitoare aventură povestită pe îndelete în nouă capitole complete, Bucureşti, 1984;
• Şase brăţări pentru gleznă, Bucureşti, 1987.

Antologii

• Les Meilleurs histoires de science-fiction roumaine, Bruxelles, 1975.

Traduceri

• Vladimir Maiakovski, Poemul lui Octombrie, Bucureşti, 1945;
• P.P. Erşov, Căluţul cocoşat, Bucureşti, 1948;
• Arkadi Kuleşov, Comuniştii, Bucureşti, 1950;
• Antologia poeziei sovietice, Bucureşti, 1955 (în colaborare);
• Andre Verdet, Pasărea şi barajul, Bucureşti, 1957;
• Pierre Jean de Beranger, Cântece alese, Bucureşti, 1958;
• Grigor Vitez, Prepeliţa, Bucureşti, 1958;
• Basmele popoarelor Asiei, Bucureşti, 1962 (în colaborare cu Radu Maier);
• Vaca din lună. Poveşti populare indiene, Bucureşti, 1963 (în colaborare cu Radu Maier);
• Claude Tillier, Unchiul meu Benjamin, prefaţă de Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Bucureşti, 1964;
• Jules Verne, Castelul din Carpaţi, Bucureşti, 1967;
• Andre Gide, Paludes. Prometeu rău înlănţuit, Bucureşti, 1969;
• Un pic de neant. Antologie a anticipaţiei franceze contemporane, Bucureşti, 1970;
• Padişahul şi vizirul. Basme persane, Bucureşti, 1971 (în colaborare cu Viorel Bageacu);
• Gerard Klein, Planeta cu şapte măşti, prefaţa traducătorului, Bucureşti, 1975, Seniorii războiului, Bucureşti, 1975;
• John Brunner, Răbdarea timpului, Bucureşti, 1981 (în colaborare cu J. Pascal).

Fantastic Club

VLADIMIR COLIN

BABEL

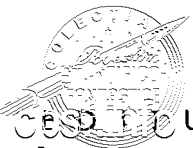

CESKÁ LITERATURA ALBATROS

Ilustrația copertei : Vasile Olac

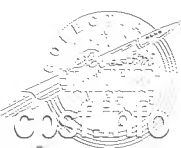

Ajuns pe palier se clătină în pustiul din el și de afară, glasuri pulverizate țiuind, mugind, năvală de forme rotitoare cu identitate pierdută, culori mereu veștede în universul ucis.

Acum

Cu capul pe spate, trase aer în piept. Ușa îl recunoscu și se deschise, glasul strigă de îndată ce lumina țîșni din pereți:

— Salut, Ralt!... Totu-i în ordine. N-a chemat nimeni.

Oh, taci, taci... Își izbi fruntea cu pumnul, făcu un pas. Ușa lunecă în urma lui și el se rezemă de panoul care se supse îndatoritor, luînd forma umerilor ce-l apăsau. Toate vasele fuseseră împodobite cu flori proaspăt fabricate, podeaua strălucea.

Închise ochii. Puterea împotriva căreia nu voia să lupte îi trăgea în jos colțurile buzelor și el strînse din dinți cîtă vreme ecourile glasului stăruiră între pereții netezi. Nemișcat, cu capul în piept, aștepta.

... atunci, la mutare, ar fi putut opta pentru un apartament de sex feminin, trecut de prima tinerețe, discret și eficace; sau pentru unul adolescent, prevenitor și supus. Dar, tineri amîndoi, se hotărîseră pentru apartamentul căruia i se implantase personalitatea lui Fart Averol, animatorul uneia dintre cele mai populare emisiuni a cosmoviziunii. Utilizarea domestică

a celebrităților mai era o inovație recentă. Nu regretară de altfel, falsa vioiciune, emfaza și lipsa de umor a apartamentului încîntîndu-i cu atît mai mult cu cît serviciile lui se dovedeau — conform contractului — ireproșabile. Nota particulară o dădeau amănuntele și prietenii se tăvăleau de rîs cînd erau primiți cu răsunătorul *Salut!* al lui Fart Averol difuzat de ani de zile pe canalele cosmoviziunii, amestec de jovialitate și condescendență uimitor de exact dozate pentru atingerea impactului psihologic scontat, sau cînd apartamentul le oferea să aleagă între vodsky și aclateil ca și cum urmau să se decidă pentru președinția Oficiului sau acceptarea premiului Sol Invictus...

Oarbe, privirile lui Ralt lunecară peste un timp mort. Oficiul, firește, nu intervenea direct: respectînd libertatea individuală, se mulțumea să semnaleze ceea ce, oricum, nu putea constitui decît o inadvertență într-o epocă ce se situa, oficial, dincolo de era delictelor. Dar, cunoscînd unda personală a celor treisprezece milioane de locuitori ai orașului, o făcea din oră în oră, acasă, în cercul prietenilor, pretutindeni. Discret (mesajul nu era auzit decît de către cel în cauză), politicos *(Ne permitem să vă reamintim...)* și eficace: cu o lună în urmă, la capătul puterilor, Ralt ceruse ca numele Arlei să fie șters din memoria apartamentului.

Omiterea lui îl răni mai dureros decît faptul că, în primele zile, apartamentul urma să salute o Arla absentă. Ultima poartă fusese astfel închisă. Încetînd să fie doar subiectiv reală, absența era acum recunoscută, înregistrată. Oficializarea îi proclama caracterul ireversibil, ignorarea numelui Arlei tăgăduia zîmbetul, gesturile, tăcerile, anii de soare. Intrau în neant grijile, clipele de paroxism privilegiat, șoaptele, umărul Arlei lîngă umărul lui. Piereau spaimele împăr-

COLECȚIA CARTEA ROMÂNEASCĂ

tăşite, micile complicităţi şi marile speranţe. Purtată îndărăt în timp, radiera nevăzută ştergea atent orice urmă : Arla nu mai avea dreptul să lase amintiri.

Consecvent, apartamentul îi adună lucrurile, pînă şi imaginile, şi le expulză. Ralt găsi lada neagră pe palier. Aflat acum dincolo de revoltă, rătăcitor printre fantome de zile şi nopţi, o privi în tăcere fără să-şi dea seama că lunecă încet de-a lungul peretelui, o cuprinde în braţe şi-şi lipeşte faţa de capacul îndoliat.

Jignit, apartamentul închise uşa, dar bărbatul îşi petrecu noaptea deşteptînd foşnetul rochiilor din care suiau fantomele orelor apuse, trecîndu-şi degetele peste cutii cu farduri, peste brăţări. Chipurile Arlei zîmbeau, se mirau. *Poate că nici nu ştie. Tu ştii...?* Chipurile nu răspundeau şi Ralt încercă să se încredinţeze că totul se petrecuse atît de repede încît Arla nici nu apucase să-şi dea seama. Era întîiul gînd consolator după o lungă desnădejde, aşa că stărui asupra lui anestezind stratul superficial al suferinţei, dar dedesubt pustiul rămînea la fel de negru, definitiv vitriolat.

Ştiind că anularea propriei lui dispoziţii luată sub imperiul constrîngerii n-ar fi dus decît la reactivarea Oficiului, încercă să obţină în zori renunţarea la orice formă de salut, dar apartamentul nu uita jignirea ce-i fusese adusă şi se plînse imobilului. Ralt fu aşadar rugat să coboare în încăperea cu pereţi acoperiţi de cadrane şi becuri de toate culorile, clipind în ritmul sincopat al vieţii celor două sute de etaje ale fabricii de locuit.

— Aţi optat în cunoştinţă de cauză pentru personalitatea apartamentului, aminti imobilul cu glasul unui avocat celebru, care trecea ului-tor de repede de la inflexiuni onctuoase la un ton ce nu admitea replică. Vi-l puteţi închipui

pe Fart Averol sacrificînd începutul tradițional al emisiunii sale?... Îndrăznesc să afirm că o asemenea cerere poate fi considerată drept cruzime morală. De fapt, pretindeți un fel de automutilare, alterarea unui caracter perfect constituit.

— N-aș... putea să mă mut?

Toate becurile clipiră în același timp, ca la un semnal. Sau ca la un cutremur.

— Aveți de formulat vreo plîngere? S-a făcut apartamentul vinovat de nerespectarea vreunei clauze contractuale?

— Nu, deloc, n-aș vrea să crezi una ca asta. Doar că... știi...*

— *Dumneavoastră* ar trebui să știți că societatea noastră detestă capriciile, spuse rece imobilul. Îngăduiți apartamentului să procedeze legal. Și, nu uitați, alterarea structurii personalizate a unui singur subsistem atrage dereglarea întregului, datorită interconexiunilor inevitabile. Prespun că nu intenționați să pricinuiți neplăceri nimănui.

Învins dinainte, Ralt tăcu. Dar începu să nu mai dea pe acasă decît atunci cînd, năucit după ore de umblet fără țintă, amorf, ajungea să se clatine în pustiul pe care nici un semnal din afară nu-l mai străbătea și din golul căruia se simțea în stare să înfrunte pînă și glasul ce ignora numele Arlei. Tot ce obținuse în jalnicul dialog fusese învoirea ca lada cu amintiri să nu fie dusă la incinerator *(Și vă atrag atenția asupra caracterului excepțional al derogării de la obiceiul generalizat*, ținuse să sublinieze imo-

---

* Amintim că, pe lumile integrate Oficiului, folosirea persoanei a doua a singularului a fost generalizată de secole, singure mașinile fiind programate pentru utilizarea vechilor forme ceremonioase; era, dealtfel, una dintre puținele modalități de identificare a roboților androizi.

COLECȚIA

bilul), ci adăpostită într-una dintre boxele ultimului etaj subteran. Cel din urmă subsol, la care nici un locatar nu avea acces, aparţinea maşinilor.

... se desprinse de panoul uşii, înaintă împleticit spre dormitor. După ce îl evitase o vreme, dormind în fotoliul din cealaltă încăpere, se prăbuşea din nou de cîteva zile în patul prea larg. Nu putea spera să moară acolo, cu capul pe perna care nu mai păstra mirosul Arlei (apartamentul ar fi intervenit şi l-ar fi readus, bineînţeles, la viaţă), dar nu mai ştia ce speră.

Uşa se deschise şi Arla se ivi în prag.

— La ora asta, Ralt ? Măcar să fii anunţat...

O privea de la marginea pustiului, de foarte departe.

Neliniştită. Arla.

Braţele i se întinseră spre ea înainte de a şti ce face, înainte de a înţelege. Simţi în gît explozia nodului care-l împiedica să respire şi, prinzîndu-se cu amîndouă mîinile de umerii ei într-un balans de neîncredere şi teamă, pentru că lumea nu se refăcuse nici în el, nici în afara lui şi trupul îi rătăcea încă în noaptea ce dura de atîtea săptămîni amorţite, egale, izbucni într-un plîns cu sughiţuri, atinse cu buzele pielea fragedă dintre umăr şi gît. Atunci, simţind căldura Arlei şi sarea propriilor lui lacrimi, bîigui :

— Dar tu... ai murit...

Şi-şi dădu pe loc seama de monstruozitatea cuvintelor, ştiu că nu erau adevărate şi că visase accidentul. Nu se schimbase nimic. Îi simţea degetele răvăşindu-i părul, degetele Arlei în părul lui, nările-i recunoşteau mirosul şi, pentru că nu murise, pentru că era acolo, în braţele lui, plîngea în hohote chinuit de o fericire atît de roşie, încît vinele nu-i mai purtau sînge, ci fericire şi, neînţelegînd cum se lăsase

înşelat, cum o putuse crede plecată pentru totdeauna, amintindu-şi că, oricum, ea nu ştia sau nu trebuia să ştie, cerîndu-i iertare, şopti :

— Ce idiot am fost !

Se deşteptă pe perna udă de lacrimi.

— Salut, Ralt, spuse apartamentul.

Extras din *Biografia lui Ralt Moga*

NU SE afla la prima călătorie şi nu voia să ştie nimic din ce se petrecea în jurul lui. Trăsese, o dată pentru totdeauna, perdelele. Închis în cabină aşa cum se închisese în el însuşi (cei doi membrii ai echipajului păreau muţi şi el le fu recunoscător, deşi nu spuse nimic), refăcea la nesfîrşire în minte convorbirea absurdă, sonda fiecare dintre cuvintele rostite, asculta tăcerile dintre fraze, cîntărindu-le şi încercînd să le smulgă adevărul. Reluase de atîtea ori firul vorbelor, de atîtea ori îl secţionase potrivind frînturile în succesiuni neaşteptate, încît, la drept vorbind, nu mai putea fi sigur de nimic. Cine spusese, de pildă, *în afara ultimei speranţe*, el sau celălalt ? Totul se învălmăşea, cuvintele (dar oare fuseseră într-adevăr rostite şi nu se amăgea singur, născocindu-le pe măsură ce încerca să-şi justifice prezenţa pe mica astronavă purtînd, drept singur semn distinctiv, litera M ?), cuvintele îşi pierdeau semnificaţia, se reduceau la simple sunete, apoi, distorsionate, nu mai erau detectabile nici măcar ca sunete, deveneau vuiet, se integrau în uruitul motoarelor şi el se prăbuşea într-un somn bîntuit de coşmare care-şi băteau joc de mintea şi inima lui, continuînd în forme şi mai aberante analiza convorbirii încheiată în timpul obiectiv, dar mereu şi mereu reluată în cel subiectiv, pînă la istovirea care, în somn, se traducea prin trezire.

Nici o mirare, deci, că nu înregistră escala pe Marte. Nu văzu luminile astroportului, nu se miră de tăcerea motoarelor, cel mult simți la periferia conștiinței (și fără să tragă vreo concluzie) că vorbele absurd reluate își mențin semnificațiile și nu se mai topesc în vacarmul pe care pînă atunci izbuteau să-l domine pentru un răstimp mereu mai scurt, proporțional cu tot mai puțina energie de care dispunea. La fel, nu luă act din capul locului nici de ivirea noului pasager.

Slab, fără vîrstă, omul purta un fel de salopetă neagră. Pătrunse neauzit în cabină și se așeză, își privi îndelung mîinile, jucîndu-și degetele lungi, flexibile, cu unghii pătrate.

— Ralt Moga ?

Nu-și ridicase privirile. Glasul, subțire ca un glas de copil, nu se potrivea cu fața încremenită și ajunse greu în auzul celuilalt.

— Mă... cunoști...?

Noul venit simți că întrebarea sosea de departe. Cel din fața lui trebuia lăsat să revină la suprafață după cufundarea în el însuși, care dura de cine știe cînd. Era inutil să-i spună că omul din echipaj îi furnizase numele. Îl așteptă deci să se înapoieze între pereții capitonați, așteptă declanșarea inevitabilului proces început odată cu intenționat abrupta luare de contact. Abia cînd deslușì primele semne ale curiozității în privirile stinse ce-i căutau privirile, se prezentă :

— Idomar av Olg su Saro. Și, dezvelindu-și dinții din față, albi și așezați pieziș ca dinții unui hîrciog, adăugă cu un zîmbet lipsit de veselie : Asasin.

Reci ca două bile de sticlă, ochii lui de un albastru pălit nu se potriveau cu glasul de copil, constată acum Ralt. Întîlnindu-le privirea, se foi neliniștit în fotoliu, apoi rosti în silă :

— Se zice că... pe Marte... e o profesiune... hm... *(nu izbuti să întregească, așa cum își propusese : respectabilă).*

— Cu vechi tradiții, îi luă Idomar vorba din gură. Dar n-am venit să te ucid.

— Oricum, mi-e perfect egal... și, ridicînd din umeri, continuă în gînd: *Ce vrea de la mine? Am să mă retrag în cușetă.*

— Că sînt un Asasin? Că n-am venit să te ucid?

— Totul, spuse Ralt obosit.

Vechile cuvinte i se împleticeau sub frunte ascunzîndu-și în continuare înțelesul și el trebuia să le hăituiască pînă va izbuti să stoarcă din ele adevărul. Oare celălalt nu-și dădea seama că prezența lui îl stînjenea?

Dar Idomar zîmbi din nou. Buzele lui se depărtară exact cît pentru zîmbetul de adineauri, dinții sclipiră la fel și Ralt avu impresia că Asasinul dispune de un singur rictus cu care-și mimează toate zîmbetele. Fața încremenită nu vădea nici un fel de participare.

— Să ne fi adunat de pe două lumi tocmai pentru asta? Indiferența e prima condiție a unui Asasin.

— Am o meserie, spuse Ralt. Sau aveam. Poet.

— Se zice că... pe Pămînt... e o profesiune... hm...

— Cu vechi tradiții, zîmbi șters, simțindu-se dator să mimeze politețea, așa cum celălalt își mima zîmbetele.

— Nu ești bun de ucenic, urmă însă marțianul. Indiferent, poate... dar prea puțin liber.

Ultimul cuvînt fusese scrîșnit, rostit — vizibil — cu neplăcere.

— Știi cam multe despre mine, constată nemulțumit Ralt, întrebîndu-se dacă Idomar e la curent și cu rațiunea *(rațiunea? demența,* se corectă singur în gînd, *dar nu, era o rațiune sau trebuia să fie)* pentru care se afla pe mica astronavă.

— Te zbuciumi inutîl. Încă n-ai aflat. Trecutul și viitorul nu există... (Idomar vorbea acum în șoaptă. Ralt tresări, vru să protesteze — *rațiunea, demența, spune-i cum vrei, dar o rațiune sau o de-*

mentă trebuie să existe, altminteri... altminteri? — nu-și putu răspunde și nu ajunse să protesteze pentru că glasul măștii de piele veștedă, ca decupată într-un pergament fabulos, glasul de copil i se păru deodată înfricoșător și el își vîrî capul între umeri, așteptînd.) Nu sîntem decît o succesiune de prezenturi, pămînteanule, o infinitate de prezenturi puse cap la cap. Pe măsură ce ne-am umanizat am uitat asta, ne-am prefăcut că uităm, am vrut să uităm... Cîte milenii de eforturi! Spaima noastră: punctul de plecare. Prin toate mijloacele, tabuuri, religii, state, am tins să ne depărtăm de verii noștri buni. Erau păroși, am făcut ce am făcut și ne-am curățat pielea. Erau naturali, ne-am străduit să fim artificiali și ne-am tatuat, vopsit, îmbrăcat. Trăiau în prezent, ne-am născocit un trecut și un viitor... Sîntem oare mai fericiți?

Brusc, glasul trecuse de la șoaptă la strigăt. *Parcă ar ține să se convingă pe el, în primul rînd... Sînt numai trecut și viitor,* vru să strige și Ralt, dar Idomar coborî din nou glasul:

— Taci... (nu părea supărat). Am să-mi răspund eu. Nu sîntem mai fericiți, Ralt. De ce? Pentru că nu mai sîntem liberi. Trecutul și viitorul, iată cătușele în care ne-am ferecat cu bună știință. În ce mă privește, din clipa cînd am înțeles, am redevenit liber.

— Ca un animal, se înspăimîntă Ralt. Și te-ai făcut Asasin.

Bilele albastre ale ochilor lui Idomar sclipiră, dar marțianul nu se clinti.

— Nu ucid de plăcere și nici din motive personale, aminti cu o blîndețe sub care se putea ascunde orice.

Cuvintele ajungeau încă greu pînă la Ralt și frînele mai erau blocate în mintea lui, de asta și vorbise fără să se controleze. Dar înțelese deodată că Idomar *l-ar* fi putut ucide, înțelese *într-adevăr* abia atunci, de parcă atunci auzi cuvintele rostite de

către celălalt îndată după intrarea lui în cabină, cuvinte pe care le primise cu neprefăcută indiferență.

— Nu acum, șopti dîndu-se îndărăt și lipindu-și spinarea de spătarul fotoliului.

Din pricina trecutului și a viitorului, prezentul devenea prețios. O fază de tranziție, o simplă trecere, dar dacă toate făgăduielile trecutului erau menite să rodească în viitor...

— Glumeam, spuse marțianul. N-am venit nici să te ucid și nici să te transform în Asasin. La coborîrea pe Babel vom ști ce ne așteaptă.

— La...?

Idomar clătină din cap.

— N-ai înțeles nici asta?

— Iartă-mă, șopti Ralt. Sînt un prost. Știi... eu...

Încă nu se obișnuise cu gîndul. Deși luase hotărîrea pe Pămînt și sucise în minte fiecare cuvînt al convorbirii avute înainte de plecare, nu privise încă în față premisa firească și, totodată, concluzia inevitabilă: trebuia să trăiască. Acceptarea prezentului rămînea uimitoare în ochii celui ce se obișnuise să-l considere exclusiv prin prisma suferinței și iată că marțianul nu se mulțumea să-i deschidă ochii, îi mai dădea un prilej de uimire: amîndoi aveau aceeași țintă.

Fără veste, Ralt se surprinse bucuros de apariția Asasinului. Apatia în care se cufundase (complăcuse?) se destrăma, acum i se părea că prezența celuilalt însemna confirmarea unui nou început și amîna tortura îndoielilor. Nerăbdător, întrebă:

— Ce știi despre Babel?

— Ce știe toată lumea... Planetă măruntă, condiții de viață surprinzător de apropiate de cele de pe Pămînt. Descoperită și colonizată în faza a doua a Explorării, a fost acaparată de către familia Mor. Decretată planetă interzisă sub Alvar Mor, al treilea sau al patrulea reprezentant al dinastiei. Oficiul a încercat să protesteze, apoi a trimis o navă de recunoaștere, care nu s-a mai întors. De ce?... Mister.

CENTRUL DE CARTE

Legăturile dintre Oficiu și Babel au fost întrerupte, iar domeniul Mor recunoscut drept planetă interzisă. De cel puțin patru sute de ani nu mai știe nimeni ce se petrece pe Babel.

— Cum a fost cu putință?

— O planetă insignifiantă, abia mai mare decît un asteroid, spuse cu dispreț Idomar. Și plasată într-un punct neinteresant al galaxiei... Presupun că Oficiul n-a socotit necesar s-o integreze.

— E totuși ciudat, nu?

Marțianul făcu un gest evaziv.

— Faptul că ne îndreptăm spre Babel dovedește, poate, că punțile n-au fost rupte decît oficial. Oricum, vom ști curînd.

Nici unul dintre ei nu se aștepta la surpriza coborîrii pe Venus și, cu atît mai puțin, la ivirea celui de al treilea pasager pe care îl luară de pe astroportul din Xu-Tii. Trăind acum în prezent în ciuda îndoielilor pe care urma să le hrănească din însăși substanța speranțelor lui, Ralt nu rămase indiferent la agitația domnind pe unul dintre cele mai mari astroporturi ale Oficiului.

De la hubloul a cărui perdea fusese dată în lături privi turlele scînteietoare ale navelor așezate la distanțe ce micșorau siluetele roboților, urmări traseele benzilor transportoare, multicolore și autoreglabile, șerpuind la mai multe nivele. Ca de obicei pe Venus, cerul era străbătut de nori, dar ploaia încetase și betonul imenselor piste lucea, rarele oaze albe făcînd să pară și mai întunecate porțiunile arse de jeturile navelor.

Cînd femeia pătrunse în cabină se răsuciră amîndoi mirați, căci noua pasageră urcase din partea opusă celei spre care priveau prin hublou.

— *Gerhoa,* zîmbi ea ca răspuns la vizibila stupoare a bărbaților. Apoi, rostind cuvintele galacticei cu inefabilul accent al celor din vechea populație a

gerlilor, adăugă : Mă tem că prezența mea nu v-a fost anunțată...

— Într-adevăr, zise Idomar afișînd rictusul ce-i ținea loc de zîmbet. Dar e cu atît mai plăcută.

Reacțiile lui Ralt mai erau, întrucîtva, decalate. În picioare, se mulțumea să privească.

— Nu știu dacă afirmația e valabilă și pentru prietenul tău, spuse de aceea gerla trecîndu-și degetele prin părul albastru, iar Idomar îl împinse cu cotul, grăbindu-se s-o asigure că amîndoi erau, desigur, încîntați.

Ralt se regăsi destul de repede pentru a face chiar el prezentările. Aflară deci că noua pasageră se numea Or-alda și că era o Harfă a Marei Doamne (ca pentru a-i ruga să accepte termenii bizari privi pe rînd spre cei doi bărbați, acordînd fiecăruia cîte un zîmbet complice). Faptul că marțianul era Asasin nu păru s-o tulbure mai mult decît informația că Ralt era poet. Se așezase în cel de al treilea fotoliu, fragilă dar sigură de ea, iar cabina deveni dintr-o dată o încăpere vie.

— Trei fotolii, trei pasageri, spuse Idomar. Trebuia să-mi dau seama...

— Un vechi proverb pămîntean pretinde că toate lucrurile bune sosesc cîte trei, aminti și Ralt.

Nu-i venea ușor să părăsească pustiul în care rătăcise și i se părea că se află de două ori acolo, pe mica astronavă : un Ralt închis în el însuși, în microuniversul durerii și întrebîndu-se neliniștit dacă năvala în absurd putea însemna o ieșire, un Ralt situat în afara lui, spre care privea cu un amestec de ciudă și curiozitate numai pentru că nu demult, într-un birou cu pereții acoperiți de holograme, un android îi arătase o ipotetică ieșire și care izbutea de aceea să vorbească aproape degajat, să comunice, mai mult, să înregistreze farmecul subtil al gerlei. Ironic dar interesat, Ralt cel închis în cercul umbrelor îl vedea pe al doilea Ralt urmărind fața șlefuită într-un ovoid de aur mat, proeminențele acu-

zate ale pomeţilor, ochii alungiţi, cu albul neînchipuit de alb şi verdele dens, mineral, nasul uşor arcuit şi gura poate prea mare, cu buze cărnoase. Casca părului albastru, retezat deasupra sprîncenelor, acoperind umerii şi coborînd ţeapăn pînă spre mijlocul spatelui dădea femeii duritatea unei amazoane, impresie desmînţită de graţia trupului prins într-o tradiţională *tlaa* verde care-i ascundea braţul stîng, lăsînd liber umărul şi braţul drept pe care strălucea inevitabila brăţară lată, împodobită cu hieroglife. Totul în Or-alda era ambiguu, amestec de asprime şi fragilitate. Părea matură şi totodată foarte tînără, iar siguranţa cu care apuca un pahar contrasta cu graţia felului în care-l ducea la buze.

— Am numai prieteni, spunea ea acum. Sper să ne împrietenim.

Ca trase de arcuri invizibile, buzele lui Idomar zvîcniră desfăcîndu-se în rictusul care-i ţinea loc de zîmbet.

— O Harfă dispune de talente speciale...

— Insinuezi vreo îndemînare în a provoca prietenia ?... O vrajă ? O undă, poate ?

Or-alda părea interesată. Îl privea zîmbind, dreaptă în fotoliu, cu capul uşor plecat spre marţianul ai cărui ochi albaştri, reci, o pironeau.

— Am fost pe Venus, răspunse el.

Dinţii de hîrciog sclipeau pe masca feţei veştede.

Femeia îşi lăsă capul pe spate şi izbucni într-un rîs neaşteptat. Spaţiul dintre buzele lui Idomar spori imperceptibil.

— Am fost pe Gerl, repetă el cu glasul ce părea împrumutat de la un copil despre a cărui soartă era poate înţelept să nu se mai afle niciodată.

— Şi ?

— Şi m-am întors.

— Ah, şopti Or-alda.

După care se făcu tăcere, de parcă amîndoi spuseseră ce aveau de spus şi era acum rîndul privi-

rilor să se cîntărească, pătrunzînd dincolo de cuvinte, acolo unde cuvintele rămîn neputincioase.

— Despre ce vorbiţi ? se miră într-un tîrziu Ralt, deşi nimeni nu mai vorbea.

— Despre Venus, spuse tot în şoaptă femeia, ca şi cum i-ar fi dezvăluit o taină.

Dar urma să se uite la Idomar. S-ar fi zis că lui îi răspunsese, cu toate că, nemişcat, marţianul aştepta şi părea dispus să aştepte zile, săptămîni, luni întregi, la nevoie.

— Nu pricep, se înciudă Ralt descoperind că, odată scos din bezna pustiului, nu mai putea îndura tăcerea. Eu n-am fost pe Venus...

— Nu-i nimic, răspunse Idomar. Apoi, parcă fără nici o legătură, adăugă : Ghilda Asasinilor a apărut pe Marte în epoca alcatanilor, care semăna cu feudalismul terestru. Statutele ei au fost însă neîncetat perfecţionate. Ţi-am spus că Asasinul trebuie să fie indiferent şi liber, că nu poate ucide din plăcere sau pentru raţiuni de ordin personal. În plus, nu are voie să-şi chinuiască victima.

Îi răspundea lui Ralt, dar se uita la Or-alda.

— Nu ştim ce ne aşteaptă pe Babel. Să fim prieteni, propuse ea din nou.

Mirat, Ralt îşi dădu seama că gerla tremură. *Teamă ?* Or-alda părea să se lupte cu ea însăşi. Îşi muşcă buzele, apoi, răsuflînd adînc, îşi lăsă mîna pe masă, cu palma în sus. Era mîna dreaptă. Cu stînga îşi cuprinse brăţara de pe braţul gol. Trei făpturi de dimensiunea unui deget i se iviră în palmă, reproduceri miniaturale ale celor trei pasageri din cabină.

— Idomar, ia-o pe Or-alda, spuse gerla cu o voce în care răzbăteau acum accente triumfătoare.

Şi, fără o vorbă, marţianul apucă reproducerea şi o puse lîngă el, pe masă. În palma întinsă se ivi o nouă Or-alda.

— Ralt,

Încă neîncrezător, Ralt luă imaginea redusă a ciudatei coechipiere, care puse apoi deoparte, pentru ea, simulacrele celor doi bărbaţi. Dar Idomar şi Ralt se iviră iar în palma femeii. Nu-i mai aşteptară îndemnul şi-şi însuşiră fiecare imaginea celuilalt, apoi Or-alda îşi retrase mîna. Buzele îi păliseră, ochii verzi îşi pierduseră strălucirea, dar cîteva clipe fură de ajuns pentru ca organismul ei să-şi reîncarce bateriile bioenergetice. Faţa aurie vădea acum liniştea păcii regăsite.

— Să fim prieteni, spuse Or-alda din nou şi Ralt văzu cu mirare că Idomar se ridică, plecîndu-se în faţa ei.

Apoi, reaşezîndu-se, rosti calm :

— Vom fi prieteni.

Silindu-se să înţeleagă, Ralt îi privi pe rînd. Gerla vorbise de vrăjitorie. Sau se apărase de o asemenea învinuire ?

— Pămîntul e o lume raţională, izbucni deodată, mirîndu-se singur că se simte jignit de vorbele şi acţiunile celor doi, care îşi aflau rostul într-o dimensiune închisă lui, excluzîndu-l, surghiunindu-l în incertitudinea din care se silea să evadeze.

— Nu numai Pămîntul, spuse blînd Or-alda. Iar iraţionalul e raţional şi el... dacă te plasezi la nivelul cuvenit. Păstrează simulacrele noastre, Ralt.

— De ce ? se răsti el. (Aluzia la raţionalitatea iraţionalului îl izbise dureros. Oare ce căuta el acolo, pe mica astronavă ?) La ce bun ?

— Ai să afli la timpul potrivit, răspunse însă Idomar. Or-alda... ?

— Oh, iartă-mă...

De astă dată sigură de ea, întinse din nou mîna pe masă şi în palmă îi apărură, una după alta, trei cutii lunguieţe *(trei sicrie,* îşi spuse Ralt). Calm, marţianul vîrî cele două reproduceri în primul sicriu, care dispăru în adîncul unuia dintre multele buzunare ale salopetei sale. Or-alda procedă la fel, al

doilea sicriu pierind în sacoșa cărămizie cu care venise. Nesigur, cu simțămîntul neplăcut că e silit să coboare la o joacă nedemnă, și totodată neliniștit, Ralt întinse mîna și apucă simulacrul Or-aldei. Dar scoase un strigăt și-și depărtă degetele.

Miniatura era vie. Cum de nu-și dăduse seama? Ochii minusculi se îndreptaseră spre el, brațele îi cuprinseseră vîrful arătătorului.

— Bine înțeles, spuse Idomar răspunzînd întrebării lui mute.

Apoi, liniștit, vîrî pentru el simulacrele în ultima cutie lunguiață și i-o întinse.

— Ești cel mai bun dintre noi, zise Or-alda.

Înfiorat, Ralt percepu mila din privirile ei.

•

Deși trăia cu impresia că vorbele celor doi îl mai ocoleau uneori pentru a se întîlni într-o zonă ce-i rămînea inaccesibilă, acoperind realități de care era străin, prietenia evocată și făgăduită de Or-alda se închega în ciuda evitării oricărei aluzii la biografia și destinul fiecăruia. Conceptul unei asemenea prietenii era nou pentru Ralt, obișnuit să-și cunoască prietenii pînă în amănuntele unui trecut, adeseori comun. Nu știa despre Idomar decît că e un Asasin, iar simpla pomenire a unei asemenea profesiuni l-ar fi îndepărtat altădată. Or-alda era și mai misterioasă, talentele ei bizare (dintre care nu-i fusese dat să cunoască decît unul, a cărui amintire i se părea însă atît de neliniștitoare încît o alunga de îndată ce i se înfățișa) neputînd contribui la instaurarea climatului de încredere inerent prieteniei, așa cum o concepea. Și totuși, atmosfera din cabina care-i apropia de ținta călătoriei era cît se poate de cordială. După orele de odihnă în îngustele cușete individuale se grăbeau să se întîlnească de parcă ar fi avut să-și comunice gînduri încă neîmpărtășite,

proiecte atîrnînd de perfecta lor colaborare. În fapt, nu-şi împărtăşeau nimic. Începeau să se simtă bine împreună şi, printr-un consens întărit de ciudata scenă a simulacrelor, ştiau că se vor sprijini reciproc în lumea străină pe care urmau s-o descopere.

Ce-l mîna într-acolo pe marţianul indiferent, simplă maşină de ucis? Ce căuta acolo gerla care-şi declinase ciudata calitate de Harfă a Marei Doamne? Ralt se întreba cum ar reacţiona fiecare dacă le-ar povesti rătăcirile lui fără speranţă prin pustiul atîtor zile şi nopţi, la capătul cărora se oprise cu fruntea în geamul uriaşei vitrine. Dincolo de sticla groasă, în picioare, Arla zîmbea. Ca în transă (dar săptămînile pe care le tîra după el nu-l schimbaseră oare îndeajuns, trecerea lui printre formele însufleţite şi moarte populînd întinderi carbonizate nu-l pregătiseră oare, nu-l condiţionaseră pentru starea ambiguă — veghe toropită sau somnolenţă trează — în care se afla?), ca-n transă pătrunsese în clădirea ale cărei amănunte i se şterseseră din minte, ajunsese în încăperea cu pereţii acoperiţi de holograme, unde cineva îl întîmpinase prietenos:

— Vă aşteptam, Ralt Moga.

Doar folosirea pluralului îi indicase că avea în faţă un android.

Idomar părea binevoitor şi Or-alda îl privise cu milă. Să fi fost singurul neştiutor în privinţa celorlalţi doi? Îşi aminti totuşi că se îndreptau împreună spre Babel şi gîndurile i se concentrară în jurul unei întrebări pe care o formulă cam aşa: există cumva şi pe alte lumi, măcar pe Marte şi Venus, birouri de felul celui în care pătrunsese? Ce au văzut atunci Idomar şi Or-alda în vitrinele clădirii, cu alte cuvinte, ce-i determinase să accepte călătoria pe Babel?

Asocierea lor în echipă, evident, nu era întîmplătoare. Dar Ralt nu află nimic mai mult şi zilele şi urmară curgerea monotonă pe mica navă în

CASA CĂRȚII

care toți trei făceau ucenicia unei prietenii situată dincolo de confidențe, de parcă, pentru ceilalți doi, fiecare s-ar fi născut în clipa sosirii lui la bord. *Sau numai pentru mine?* se întrebă totuși Ralt.

Babel creștea în spărtura hubloului și nimic nu părea să deosebească planeta interzisă de nenumăratele lumi presărate în bezna spațiului.

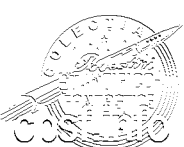

NOBILA GHILDĂ A ASASINILOR
ORIALATUL ARIT
PRIN ÎNALT ŞI IREVOCABIL DECRET FERUNADAR
ASP AV TALD SU ARIT
IŞI VA PRIVI ÎN FAŢĂ DESTINUL.
CHIPUL DESTINULUI VA LUA PENTRU EL TACEREA
FRATELUI IDOMAR AV SOLG SU SARD

Cu faţa, ca de obicei, încremenită, Idomar puse înştiinţarea pe masă. Mîna nu-i tremura. În mica încăpere era linişte, dar el nu auzi bîzîitul muştei atrasă de ultimele raze ale apusului şi care se izbea furioasă de geam, după cum nu auzi noua tăcere instalată atunci cînd, pe întuneric, musca se potoli. Nu aprinse lumina. Neclintit, urma să privească dreptunghiul galben al înştiinţării.

Nu era, desigur, cea dintîi. În mica ascunzătoare din perete, de a cărei cheie nu se despărţea, înştiinţările privindu-i pe toţi cei pentru care tăcerea lui luase chipul destinului se aflau meticulos rînduite pe culori, în ordine cronologică. Fiecare culoare purta o informaţie, negrul — *în termen de şase luni*, roşul — *în trei*, verdele — *în două*, albastrul — *într-o lună*, violetul — *în două săptămîni*. Galbenul poruncea : *fără întîrziere*.

În ascunzătoarea din perete se aflau nume de femei şi de bărbaţi, de tineri şi bătrîni, pînă

și numele unui copil. Acum li se adăuga Asp. *Fără întîrziere.*

Nu se întrebă de ce. Ca întotdeauna, era mai bine să nu știe, fusese învățat să se păstreze departe de biografia celui ce trebuia să rămînă pentru el un simplu nume, să ignore motivele ce stăteau la baza Înaltului și Irevocabilului Decret Ferunadar. Asp se străduise să-i cultive indiferența, condiție indispensabilă pentru a putea ține locul destinului. Asp. *Fără întîrziere.*

Încet, ridică mîna dreaptă. Era un gest pornit din nevoia de a verifica unealta vie care declanșa mecanismul destinului. Abia atunci percepu întunericul, iar cînd apăsă cu stînga pe comutator unealta vie îi izbi privirile și el o zvîrli cît colo, repezind brațul cu atîta putere, încît simți durerea în umăr, încercă s-o zvîrle ca și cum ar fi uitat că face parte din ființa lui, dar, credincioasă, unealta revenea, cerea să fie pusă la treabă. *Fără întîrziere.*

Și dacă...? Își aminti de Sirat av Lir care refuzase să ia chipul destinului pentru femeia iubită, de Ozar av Jelt preferînd să ia chipul destinului pentru el însuși mai degrabă decît să-l impună unui poet obscur, de care nimeni nu-și mai amintea. Firește, Înaltele și Irevocabilele Decrete Ferunadare fuseseră aduse la îndeplinire de către alți doi frați și numele celor incapabili să-și asume prezentul stîrnea repulsie printre membrii Nobilei Ghilde. *Dar ce-au gîndit ei?* se întrebă Idomar, mirat că nu-și pusese încă niciodată întrebarea. Fără să-și dea seama, strîngea și desfăcea mecanic pumnul într-una dintre mișcările pregătitoare prescrise. *Se zice că în clipa cînd Asasinul desemnat i s-ar fi înfățișat, Sirat ar fi oftat:* În sfîrșit! — *dovadă că-și făcea sieși silă.* Neliniștit, Idomar descoperi că nu era singura interpretare cu putință.

Atunci cînd se ridică de la masă și, deschizînd dulapul, cercetîndu-și panoplia, alese pistolul roșu dăruit de Asp, buzele i se desfăcură pentru zîmbetul mort care nu îi lumina masca veștedă. La fel zîmbise și atunci, demult, primind darul.

— Niciodată n-am fost în stare să zîmbesc așa, spusese Asp. Ai să ajungi departe.

Verifică arma și o vîri în buzunarul reglementar al salopetei negre, dar uită pe masă înștiințarea. Avea să încerce mai tîrziu reconstituirea serii, silindu-se să recheme în amintire gesturile, sunetele, măcar drumul pe care apucase, dar nu se regăsea invariabil decît în clipa cînd Asp îi deschisese ușa, fără să vădească mirare sau bucurie.

Ținea într-o mînă un pahar. Îl ridică în chip de salut.

— Intră. Un pahar se mai găsește și am două sticle de *poral*.

— Știi că nu beau. Și ți-am mai spus că bei prea mult.

Din cauza asta? De obicei tăcut, Asp vorbea atunci cînd poralul îi încețoșa privirile și cînd sudoarea începea să-i răsară în broboane pe frunte. Dar izgoni gîndul. Și uitîndu-se în ochii negri a căror fixitate nu părea alterată, constată că fruntea înălțată de pleșuvie era uscată.

După cum se aștepta, totul era răvășit în micul apartament. Veșminte aruncate pe jos, pe scaune, sticle goale culcate peste benzile din rafturi, foi de magnetoplast acoperite cu însemnări și făcute cocoloș zăcînd acolo unde fuseseră zvîrlite cu săptămîni în urmă (se vedea că Asp călcase pe ele), praf peste tot și mucuri printre resturi de ambalaje.

— Stai jos, îl îndemnă Asp aplecînd un scaun scund pentru a-l elibera de un ciorap, două benzi și un cuțit cu lama curbată, strălucitoare.

Apoi își prăbuși trupul mătăhălos pe scaunul de pe care se ridicase, probabil, ca să-i deschidă. O masă joasă se afla între ei. Asp duse paharul la gură, dar își întrerupse gestul și, cu paharul în mînă, adăugă :

— Ai venit să taci?... Și așa e bine.

Bău. Puse paharul pe masă și-și trecu palma peste mustățile și barba cu mai multe fire albe decît negre.

— Am venit să te întreb ceva, zise Idomar. Nu mi-ai spus niciodată... De ce ai intrat tu în Ghildă?

— De scîrbă. Dar nu numai față de ceilalți. Și față de mine.

Broboane de sudoare i se iviseră, totuși, pe frunte. Stingherit, Idomar nu putu să nu le vadă.

— De ce nu mi-ai spus niciodată?

Și în clipa aceea își auzi glasul și glasul de copil i se păru ciudat, de parcă nu l-ar mai fi ascultat pînă atunci.

— Nu m-ai întrebat, probabil... (Asp ridică din umeri.) Îți atrag atenția că, de fapt, nici n-ar fi trebuit să întrebi. E bine că n-ai întrebat.

— E rău că întreb.

Asp își umplu paharul. Pe fața lui cărnoasă ochii se îngustară, pungile violacee de sub ei semănînd brusc cu aripile drapate ale unei mici cortine.

— Cordonul ombilical dintre noi a fost tăiat de mult, aminti el. Și zîmbești cum n-am ajuns să zîmbesc niciodată.

Cuvintele de atunci. Idomar îl privi scrutător. Undeva, dincolo de perete sau dincolo de mai mulți pereți, cineva ciocănea încet și rar.

— De ce m-ai vîrît în Ghildă, Asp?

— Am multe întrebări pentru cineva care vrea să tacă.

— De ce, Asp ?

Bărbosul privi paharul pe care-l ținea în mînă. Bău. Așeză paharul pe masă, apoi, tăcut, strînse și-și destinse de cîteva ori degetele în exercițiul prescris pentru a nu lăsa unealta vie să rugînească. Fără veste, ciocănitul încetă.

— De ce, șopti cu ochii la degetele groase, cu articulații vizibile. Pentru că erai slab și speriat de viitor și mi-a fost milă... sau pentru că te uram. Ce-ți pasă ?

Idomar nu-i vedea privirile, dar era sigur că se înceţoșaseră.

— Milă, ură, spuse și el, tot în șoaptă. Asp av Tald su Arit, Asasinul perfect. Indiferent și liber.

Totul era minciună. Edificiul înălțat cu prețul atîtor ani se prăbușea.

— Te-am învățat să nu întrebi.

Glasul lui Asp răsuna leneș, cu o blîndețe străină.

Idomar scoase pistolul roșu și trase. Trupul mare din fața lui zvîcni.

— În sfîrșit ! horcăi Asp.

Și, amintindu-și de vechea exclamație a lui Sirat, Idomar primi mesajul ultimei priviri a muribundului.

— Știai ! strigă, răsturnînd scaunul cînd sări în picioare. Degetele lăsară să le scape pistolul și el se agăță cu amîndouă mîinile de reverele hainei de casă a lui Asp, zgîlțîind trupul mătăhălos și țipînd cu o ură disperată, cu o disperare plină de ură : De asta... Ai vrut să mă ajuți, așa-i ?... Spune ! Spune ! Spune !

Dar Asp nu răspunse și, cînd mîinile lui Idomar se descleștară, se traseră îndărăt cu încetineala unor tentacule, trupul celui ce-și

privise în față destinul lunecă într-o parte, prăbușindu-se peste pistolul roșu dăruit cu ani în urmă ucenicului său.

Extras din *Biografia lui Idomar av Olg su Saro*

CEL DINTÎI lucru pe care-l văzu la coborîrea pe Babel fu clădirea neobișnuită a astroportului, evocînd o cultură de mucegai privită la microscop. Aplecată în unghiuri variabile, mulțimea turnurilor cilindrice de înălțimi și grosimi diferite, toate teșite în vîrf, pornea dintr-o structură masivă. Fiecare turn avea altă culoare și geamurile a nenumărate ferestre rotunde, triunghiulare sau pătrate răsfrîngeau amurgul într-o somptuoasă succesiune de ecusoane date cu purpură sau suflate cu aur. Peste turnul central, cel mai înalt și singurul drept, o sferă se învîrtea schimbîndu-și culorile la fiecare rotire, iar sub ea două șiruri de litere afirmau liniștit :

SCAT MOR
poate orice

— Îmi vine să-l cred pe cuvînt, spuse Idomar dezvelindu-și dinții de hîrciog în zîmbetul lui stereotip.

Ralt se mulțumi să dea din cap. Pentru a-și îngădui să-i aducă de pe lumi diferite Scat Mor trebuia să fie, oricum, în stare de multe.

— Nici o altă navă pe pistă, observă Or-alda.

Cei doi membri ai echipajului, cărora Ralt nu le adresase cuvîntul dar care se închiseseră într-o muțenie încăpățînată chiar atunci cînd Or-alda și Idomar încercaseră să-i tragă de limbă, deschiseră sasul. Aerul proaspăt aduse în cabină mirosul atîtător al unei flori necunoscute, apoi dubla șuviță

BIBLIOTECA CENTRALĂ

anti-G a unei benzi transportoare porni de la una dintre spărturile triunghiulare ale turnului principal și se opri în pragul navei. Porțiunile laterale ale benzii erau albe și din ele creșcură două parapete scunde. De îndată ce Or-alda întinse piciorul spre panglica roșie dintre ele, trotuarul se puse în mișcare și, urmată de cei doi bărbați, gerla lunecă spre ciudata clădire a astroportului. O valiză neagră se ivise lîngă picioarele lui Idomar.

Tăcuți, străbătură în văzduh distanța dintre navă și poarta triunghiulară încercînd să-și dea seama de configurația locurilor, dar de jur-împrejur, dincolo de pista betonată, o ceață albăstruie ascundea totul, iar clădirea spre care se îndreptau îi împiedica să vadă ce se află îndărătul ei. Se întuneca, dealtfel, și luminile aprinse dintr-o dată la toate ferestrele adînciră noaptea.

Se pomeniră într-o mare sală cu pereți luminoși, în mijlocul căreia, încremenită, o altă bandă de culoare verde părea să-i aștepte. Erau singurii pasageri. Intrarea triunghiulară se închisese în urma lor, pînă și cei doi tăcuți membri ai echipajului se făcuseră nevăzuți.

Ridicînd din umeri, Idomar își așeză valiza pe banda verde, care se puse în mișcare. Ceilalți doi îl urmară, dar Ralt întoarse capul și aruncă o privire spre ferestrele rotunde ce încadrau poarta triunghiulară. Spre mirarea lui, ferestrele nu-i arătară noaptea de afară. Ca niște oglinzi, reflectau peretele luminos din fața lor.

Cum Idomar și Or-alda ajunseseră în mijlocul sălii se grăbi să-i urmeze, imaginea ferestrelor opacizate îl impresiona însă neplăcut și de cîteva ori întoarse capul, tresărind cînd, pînă la urmă, se văzu pe el însuși în discul luminos.

O altă poartă de culoarea peretelui se deschise acum, cei trei lunecară într-un ascensor care coborî vertiginos lăsîndu-i la capătul unui culoar ce părea săpat în piatra neagră a pereților, ca un tunel. O

singură lumină verde ardea cam pe la mijlocul culoarului, indicînd locul unei boxe scobite în aceeași piatră neagră. Banda rulantă îi opri în fața boxei. Și :

— Salut, răsună glasul crispant al lui Fart Averol, fiți bineveniți pe Babel. Totu-i în ordine, începe revizia vamală.

Dacă Ralt păli și-și încleștă pumnii, Or-alda și Idomar schimbară priviri nedumerite.

— Ce înseamnă revizie vamală ? întrebă marțianul.

— O mică formalitate, nimic de seamă, turul Averol. Bagajele v-au și fost verificate. Aveți acum prilejul să înregistrați obiectele cu care ați debarcat și să deschideți bagajele de mînă.

— De nici nu mai știu cîte sute de ani, pe nici o lume... se răzvrăti Idomar, dar Fart Averol rîse cu poftă, tăindu-i vorba :

— Pe asta, da.

— Refuz, spuse simplu Or-alda.

În clipa aceea se stinse lumina. Întunericul era atît de absolut încît Ralt nu mai deslușì nici fețele tovarășilor de drum. Incapabil să gîndească, își repeta în minte *Fart Averol, Fart Averol,* iar bezna încetă să fie a lumii pe care abia sosise, pentru a deveni bezna apartamentului de care se crezuse scăpat. Atunci auzi blestemul lui Idomar și, din zgomotul căderii, pricepu că încercase zadarnic să se întoarcă spre gura tunelului. Banda transportoare se pusese în mișcare, trîntindu-l.

— Nici un „talent special" ? șuieră marțianul.

— Mai multe, șopti Or-alda, dar ineficace în cazul de față. Nu înțeleg... Configurația locurilor s-a schimbat.

Nesigur, glasul lui Ralt tremură în beznă :

— Ce vrei să spui ?

De ce Fart Averol ? Totul, din nou ?

— Culoarul nu mai are nici o ieșire. Sau au fost pur și simplu blocate, la ambele capete.

— Au închis porțile.

O capcană?

— Nu, Idomar. Nu mai există porți. Atît cît pot să-i sondez, pereții au devenit uniform masivi, ca și cum... ei bine, ca și cum ne-am afla în inima unui munte.

Să fie cu putință? Pe navă totul a mers bine. Și mi s-a făgăduit. Dar gerla le fu recunoscătoare bărbaților care, aflînd că putea sonda pereții *(cu privirile? datorită unui simț special?* se întrebă totuși Idomar) nu se mirară și nu-i puseră la îndoială afirmația.

— Atunci... zise el resemnat și, din tonul lui, la fel de sigur de parcă l-ar fi văzut, Ralt simți că dădea din umeri.

Luîndu-și inima în dinți, strigă :

— Ei, Averol!

Lumina verde se aprinse. Glasul plin de falsă vioiciune răsună din nou :

— Salut, fiți bineveniți pe Babel. Totu-i în ordine, începe revizia vamală.

— Ce avem de făcut? întrebă tărăgănat Idomar.

— Mai nimic, intrați unul cîte unul în boxă.

Cei trei schimbară o privire, apoi Idomar făcu un pas înainte. Pereții boxei începură să vibreze.

— Nimic ilegal, constată Fart Averol, plus două obiecte însuflețite, care nu sînt interzise prin nici o dispoziție. Deschideți, vă rog, valiza.

Marțianul șovăi o clipă, dar se aplecă și degetele-i atinseră închizătoarea bioelectrică.

— Arsenal complex, constată din nou Averol. Dezintegratoare, pistoale paralizante, hipnotice, capsule cu otravă, cu viruși, cuțite... Regret, regulamentul nu vă dă dreptul decît la ultimul articol.

— Sînt unelte de muncă, spuse mohorît Idomar.

— Cuțite. Următorul?

Idomar își pierdu răbdarea și nu se știe ce ar fi făcut, pentru că peretele din fundul boxei fu străbătut de fulgere atît de intens scăpărătoare încît,

orbiți, toți trei își acoperiră privirile. Exploziile luminoase durară cîteva clipe, dar cînd își luară mîinile de la ochi văzură că armele interzise dispăruseră din valiză.

— Următorul ? repetă Fart Averol și, zîmbind așa cum numai el știa, Idomar se plecă, închise valiza și-i făcu loc Or-aldei, care-și desfăcu sacoșa.

— Aceleași două obiecte însuflețite. În rest, nimic ilegal, în afara persoanei investigate. Care a primit totuși încuviințarea de a debarca pe Babel. Situație, cum se vede, confuză. Pentru că neprevăzută. Depășind competența vamei... Glasul lui Averol se stinse jalnic, pentru a izbucni însă îndată, cu aceeași vioiciune factice : Următorul ?

Ralt pătrunse în boxă. Se mișca țeapăn și-și simțea țepene pînă și gîndurile, ca și cum sub fruntea lui totul ar fi încremenit.

— Aceleași două... începu Averol, se opri, apoi constată : La tot grupul, o ciudată predilecție pentru obiecte însuflețite. N-am spus ilegală, am spus ciudată. Observație cu caracter personal, depășind atribuțiile de control. A nu se înregistra. Scuze.

— Mă cunoști ? întrebă gîtuit Ralt, dar Averol ripostă prompt :

— Nu cunosc pe nimeni, *eu* sînt cunoscut de toți. Petrecere frumoasă pe Babel.

Lumina verde se stinse, o alta se aprinse concomitent la capătul culoarului opus celui de unde veniseră și banda transportoare îi purtă din nou printre pereții întunecați. Acolo unde piatra părea tot atît de masivă ca în restul tunelului, o nouă ieșire triunghiulară se căsca spre noaptea planetei.

— Încîntător, spuse Or-alda și Ralt nu-și dădu seama dacă era ironică.

De fapt, era speriată. *N-am simțit ieșirea. Mare Doamnă, îndură-te de.* Dar n-avea dreptul să se adreseze celei pe care o jignise și, cu atît mai puțin, să-și aroge o demnitate din care decăzuse, așa că-și cenzură gîndul și, alături de cei doi bărbați, se

mulțumi să privească focurile arzînd într-un fel de tipsii concave așezate pe trepiedele ce înconjurau, la intervale egale, o piață circulară mărginită de copaci cu trunchiuri și frunze livide, ca turnate în ceară, dincolo de cercul cărora nu se zărea nimic. Stele bizare, grupate în constelații fără nume, configurau un cer atît de străin încît părea arbitrar. Nici o Lună.

Recunoscînd mireasma care-l izbise la primul contact cu aerul planetei interzise, Idomar înțelese că fumul suind din focurile pe care le vedea avea mirosul euforizant pe care-l pusese pe seama unei flori necunoscute. Nici o mișcare alta decît a adierii ce clătina focurile, zvîrlind reflexe de sînge și făcînd să foșnească frunzele livide, nu tulbura tăcerea, de parcă doar gerla și cei doi bărbați ar fi fost singurele ființe de pe Babel.

Tresăriră de aceea și, ca la un semn, își întoarseră capetele spre stînga, de unde creștea un bocănit ritmat, multiplu. Și dacă nu avură răgazul să schimbe presupuneri asupra originii lui, aceeași stupoare îi cuprinse atunci cînd explicația zgomotului li se înfățișă : trasă de doi inorogi, o somptuoasă caleașcă (pe a cărei ușă strălucea inițiala M) opri în fața lor.

Atît de neașteptat se ivise din beznă, încît Or-alda își înăbuși cu întîrziere țipătul, ferindu-se după trupurile bărbaților.

— Scat Mor poate orice, spuse Idomar fără ca masca feții să-i trădeze gîndurile, dar glasul lui de copil se înălță răgușit, ca glasul în schimbare al unui adolescent.

Inorogii amușinau, calmi. Or-alda făcu un pas. Și deodată zîmbi, deși lui Idomar i se păru că trupul gerlei se lipise pentru o fracțiune de secundă de el, căutînd sprijin. Dar contactul fusese atît de fugar încît nici nu era sigur că avusese loc. Tăcut, privi — pornite orizontal din frunțile celor doi cai albi — coarnele netede care le dădeau o demnitate ne-

alterată de faptul că se aflau înhămați. Argintul suflat peste armonioasele sculpturi ale caleștii transforma dealtfel vehiculul într-un neobisnuit sipet, menit să adăpostească o gigantică podoabă. *O fecioară-podoabă? De asta zîmbește Or-alda,* își spuse Idomar trăgînd cu coada ochiului spre gerla pe fața căreia zîmbetul stăruia.

Dar vizitiul sărise de pe capră. Ape argintii jucau pe livreaua lui de saten alb, împodobită cu fireturi grațios răsucite pentru a-i desena pe piept inevitabila majusculă M. Era tînăr, iar Ralt își spuse că barba și pletele blonde, ca și seninătatea trăsăturilor, îl făceau să pară coborît dintr-o străveche icoană prerenascentistă.

Tăcut, privindu-i îngerește, omul deschise ușa caleștii și-i pofti să urce, plecîndu-și fruntea.

— Încotro? întrebă Idomar.

Și din nou celor trei nu le veni să-și creadă urechilor cînd seraficul vizitiu răspunse cu o voce de bas răgușit:

— Că parcă n-ați ști... Suiți păcatului și nu mă mai țineți de pomană!

Marțianul se adună în el ca un arc gata să se destindă, dar Or-alda îi puse mîna pe braț și, recunoscînd rictusul lui Idomar, Ralt se grăbi și el să-l împingă din spate. Suiră deci tustrei și se așezară pe pernele imaculate, în vreme ce vizitiul închidea portiera. Apoi, sărind pe capră, plescăi din limbă și inorogii se urniră într-un trap nebunesc. Ocoliră piața, cîrmiră la stînga, pe drumul de unde veniseră și, amintindu-și nelămurit ceva, Ralt întoarse capul. Focurile din piață fuseseră stinse.

•

Prea puțin atenuat de infimele scăpărări ale stelelor, întunericul păstra tainele planetei sau drumul nu străbătea decît întinderi pustii. Vizitiul n-avea nevoie să-și îndemne inorogii. Ca niște fantome

mecanice, trupurile albe, abia ghicite în noapte, menţineau cu uşurinţă trapul îndrăcit în care se avîntaseră de la pornire. La fel de fantomatic, vizitiul părea încremenit, iar hăţurile străluceau palid în pumnii lui, la capătul braţelor întinse.

Călătoria în arhaicul vehicul şi focurile din piaţă contrastau prea violent cu modernismul astroportului pentru ca Or-alda, Ralt şi Idomar să-şi poată face o imagine a celor ce-i aşteptau pe Babel.

— Încîntător. Totul e încîntător, repetă gerla, dar inorogii mă mişcă mai presus de toate.

În întunericul care-l ascundea, Ralt îşi îngădui să zîmbească.

— Nu te-au atacat, glumi, gîndindu-se la o foarte veche legendă a raporturilor dintre inorog şi vinovatele fiice ale Evei.

De ce a spus asta? Or-alda se răsuci spre el.

— Scat Mor pare nu numai să poată orice, replică ea. S-ar zice că şi *ştie* orice.

Vorbeau în şoaptă, ferindu-se de urechile vizitiului.

— Mă întreb dacă inorogii sînt un omagiu sau un simplu mijloc de verificare, interveni brutal Idomar.

— Pe Gerl ţi s-a spus şi asta? şuieră Or-alda.

Ralt află astfel că legenda pămînteană îşi avea corespondentul real în lumea gerlilor, unde inorogii supravieţuiau în poienele din preajma aşezărilor celor ce-şi ziceau Harfele Marei Doamne. „Talentele speciale" ale gerlei erau apanajul acestora cîtă vreme rămîneau fecioare. Înfăţişarea, privirile, pînă şi purtarea Or-aldei i se păreau lui Ralt în contradicţie cu ideea de castitate, dar îşi spuse că inorogii erau probabil judecători mai experţi decît el, care nu cunoştea obiceiurile de pe Venus. Dealtfel, gerla făcuse în două rînduri dovada că posedă însuşiri neobişnuite. *Să fi fost verificat şi eu?* se întrebă cu gîndul la Fart Averol, de care nu putea uita. Tulburat, socoti nimerit să nu le ascundă to-

varăşilor de aventură felul în care Fart Averol intervenise în viaţa lui.

— Nu părea să te cunoască, observă Idomar. Sau n-a fost concludent examenul, sau n-a considerat necesar să se trădeze...

— Vrei cumva să mă convingi că nu ştiu cine sînt?

Exasperarea lui Ralt aduse un zîmbet mort pe faţa Asasinului.

— Şi Idomar a fost verificat, aminti Or-alda. Numai el putea căra un arsenal de felul celui ce i-a fost confiscat. *Şi am fost verificată şi eu,* adăugă în gînd.

Clipele petrecute în tunelul negru o obsedau, evita să stăruie asupra lor, dar ştia că reprezintă un semn de întrebare, deşi fusese contrazis în două rînduri. *În trei.* Se simţi deodată neînchipuit de uşoară şi îi veni să cînte, melodia începuse să-şi şi distileze acordurile în mintea ei, dar se stăpîni. Idomar rostea cuvinte pe care dinţii lui de hîrciog le mestecau, parcă.

— Dacă nu-ţi mai poţi alege nici mijloacele... Cuţite! Ca-n epoca fierului...

— Poate că ai căzut la examen, zise Ralt afişînd un fals aer nevinovat. S-a constatat că tu nu eşti tu, aşa că ţi s-au luat armele cu care voiai să treci drept Idomar.

Ştie? Ce ştie? Tresărind, Idomar îl străpunse cu privirile. Dar Or-alda începu să rîdă.

— S-ar părea că sînt singura dincolo de îndoială. *E cu putinţă? Iată, e cu putinţă.* Cuvintele cîntau, făceau salturi şi tumbe, iar Marea Doamnă le privea cu îngăduinţă.

Caleaşca descrise în clipa aceea un mare arc de cerc şi se opri. Fără veste se luminară o mulţime de ferestre pe faţada clădirii ivită din beznă. Forma şi amănuntele ei rămîneau invizibile, deşi era limpede că inorogii poposiseră în faţa unui edificiu de mari proporţii.

Din felinarul arhaic spînzurat deasupra porții se revărsa o lumină sîngerie, razele curgeau pe treptele negre ale scării monumentale. Era cu neputință să-ți dai seama dacă te afli pe aleea unui parc sau dacă prima treaptă pornea direct din stradă. La drept vorbind, nu se vedea nici vegetația parcului, nici aleea și nici strada, prețul sîngeriu al luminii încetînd, ca retezat, mai jos de prima treaptă a scării. Numai presupusa înfățișare a clădirii, dedusă din proporțiile ei, sugera ideea unui parc în mijlocul căruia te-ai fi așteptat s-o descoperi, de fapt (Ralt își dădu seama de noua ciudățenie, dar se mulțumi s-o înregistreze ca și cum succesiunea bizareriilor i-ar fi tocit facultatea de a se mai mira), de fapt, clădirea părea pornită din neant, plutind în nicăieri. Dacă n-ar fi știut că un drum, fie și ascuns acum de întuneric, unea edificiul cu astroportul, ar fi putut jura că planeta interzisă nu e decît un pustiu de proporții, o închipuire.

Dar seraficul vizitiu cu glas de haimana bețivă se dăduse din nou jos de pe capră și deschisese portiera, plecîndu-și fruntea și făcînd cu brațul stîng un gest de poftire. Respectuos, o ajută mai întîi pe Or-alda să coboare, apoi lungi dreapta către Idomar, care se făcu a nu-i vedea mîna întinsă. Ralt se grăbi să-și pună pentru o clipă palma în palma lui aspră ca o răzătoare și contactul neplăcut îi zbîrli nervii. După care omul scuipă, sări pe capră, apucă hățurile și plescăi din limbă, iar inorogii, cu o clipă înainte ca de piatră, porniră brusc la trap, de parcă încremenirea sau trapul ar fi fost singurele stări pe care le-ar fi cunoscut. Zgomotul copitelor se topi într-o frîntură de secundă și cei trei rămaseră singuri.

— Poți sonda poarta ? întrebă Idomar.

— Am făcut-o de mult.

Și, dînd exemplul, Or-alda sui treptele negre, spoite cu raze roșii. Toți trei, dealtfel, păreau trecuți printr-o baie sinistră, pînă și fețele li se acoperiseră cu măști purpurii, după cum mîinile le fu-

seseră muiate în sînge. Nu fură nevoiți să acționeze, din încheietura ei de bronz prinsă într-o horbotă din același material, mîna prelungă ținînd în căușul palmei o sferă menită să izbească în sfera identică prinsă de lemnul porții. Cele două canaturi împodobite cu o sumedenie de capete în mijlocul cărora creșteau vrejurile majusculei M se retraseră, deschizîndu-se peste o mare sală cu dale albe și roșii.

Spațiul era închis de o mulțime de steaguri din toate timpurile, de pe toate planetele, care-și îmbinau culorile pălite de vreme și închipuiau pe pereți imenși aripi de fluturi. Alte drapele întinse de greutatea unor mari ciucuri cu fireturi spînzurau peste balustrada galeriei de la etaj ce înconjura sala, în fundul căreia, de o parte și de alta a unei scări de marmură roșie, desfăcută în două aripi suitoare, străjuia călare cîte un manechin în armură, cu sulița în dreapta și mîna stîngă proptită în șold. Un imens candelabru cu multe brațe, dar brațe omenești, așezate pe patru rînduri și în mîinile cărora ardeau lumînări roșii și negre, lumina sala în care nu se afla nimeni. Fumul lumînărilor avea mirosul plăcut sugerînd fragranța unei flori necunoscute.

Din clipa opririi în fața edificiului Ralt se simțea cuprins de speranță și teamă. *Arla. Acolo sus, Arla. Mă așteaptă. Arla mă așteaptă.* Încercă să se prevină asupra deziluziei probabile *(De fapt, e imposibil, știi bine că Arla nu poate fi acolo, te-ai lăsat tîrît într-o călătorie absurdă, nu-ți face iluzii)* și atunci panica îl scălda în sudori înghețate și se simțea din nou la marginea pustiului negru, față-n față cu iremediabilul.

— Urcăm? întrebă silindu-se să-și stăpînească tremurul genunchilor.

— Urcăm, încuviință Or-alda.

În galeria de la etaj văzură mai multe uși închise și le încercară pe rînd, dar toate erau încuiate. Una singură se deschise chiar înainte ca Idomar să bată

în lemnul auriu cu vine roşii, somptuos ca un vechi brocart. Lui Ralt i se păru că faclele prinse pe pereţii încăperii în care intrară se aprinseseră cu o frîntură de secundă după deschiderea uşii, dar nu avu răgazul să-şi lămurească ciudata impresie. Atenţia îi era atrasă de contururile parcă incerte ale încăperii şi îşi spuse întîi că lumina faclelor făcea să tremure pereţii, apropiindu-i şi depărtîndu-i ca şi cum spaţiul ar fi şovăit, încă nehotărît asupra limitelor pe care avea să şi le impună.

Încăperea îşi află totuşi repede înfăţişarea şi el înaintă înregistrînd prezenţa rapace a unor mobile cu forme neobişnuit rotunjite pentru a sugera încremenirea unor fiare ghemuite, gata să se repeadă în ciuda podoabelor de bronz, zgarde, cătuşe sau lanţuri, menite să le reteze avîntul. Lemnul devenea roşietic acolo unde rotunjimile patinate căpătau luciu de oglindă. Încăperea era prelungă, vastă, de ambele laturi, pornind de la uşă, se înşirau mese şi scrinuri, rafturi cu vase de aur şi de argint alternau cu dulapuri implacabile, cu bufete pîntecoase. Un imens covor înghiţea zgomotul paşilor. Iar în fund, pe un jilţ de dimensiunea unui tron (dar era un tron, *cum de n-am văzut de la bun început baldachinul roşu, estrada cu trei trepte?* se întrebă Ralt) aştepta un bătrîn.

Pe jilţul arhaic ale cărui braţe închipuiau, potrivit unei vechi tradiţii terestre, doi lei cu boturile căscate, în încăperea cu aerul înfiorat de sfîrîitul intermitent al faclelor, trupul firav părea neobişnuit de mărunt. O mantie de blană aurie, închisă la piept cu nişte copci strălucind stins, îl ascundea tot. Doar capul răsărea din gulerul amplu şi Ralt privi lung faţa cu obrajii surpaţi şi pielea zbîrcită mărunt ca pieliţa unui măr putred, tîmplele scobite, nasul subţire şi ochii de un negru prăfuit sub aripile stufoase ale sprîncenelor albe, pînă în dreptul cărora cobora o căciuliţă croită din aceeaşi blană de aur.

CONTRE-ESPIONAGE

Bătrînul nu făcea nici o mișcare, iar în ochii lui morți nu se putea citi dacă urmărea apropierea celor trei.

— Să fie Scat Mor ? șopti Ralt.

— *Domnul* Scat Mor, se înălță atunci un glas tremurat, hîrîit, aspru încă în ciuda vîrstei, un glas încăpățînat, atroce cum numai cei vechi ar fi putut închipui unul, dacă ar fi încercat să dea Morții un glas. Aici, pe Babel, mai păstrăm formulele de politețe... Fiți, așadar, bineveniți pe planeta mea. Da, micul meu discurs de recepție a fost înregistrat. Ceea ce vedeți nu e decît un simulacru, un manechin, dar chipul meu a fost reprodus cu grijă. Așa arată azi Scat Mor... E tot ce am considerat necesar să vă spun, deocamdată. Trei odăi v-au fost pregătite, le veți găsi. Poate că mîine vom mai sta de vorbă, dar nu e nevoie să-mi așteptați mesajul : știu unde vă pot găsi. Noapte bună, domnișoară. Noapte bună, domnilor.

Deși glasul încetase să hîrîie, cei trei urmau să privească păpușa îmblănită care-l înfățișa pe Scat Mor. Odată audiența încheiată, începînd din dreptul tronului, torțele din suporturile prinse în pereți se stingeau, ca pentru a-i alunga. Cortina de întuneric se lăsa peste imaginea stăpînului planetei interzise.

Tăcuți, se înapoiară deci în galeria spre care dădeau toate ușile și nu spuseră nimic nici cînd văzură că trei dintre ele erau acum deschise. Cîte o privire din prag le fu deajuns pentru a-și da seama că încăperile erau riguros identice, așa că se despărțiră, izolîndu-și fiecare nedumeririle și speranțele.

Palatul era tăcut ca un mausoleu.

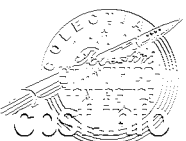

— E adevărat? întrebă Ter-li ridicîndu-se într-un cot și privind-o.

Toropită de dragoste și soare, Or-alda rămăsese culcată pe spate, cu ochii închiși. I se părea că iarba albastră cobora și suia lin odată cu solul cald, cu trupul ei legănat, picioarele-i erau ușoare, umerii și capul se afundau tot mai adînc într-o saltea de ceață, apoi trunchiul și capul începeau să plutească iar picioarele îi atîrnau, se îndepărtau ca și cum tot ce era oase, și sînge, și mușchi s-ar fi îngrămădit în tălpile goale și o putere necunoscută ar fi ridicat-o, aurie și dreaptă, în ziua de vară.

Fericită, deschise ochii. Și-și apăsă degetul arătător pe buzele lui Ter-li, cerîndu-i să tacă. *Dacă e adevărat? Prostuțule, venusianule...* O pasăre albastră se lăsă fulgerător pe piatra înconjurată de apă, își muie ciocul în unde și-și luă zborul la fel de repede, sfîrîind din aripi înainte de a se pierde printre frunzele roșii. În pămătuful de ierburi albastre din care răsăreau flori cărnoase, aproape negre, un foșnet melodios. *Șarpele*, își spuse. *E întotdeauna de față*. Pe Marea Doamnă, n-o încercau de fel păreri de rău. *Sînt o Harfă pe care s-a cîntat îndelung. Mă odihnesc.* Îi trecu prin minte să verifice, dar se temu. *Și dacă, totuși?*

Fața lui Ter-li se apropie încet acoperind cerul: buze fierbinți pe colțul ochiului stîng, pe colțul ochiului drept. Or-alda își trecu brațele

pe după gîtul lui și trupul cald și neted îi strivi sînii.

— E adevărat, șopti.

Tînărul se depărtă brusc, se ridică în genunchi.

— Vrei să spui... au să ne pedepsească ?

Și întinzîndu-și trupul fericit pînă în cea mai neînsemnată fibră, pînă în vîrful unghiilor, ea recită ca o calmă sfidare :

Aripile noastre înfloresc departe.
Am ajuns pe culmea roșie amîndoi,
La doi pași de viață, la un pas de moarte...

Erau versurile lui No-cli, cel ce nu pregetase să moară pentru a le îngădui să se iubească.

— Da, spuse Ter-li, dar... dă-ți seama...

Frică. Îi e, într-adevăr, frică. Îi tremură buzele. Toate culorile ar fi trebuit să se stingă și copacii să urle, dar poiana era aceeași, și cerul.

— Nu-ți fie frică, spuse cu puțin dispreț Or-aldn. Numai eu am de dat socoteală.

Și adăugă în gînd : *În mine.*

— Numai tu ?... Cum îți închipui ? Crezi că te-aș lăsa... cînd pentru mine...

Ter-li ! Iubirea mea. Dar rosti, călcîndu-și pe inimă :

— N-am făcut pentru tine nimic.

Și ochii i se măriră, pentru că tînărul se afla deodată neînchipuit de departe. Pojghița înghețată lunecase de pe umerii lui. Nu-i mai simțea înfiorîndu-se, dar pînă la aflarea noului tipar după care avea să se modeleze, luat din scurt, se trezi descumpănit. Ocolind privirile Or-aldei, bombăni :

— Voi, gerlii, faceți probleme din toate...

— Va fi totuși plăcut să te lauzi față de prietenii tăi venusieni că ai istovit o Harfă a Marei Doamne, îl ispiti ea.

Și nu-i scăpă zîmbetul lui, îndată alungat. Dar i se oferise tiparul de care avea nevoie.

— Dacă ții neapărat să mă jignești...

Se ridică în picioare. Lungită pe spate, Or-alda strînse din pleoape. Își muște buzele să nu strige cînd cuțite de gheață îi străpunseră ochii și inima.

— Or-alda...

Șovăia încă, neputîndu-se dezbăra de rușine. *Parcă ar fi moartă*, îi trecu deodată prin minte, văzînd-o nemișcată. Fără să-și dea seama, se trase cu un pas îndărăt, aruncă priviri nelinîștite spre trunchiurile închizînd luminișul.

Printre gene Or-alda îl văzu depărtîndu-se, văzu cum se împiedică de ciotul unei buturugi. Cămașa portocalie flutură în spațiul dintre doi copaci, apoi pieri. O pasăre fluieră ascuțit.

Durerea nu mai avea tăișuri, încetase să se concentreze și se răspîndea în tot trupul, dar Or-alda nu mai era decît o imensă mirare: atît de repede se putea pierde tot? Și în ea se adună ură față de iarba și copacii care nu se schimbaseră, față de cerul cu nori identici și păsările piuind indiferent.

Apoi, răsucindu-se în iarbă, se ridică în coate și își cuprinse fața în palme silindu-se să sondeze creierul celui ce se depărta. Dintr-un scrupul ce-i apărea stupid acum, în scurtul răstimp al idilei se abținuse să-i violeze conștiința. A-l sonda ar fi însemnat să-l coboare în proprii ei ochi, mărturisindu-și neîncrederea în cuvintele care o cuceriseră, ca și în mulțimea măruntelor gesturi din care dragostea ei făcuse dovezi.

Acum, încordată, aștepta stabilirea contactului. Curînd, se prăbuși cu fața în iarbă: după cum se putea aștepta, Harfa nu fusese istovită, ci sfîrîmată.

Extras din *Biografia Or-aldei*

SE TREZIRĂ la aceeași oră, fără legătură cu timpul real, care se încăpățîna să nu li se descopere. Ca și ferestrele clădirii astroportului, ferestrele încăperilor în care dormiseră erau opace, mai mult, nu puteau fi deschise. Încăperile se luminaseră toate în același timp, dar nu torțele împrăștiaseră întunericul, lumina venea de afară, o lumină ce nu creștea treptat, ci explodase în ferestre. Cum fiecare încăpere se dovedise a fi un mic apartament înzestrat cu toate anexele necesare, nu aveau a se plînge de nimic. Odihniți, se regăsiră în galeria ce dădea ocol etajului.

O nouă ușă fusese deschisă, chiar alături de cea din lemnul auriu cu vine roșii, îndărătul căreia manechinul înfățișîndu-l pe Scat Mor le acordase audiența. Noua sală în care intrară era o sufragerie. Sculptate într-un lemn necunoscut, opalescent, cu fibre vizibile, mari bufete cu uși în mijlocul cărora clipea inexorabil cîte un imens ochi (feluritele smalțuri ale irișilor erau dispuse pentru a alcătui un savant brîu cromatic, iar ritmul alternativ în care uriașele pleoape clipeau crea o mișcare continuă, neliniștitoare) acopereau în întregime pereții pînă la tavanul împărțit în chesoane din care răsăreau mîini ce păreau că binecuvîntează. Între bufete, și dăltuite în același material opalescent, se înșirau statuile unor adolescenți purtînd tăvi de aur. Pe masa lungă, acoperită cu o impecabilă olandă de culoarea untului, cafeaua aburea în trei cești. Pîinișoare rotunde, calde, așteptau într-un coș, alături de gustări presărate pe tăvi sau în recipiente închise. Nu lipseau mierea, nici prăjiturile uscate, cu sau fără stafide și fructe glasate. Ca și pînă atunci, nu se vedea țipenie de om.

— O lume din o mie și una de nopți, spuse Ralt.

Reconfortat, își repeta că, dacă mai era de așteptat, întîlnirea cu Arla nu putea avea loc decît pe acest Babel, unde totul părea cu putință.

CENTRUL DE CREAȚIE

— Scat Mor, spuse Or-alda cu un tremur de fervoare în glas.

— O lume despre care aş vrea să stăm de vorbă, spuse Idomar, şi ei îl priviră, miraţi.

Deocamdată, descoperindu-şi o foame legitimă, mîncară cu poftă, bucuroşi că Scat Mor nu uitase să-şi cinstească (oaspeţii ? viitorii funcţionari ? vasalii ?) cu parfumate *larhi* venusiene, tuberculii cu gust de fructe împodobind rădăcinile aeriene ale copacilor *ashara*, ca şi cu mana violetă *dafgol*, culeasă de pe nisipurile de pe Marte. Neîntrerupta clipire a ochilor ce-i înconjurau nu întîrzie totuşi să le transmită o stare neplăcută. Sentimentul că erau supravegheaţi de ochii ciclopici îi oprea să vorbească, pe de altă parte îi apăsa nefirească, umilitoarea tăcere domnind în palatul pustiu.

— Aţi isprăvit ? izbucni Idomar.

Or-alda nu se putu opri să găsească ciudată lipsa de stăpînire a celui care ar fi trebuit să-şi controleze reflexele mai bine decît ei toţi, dar nu spuse nimic şi se ridicară tustrei, ieşind în galerie.

— Nu văd de ce ne-am feri unii de ceilalţi, spuse Ralt. Da, am venit aici pentru ceva anume. Şi bănuiesc că fiecare dintre voi a avut motivele lui...

— Taci, scrîşni Idomar.

Asp. Firul de sînge printre firele bărbii. A vrut să mă ajute ? Ştia ?

— Eu... iartă-mă, bîigui Ralt, schimbîndu-se la faţă. N-am vrut...

— În ce mă priveşte, îi sări în ajutor Or-alda, n-am nimic de ascuns. Şi nu mai vreau nimic... Scat Mor poate orice.

Îi trecu brusc prin minte să-i sondeze, dar ştia că nu se va hotărî să violeze făgăduiala făcută în astronavă. Îi erau, amîndoi, prieteni.

— Mă gîndeam doar, mai explică stingherit Ralt, că n-are rost să rămînem aici... închişi. Aş fi vrut să cunosc planeta şi... *Arla. O nebunie, ştiu. Dar dacă Scat Mor poate, într-adevăr, orice ?*

— Planeta ? şuieră Idomar. Şi, zîmbind deodată neomenesc, adăugă rece : Bine.

Tăcuţi, coborîră scările de marmură roşie, revăzură marea sală împodobită cu drapele. Poarta se deschise de la sine şi se opriră toţi trei pe treptele negre. Auziră zgomotul cu care cele două canaturi se împreunară în urma lor, dar nu întoarseră capul. Uluiţi, priveau marea piaţă în mijlocul căreia susura o fîntînă.

Case cu faţade înguste şi cu cîte trei etaje pe care se puteau număra doar două, trei sau numai o singură fereastră înconjurau piaţa prin care treceau femei cu rochii atît de lungi, încît poalele le măturau caldarîmul, femei cu pălării înalte, conice, de pe care coborau văluri transparente, forfoteau bărbaţi purtînd pantaloni atît de scurţi, încît picioarele strînse în ciorapi coloraţi li se vedeau pînă aproape de şolduri, bărbaţi neobişnuit de spătoşi datorită mînecilor ample ale surtucelor ; împodobite cu pene, pălăriile lor minuscule, de catifea sau de blană, le dădeau o înfăţişare mîndră, sporită de săbiile sau pumnalele prinse de cingători închise cu paftale atent cizelate. Aidoma femeilor, bărbaţii purtau veşminte violent colorate, aşa că întreaga piaţă părea o suită de imagini schimbătoare, văzute prin lentilele unui uriaş caleidoscop.

Dar Ralt n-avea ochi pentru cei ce se perindau prin faţa lui. Palid, se uita la fîntîna din bazinul căreia răsărea o statuie de bronz. Statuia o înfăţişa pe Arla. O Arla calmă, zîmbitoare, plecînd un ulcior de bronz din care se prelingea un fir de apă.

Fără să-şi dea seama ce face, coborî treptele negre. Ca dintr-o altă lume auzi în urma lui glasul aţîţat al Or-aldei şi răspunsurile lui Idomar, rămaşi în capul scărilor. Gîndurile i se încurcau, *înseamnă că totuşi... Arla. Deşi tu. Nici Scat Mor. Dar statuia, văd statuia, te văd,* căci simpla ei prezenţă de bronz era un miracol şi ce altceva decît un miracol căuta el acolo, pe planeta *interzisă celor ce nu cred*

în miracole, n-au nevoie de miracole, cred, cred, Scat Mor poate orice.

Ajuns pe caldarîmul pieții, se apropie de fîntînă. Atunci simți cutremurul și se strădui să-și păstreze echilibrul, totul pulsa și oamenii se încețoșau, păreau umbre albe dobîndind pentru o clipă densitate numai ca să redevină incerți, și fațadele tremurau de parcă văzduhul s-ar fi încins pe neașteptate. Apoi casele începură să lunece vertiginos ca pe ecranul circular al unui imens cosmovizor dereglat, imaginea curgea fără încetare reducînd culorile și volumele la simple linii, ploaie însoțită de descărcări electrice, țiuituri, explozie de puncte, sub picioarele lui caldarîmul se afunda *poate că mi se pare, poate că piața stă pe loc și doar eu mă prăbușesc simțind în coșul pieptului sfîrșeala produsă de viteza ascensorului*, dar cînd totul luă sfîrșit și imaginea se stabiliză se pomeni în piața unui alt timp.

Fîntîna dispăruse.

*

— Și acum ? întrebă Idomar întorcînd spre Or-alda schema uscată a zîmbetului pe care, de ani de zile, și-l ucisese cu grijă.

Ralt se topise sub ochii lor, după cei cîțiva pași pe pietrele de rîu ale pieții, care-l duseseră pînă în apropierea fîntînii. Trupul i se decolorase (Idomar își aminti de o foarte veche fotografie solarizată), după care imaginea lui mai stărui pentru o fracțiune de secundă, ca negativul unei lumini puternice, pe retină. Forfota din piață nu încetase, nu se întrerupsese măcar, de parcă nimeni n-ar fi înregistrat nimic. *Probabil că nici nu ne văd*, își spuse Idomar. *Nu existăm pentru ei, poate că nu sîntem decît proiectați pe fundalul în mișcare al pieței sau poate că palatul lui Scat Mor...* Nu-și duse gîndul pînă la capăt. Or-alda spusese ceva.

— ... părăsi, auzi doar sfîrșitul frazei ei și se simți brusc răscolit de o furie rece.

Indiferent și liber. Era propriul lui glas, glasul de copil. Își bătea joc de el și se miră că poate simți mînie, rîzînd totodată de ea, dar cuvintele-i scăpară fără voie :

— Eu nu-mi... nu-l părăsesc.

Fusese gata să spună : *nu-mi părăsesc prietenii.*

— Idomar, rosti Or-alda privindu-l lung, spuneam că nu-l putem părăsi.

Prietenii. Care ? Asp ? Nu uitase să rîdă. Mai cunoștea rușinea ? Dar nu despre asta.

— Nu știu ce se întîmplă cu mine, mărturisi.

— Să ne întoarcem, propuse gerla apucîndu-l de braț și Idomar șovăi pe trepte, cu ochii la femeia de bronz răsărind din bazinul fîntînii.

Vorbi absent, cu gîndurile în altă parte :

— M-aș duce după el.

— Nu înainte de a ști ce i s-a întîmplat.

Avea dreptate și Idomar păru să se răzgîndească, ieșind dintr-un con de umbră. Cunoștea, bineînțeles, intenția Or-aldei. Și înțelegînd că, în mod normal, dialogul nici n-ar fi trebuit să aibă loc, se simți din nou descumpănit.

— E un neajutorat, spuse supărat în clipa cînd cele două canaturi ale porții se deschiseră în fața lor.

Dar nu era o explicație, își dădu seama de cum rosti cuvintele, și strînse din dinți. Totul în el era tulbure ca o apă răscolită de valuri. *Nu mai sînt eu.* În vitrina clădirii de pe strada necunoscută din Arit, pe care nici nu știa cum ajunsese, Asp îl privea ridicînd paharul, așa cum îl privise atunci, deschizîndu-i ușa. Și, tot ca atunci, seara era tîrzie. Culoare, scări, uși, anonimă succesiune de amănunte pe care amintirea o regăsește fără a fi în stare să se oprească la vreunul, apoi încăperea cu holograme și androidul care rostește prietenos :

— Vă așteptam, Idomar av Olg su Saro.

Dar ce aștept eu? Asta? Te desăvîrșești timp de ani de zile pentru ca deodată? Sînt sigur că știa. Mă schimb?

Intraseră în marea sală și Or-alda se și așezase pe o bancă de lemn ale cărei picioare sfîrșeau în labe prevăzute cu gheare (de leu? de vultur?) sub aripile desfăcute ale steagurilor ce simbolizaseră glorii efemere și nu mai evocau decît oștiri lipsite de identitate. *Te pomenești că au împerecheat steagurile unor dușmani de moarte,* își spuse Idomar apropiindu-se. Încerca să alunge gîndurile grave ce se zvîrcoleau în zona tulbure de care se apropiase fără să vrea (convins că totul vine la vreme, își propusese să aștepte, să nu forțeze nimic) și privi cu încăpățînare vechile drapele. Împerecherea steagurilor vrăjmașe era o idee care putea ispiti un Scat Mor (descoperi în el o aversiune organică față de cel ce li se înfățișase în chip de manechin), dacă n-a pus cumva să i se confecționeze niște steaguri inexistente, false, simple ornamente ale palatului fals, inexistent, în care-i adusese. Era o intuiție trezită de indiferența oamenilor din piață, dar trebuia să-i recunoască doza posibilă de arbitrar. În fond, nu atinsese nici una dintre figurile din piață pentru a se încredința de realitatea lor, în timp ce aici, în palat, totul se înfățișa incontestabil solid, marmură, metal, lemn. Dacă era vorba de o proiecție, atunci ireali erau bărbații și femeile în ciudate veșminte desuete.

— Ale mele sînt sus, zise Or-alda întinzînd mîna, și Idomar o privi întrebător.

Dar își aminti îndată de ce se întorseseră în palatul tăcut și, din buzunarul salopetei, scoase cutia lunguiață. Atentă, gerla deschise ceea ce Ralt numise un sicriu.

Strigătul împroșcă pereții cu sînge. Cutia căzu, dar Idomar nu făcu nici o mișcare, nu schiță măcar gestul de a se apleca spre lespedea roșie. Fascinat, privea chipul Or-aldei, dintr-o dată sluțit de o ex-

presie atît de cunoscută, încît i se păru că simte o armă în unealta vie a mîinii și trase cu coada ochiului pentru a se încredința că nu era singur și că nu el luase pentru Or-alda chipul destinului, așezîndu-i masca spaimei pe față.

Aurul pielii se mistuise în cenușă ; buzele tremurau, agitate de zvîcnete ce le trăgeau lateral, dezvelind dinții încleștați ; răsuflarea i se precipita, o putea auzi, devenea gîfîit ; sticloși, ochii refuzau să vadă. Și sudoarea ce-i năpădise rădăcina părului se scurgea pe frunte, lucea pe obrajii ei, ca niște lacrimi.

Fără veste, Or-alda sări în picioare, se repezi pe scări. Cu gesturi încete, Idomar îi luă locul pe bancă, apoi se plecă și ridică sicriul miniatural în care Ralt și Or-alda nu mai erau decît două minuscule cadavre.

*

Într-un tîrziu, Or-alda coborî. Și lui Idomar i se păru că mărunțul trup mort, pe care abia îl văzuse, fusese mărit la dimensiunea originalului și se apropia acum, rigid, uzurpînd atributelor vieții doar caricatura mișcării. Trăgîndu-se într-o parte pe bancă, îi făcu loc și amîndoi tăcură, sub gloriile defuncte răstignite pe pereți. Nici zgomotul de afară, unde forfota continua poate, nici larma închisă în steagurile care uitaseră să mai fluture, după cum mobilele din palat uitaseră să trosnească, nu ajungea pînă la ei.

De ce pe bordul astronavei ? se întreba iar și iar Or-alda. *De ce inorogii ?* Totul nu fusese decît o mare, o neîntreruptă înșelătorie, de la dragostea lui Ter-li pe care nu o pusese la îndoială pînă la imaginea ei triumfătoare din vitrina descoperită pe strada necunoscută din vechiul Xu-Tii și tot ce urmase (nu-și amintea, de fapt, din tot ce urmase, decît biroul cu holograme în care androidul prietenos spusese *Vă*

așteptam, Or-alda), apoi regăsirea pe bordul astronavei și lipsa de reacție a inorogilor, minciuni, spor și rafinament de tortură menit... *De ce pe bordul astronavei? De ce inorogii?* Dar descoperi cu groază că-și dăduse răspunsul. Numai faptul că fusese una dintre Harfele Marei Doamne o împiedicase să-l găsească de la bun început, deși chiar din copilărie...

— Scat Mor poate probabil orice, șopti atunci Idomar. Dar preferă să colecționeze epave.

Glasul de copil purta atîta tristețe, încît Or-alda îi primi ofranda compătimirii fără să se mire că vine de la un Asasin și fără să înregistreze faptul că Asasinul se trecea și pe el însuși în rîndul epavelor. *Da, da, epavă. Harfă sfărîmată. Marea Doamnă și-a întors fața de la mine.* Își înghiți lacrimile și se apropie de Idomar, simțind nevoia umărului dur lîngă umărul ei. Abia atunci, ca și cum contactul i-ar fi sensibilizat înțelegerea, șopti :

— Și tu...?

— Și Ralt, fără doar și poate.

— De ce ?

— Nu știu.

Vorbeau șoptit, fără a-și întoarce capetele, privind drept înainte.

— Pedeapsa, rosti cu tragică fervoare Or-alda. Știința roșie și neagră.

Și-i destăinui că gerlii se pricepeau să-și tortureze victimele, smulgîndu-le suferința ca pe un elixir distilat, picătură cu picătură, în alambicul trupurilor. Știința roșie și neagră se născuse odată cu începuturile, în junglele fierbinți colcăind inform, impur, de vieți fără număr și încă fără nume.

— Pedeapsa ? repetă Idomar. Cine e Scat Mor să pedepsească ? Și pentru ce ?

Asp. Chiar dacă n-a mai apucat să răspundă. Înfiorat, își aminti că Scat Mor putea orice. *Pînă și să-și aroge dreptul de a pedepsi în toate lumile integrate Oficiului? Atunci Babel, planeta interzisă? Un imens penitenciar. Temnicer șef — Scat Mor. Cu asentimen-*

tul Oficiului. Își simți gura uscată și înghiți de cîteva ori, încercînd să-și umezească cerul gurii. Nici nu-și dădu seama.

— Nu știu, oftă Or-alda, dar Idomar nu făcu legătura și nu pricepu că răspunde la întrebarea lui, la care aflase răspuns.

— Un imens penitenciar, spuse, rar și apăsat. Artificial. Babel e o planetă artificială. Am înțeles asta din prima clipă... Deși mult mai mică decît oricare dintre lumile noastre, i s-au creat artificial condiții practic identice de gravitație, de atmosferă, de climă.

— Și vom fi dați pradă științei roșii și negre.

Mereu și mereu, cuvintele sunau în ea ca un sinistru refren. Ochii Or-aldei nu-și pierduseră fixitatea. Alături de masca veștedă a lui Idomar fața gerlei-încremenise și ea, mască exotică a resemnării. Sub pecetea spaimei măștile sînt toate la fel. Harfa Marei Doamne nu mai era decît ființa vulnerabilă prin chiar feminitatea în care singură se surghiunise.

— E întotdeauna folositor să cunoști adevărul, afirmă Idomar, încercînd să se regăsească *(oare asta urmăresc, să cunosc adevărul lui Asp?),* apoi adăugă, fără nici o trecere : Vreau să dau de Ralt.

— Nu înțelegi că am fost despărțiți cu bună știință ?

— Mă întreb, continuă marțianul trecînd peste întrebarea Or-aldei de parcă n-ar fi auzit-o sau ar fi socotit că obiecția era neglijabilă, dacă cei din piață... îți dai seama că pe o planetă artificială se poate crea orice ? Monștri, cataclisme, un spațiu-timp paralel dar accesibil, sau coexistența mai multor nivele în spații-timp basculante... mă întreb dacă cei din piață sînt delicvenții unui alt timp. Păreau nefericiți ?

— Nu, recunoscu Or-alda. Dar noi sîntem sortiți științei roșii și negre.

Și se chirci parcă, încrucișînd brațele pe piept și strîngîndu-și umerii în palme. Zîmbetul mort zvîcni pe buzele lui Idomar.

— Ți-am spus că am fost pe Venus... pe Gerl. Și m-am întors. Mi-au ucis fața, dar m-am întors.

Femeia pentru care trebuia să ia chipul destinului fugise de pe Marte și-și găsise adăpost într-una din cetățile roase de vreme ale gerlilor. Asasinul îi dăduse de urmă, dar gerlii îl înconjurară în seara cînd voia să pornească spre Xu-Tii. Și-ar fi putut croi drum peste mareea tăcută a trupurilor ce se revărsau din chepenguri și guri de canal, apăreau de după ziduri pe jumătate prăbușite, se prelingeau pe ferestre — armele din valiza neagră erau în stare să pună pe fugă o armată, de fapt eventualii ei supraviețuitori — dar Idomar, Asasin al Nobilei Ghilde pregătit să ia oricînd chipul destinului, nu putea ucide pentru a-și salva propria viață. Nici nu s-ar fi coborît, probabil, în asemenea măsură, chiar dacă statutele nu s-ar fi opus : indiferența din care-și făcuse o a doua natură o includea și pe cea privitoare la el însuși. Capturat, fusese tîrît în afara cetății, în junglă. Știința roșie și neagră, în infinitul a trei zile negre, a trei nopți roșii...

Sări în picioare.

— Vii cu mine ?

Or-alda ridică spre el priviri descumpănite de spaimă și rușine. *I-au vestejit fața. Ai noștri. Trebuia să-mi dau seama.* Dar fusese cruțată de cele ce se săvîrșeau în mirosul putred al junglei, era o Harfă și întreg poporul vechi îi apăra neprihănirea. Doar zvonurile, cînd și cînd, doar șoaptele înfrigurate ale unei alte Harfe. *Se zice că. Am auzit. Voi știți ?* Nu știau aproape nimic. Le era interzis să sondeze insondabilul, cea mai slabă întinare împuținînd Puterea. *De asta nici nu mi-am dat seama din capul locului. Am ales noroiul, mi s-a dat minciuna. Ter-li și Babel. În mine e moarte, totul e mort.*

— Sînt o Harfă sfărîmată, mărturisi atingînd cu vîrfurile degetelor fața ucisă a lui Idomar, ca și cum i-ar fi cerut iertare.

— Sînt un Asasin sfărîmat, rînji marţianul. Ţi-am spus, Scat Mor colecţionează epave... Ei bine, mergem după a treia epavă ?

Dar poarta refuză să se deschidă în faţa lor. Idomar înregistră abia acum lipsa clanţelor, a broaştelor, a unui simplu ivăr sau sistem automat de manipulare.

— Bună ziua, doamnă. Bună ziua, domnule.

Doamnă.

Glasul neaşteptat era impersonal. Venea de pretutindeni, din steagurile de pe pereţi şi din ciucurii spînzurînd deasupra capetelor lor, din cele două armuri şi din dalele albe şi roşii. Idomar notă că absenţa lui Ralt nu trecuse neobservată.

— Domnul Scat Mor vă acordă o audienţă. Binevoiţi să urcaţi.

Suna ca o invitaţie, dar Or-alda şi Idomar nu se îndoiră că, de fapt, primeau un ordin. Tăcuţi, urcară treptele de marmură. Toate uşile dînd în galerie erau închise, în afara celei de lemn auriu cu vine roşii, dincolo de care trona manechinul înfăţişîndu-l pe Scat Mor.

În marea sală de recepţie nu se schimbase nimic. Şi, întocmai ca data trecută, glasul bătrîn se înălţă atunci cînd amîndoi se opriră în faţa tronului.

— Mă bucur să-mi închipui că vă văd. Nădăjduiesc că nu aveţi a vă plînge de ospitalitatea mea. Nu mă întrebaţi de soarta domnului Ralt Moga, nu sînt în măsură să vă aud întrebările. Scopul acestei scurte convocări, dealtfel, constă doar în transmiterea unei instrucţiuni. Veţi pătrunde, aşadar, în încăperea a cărei uşă se va deschide după ce mă veţi părăsi. Adică, de îndată. În zilele ce vin voi avea plăcerea să vă vorbesc din nou. Pe curînd, doamnă. La revedere, domnule.

Doamnă. Din nou.

— Nu ne desparte, şopti Or-alda apucînd mîna lui Idomar, care o strînse mecanic, urmînd să privească imaginea bătrînului.

Pitic dezgustător, îl apostrofă în gînd, *toate omenirile s-au împiedicat de stîrpituri de felul tău, avide să se compenseze printr-un spor de putere care le-a îngăduit să umilească și să tortureze dispunînd de vieți de o mie de ori mai folositoare decît existența lor capricioasă și bănuitoare, crudă, lipsită de scrupule...*

— Ce faci ? se înspăimîntă Or-alda simțind că mîna lui se încleștează și se destinde peste mîna ei.

Iar, înălțînd brațul, Idomar văzu cum strînge mîna pumn și cum o desface, răschirînd degetele.

— Un exercițiu, spuse cu ochii la manechinul înfățișîndu-l pe Scat Mor. Și zîmbi rece, ca un robot cu expresie programată. Să mergem.

Trecînd printre cele două șiruri de fiare încremenite ce se străduiau să semene cu niște mobile (șiruri de mobile ce se străduiau să semene cu niște fiare ?) ieșiră iar în galerie. Ușa se închise neauzit în urma lor și din nou îi izbi tăcerea, nici măcar sepulcrală, nici măcar a materiei, o SIMPLĂ tăcere. *Nici o clădire nu poate fi atît de tăcută*, își spuse Or-alda căutînd cu privirea ușa deschisă a încăperii care-i aștepta.

O găsiră pe cealaltă latură a galeriei, spațiu nepretențios, cu pereți văruiți, în care nu se afla decît o mare oglindă pe cel din stînga și o masă lîngă cel din dreapta. Or-alda văzu încă de pe prag harfa gravată în colțul de jos, din stînga oglinzii. Idomar descoperi în mijlocul mesei rotunde un buton, pe care desluși fața lui Asp. Inima-i zvîcni și, fără să stea pe gînduri, apăsă pe buton în clipa în care, ajunsă în fața oglinzii, Or-alda constată că nu-și întîlnește imaginea.

Oglinda nu reflecta nimic. Strălucitoare, sticla părea un ecran. Dar marginea ei de sus se desprinse, se depărtă de perete și întreaga oglindă se roti, descriind un arc de cerc de parcă marginea de jos ar fi constituit o balama, iar masa strălucitoare se prăbuși peste cea care nu mai era decît fragilitate.

CONTRE CASTOR

Nimic dur ; nici o durere. Cascadă de valuri transparente din care răsare fără efort, ca și cum abia palpabila lor substanță s-ar topi, atingînd-o. Neîntreruptă curgere și senzația că se înalță, plutește străpungînd fluturarea moale. Ceruri aracneene. Potop de fulgi cusuți cu funigei. Horbote fluide, flori de ger curgînd ca ceara încălzită și încîntarea se curmă neașteptat.

Încăperea a dispărut. Or-alda e singură în soare, la malul unei mări ale cărei valuri expiră la picioarele ei. Cerul e alb și marea e albă. Nu norii dau cerului culoarea nefirească, toată bolta pare făcută dintr-un fel de ghips transparent, cu adîncimi insondabile, iar marea nu e albă pentru că ar reflecta cerul. Or-alda a strîns puțină apă în căușul palmei și apa limpede e albă, lapte străveziu.

O pată într-o lume fără prihană, tremură gerla și nu se gîndește la pata verde a tradiționalei ei tlaa, care se vede de departe. Dar cine s-o vadă ? Pustiul virginal se întinde la nesfîrșit, sub cerul alb și lîngă marea albă doar dune care par făcute din fildeș concasat pînă a ajuns la consistența nisipului. Chiar soarele e alb.

Un cal alb s-a ivit pe culmea unei dune și Or-alda înțelege, din fruntea lui crește cornul lung cît un braț de om și ascuțit ca parii cu care se străpung inimile vampirilor. *Moartea mea albă,* și gîndul e împăcat, alb și el, lujer zvelt crescut peste durere și păreri de rău. Se simte ispitită să se lungească pe nisipul de fildeș pentru ca inorogul s-o pironească pentru totdeauna la malul mării albe, unde oasele ei vor străluci cîndva în soare, neîntinare recucerită, și totul va fi ca o răscumpărare, ca și cum Marea Doamnă ar absolvi-o și și-ar pleca din nou privirile asupră-i.

Pe culmea dunei inorogul nechează, coama-i vălurește ca o apă albă, copitele-i spulberă nisipul

CENTRUL DE CARTE

cînd se urnește, iar Or-alda strigă, începe să alerge. Tălpile i se afundă, se împiedică în nisip tipărind urmele spaimei pe plaja de care se desprind tot mai greu. Întorcînd capul, Or-alda vede coama și coada albă fluturînd prin norul de pulbere, cornul alb urcă și coboară în ritmul copitelor, moartea albă galopează stîrnind nisipul alb și depărtarea se reduce înspăimîntător de repede, *singură, ajutor, singură, și nu mai sînt în stare,* răsuflarea e tot mai scurtă, lacrimi, *de parcă vîrful cornului mi s-a și înfipt în coșul pieptului,* doare, mă doare, NU.

Ghemuită cu fața în nisip, cu părul albastru răsfirat pe nisip, Or-alda plînge întretăiat ascultînd cum crește tunetul înfundat al copitelor, ta-ra-ram, ta-ra-ram, ta-ra-ram, odată cu inima care bubuie zgîlțîind-o, totul e acum tunet ritmic, ram, și deodată tăcere.

Lovește, geme gîndul, dar nu se întîmplă nimic. Rătăcită, Or-alda ridică fruntea.

Inorogul e lîngă ea. Pielea lui albă zvîcnește pe șold, spumă albă îi clăbucește la colțurile buzelor. Și-a plecat grumazul și suflă scurt pe nări învolburînd nisipul, scurmă cu copita dreaptă și, cum vîrful cornului a intrat în nisip, moartea albă pare priponită, inofensivă.

Încă nevenindu-i să creadă, Or-alda se ridică într-o rînă, își zvîntă lacrimile cu podul palmei și întinde o mînă tremurătoare. Mîngîie coama. Surprinsă, îi descoperă moliciuni neașteptate, șuvițele lungi au firul subțire, mătăsos.

Ridicată în genunchi, apucă atunci cu amîndouă mîinile coama fluidă, își vîrî fața în desișul alb mirosind a cal și busuioc. Un ultim hohot i se stinge în fuiorul coamei, apoi, istovită, Or-alda se așază pe nisip, iar inorogul îndoaie genunchii, se culcă lîngă ea și-i lasă capul în poală.

Răsuflînd adînc, atît de adînc încît pare a oșta, Or-alda mîngîie cornul dur, catifelat la rădăcină și apoi neted, ca șlefuit. *Dar atunci* (și e toată tremur,

CASA CĂRȚII

încă neîncrezătoare speranță și rugă și teamă) *atunci POT ?* Și închide ochii.

Iar cînd îi deschide, Ralt se clatină în fața ei, ca împins de vînturi potrivnice.

— De ce ? strigă el izbindu-și fruntea cu pumnii și se prăbușește pe nisipul de fideș.

Iar cerul alb îi înzecește strigătul, purtîndu-l peste întinderea vălurită a mării și a dunelor, pînă dincolo de orizontul alb.

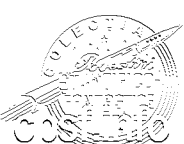

Sîngeroasa epocă a alcatanilor a fost dominată de două figuri cvasilegendare, Dral av Les su Arit, venahul, și Scov av Dal su Sef, Asasinul.

Astăzi încă ne vine greu să înțelegem cum, pe fundalul neîncetatelor hărțuieli dintre alcatanii semi-barbari, lacomi, violenți și cruzi, stăpîni absoluți ai cetăților fortificate și ai domeniilor agricole depinzînd de ele, Dral av Les s-a ridicat de la treapta de simplu orial de Arit la demnitatea de venah. Legendele au transformat în asemenea măsură biografia unui om fără îndoială superior contemporanilor săi, încît adevărul se poate ghici doar anevoie prin plasa de miracole pe care fervoarea populară a țesut-o în jurul lui. Dacă ne îndoim că, una după alta, cetățile alcatanilor și-au deschis porțile în fața lui Dral numai pentru că el le zîmbise „și nici piatra, nici lemnul, nici fierul nu se puteau împotrivi zîmbetului său", după cum glăsuiește una dintre legende, nu e mai puțin adevărat că documentele, atîtea cîte ne-au parvenit, sînt unanime în a confirma caracterul pașnic al acțiunii prin care alcanatele au fost unite într-un singur venahat, deși mijloacele nesîngeroase erau în totală contrazicere cu moravurile epocii.

S-a vorbit de farmecul venahului (și o imagine naivă — singura autentică, se pare — înfățișîndu-l pe Dral, impresionează și azi: în

ciuda artei lui stîngace, pictorul anonim ne-a păstrat chipul unui bărbat în floarea vîrstei, cu trăsături armonioase și bărbie voluntară, care privește ca un poet și zîmbește ca un îndrăgostit), de faptul că ar fi fost feciorul lui Rav, zeul iscoditor (o interpretare tîrzie vede de aceea în Dral un extramarțian a cărui origine a fost căutată pe cinci planete), de facultățile lui neobișnuite puse pe seama vrăjitoriei (s-au făcut referiri la hipnoză și telepatie) etc. Fapt e că Dral a unificat puzderia alcanatelor, transformînd foștii stăpîni într-un fel de guvernatori obligați să-i supună problemele vechilor lor posesiuni și cărora le-a cenzurat hotărîrile, pentru a nu mai vorbi de felul cum le-a curmat abuzurile. Codexul de legi unificate pe care-l cunoaștem sub numele de *Dralva* poartă pecetea gîndirii deschise a primului venah și el a rămas la baza tuturor legislațiilor ce i-au urmat pînă la adoptarea Codului Integrat, odată cu înființarea Oficiului.

E de la sine înțeles că foștii alcatani n-au privit cu ochi buni desființarea vechilor privilegii de care se bucuraseră. Numai teama eșecului unei acțiuni de caracterul impopular al căreia nu puteau să nu-și dea seama i-a împiedicat să încerce răsturnarea venahului, dar consfătuiri tainice îi adunau la răstimpuri și ura lor împotriva lui Dral n-a dezarmat nici o clipă. La șapte ani de la unificarea venahatului l-au împins pe Scov pe scena istoriei.

Figură ciudată și contradictorie. Scov av Dal su Sef nu ne mai apare la rîndul lui decît așa cum legendele i-au estompat chipul, nici o singură imagine autentică neizbutind să străbată vămile secolelor ce ne despart de el pentru a ne restitui trăsăturile autentice ale celui ce avea să devină modelul Nobililor Asasini de mai tîrziu.

Dacă legendele privitoare la Dral sînt rodul închipuirii populare, Scov a fost idealizat de grămăticii anonimi în slujba alcatanilor și plăsmuirile lor au împrumutat stilul elegantelor balade cîntate la ospețele puternicilor dușmani ai lui Dral. Ceea ce se poate reține din alegoriile înflorite ale grămăticilor (mai ales pentru că nici un document nu vine în contrazicere cu datele pe care ni le furnizează) e faptul că Scov a fost un iluminat, care s-a găsit pe el însuși după o îndelungată asceză. Tradiția îl prezintă drept făcător de minuni și e neîndoios că Scov și-a impresionat contemporanii prin austeritatea pe care nici cei mai înflăcărați susținători ai lui Dral n-au pus-o vreodată la îndoială. „Oriunde se ivea, toți cădeau în genunchi", spune o veche baladă și faptul se datora probabil concordanței dintre impresionanta înfățișare a omului și tot ce se știa despre felul lui de viață.

Deși îngrozitor de slab, Scov dădea impresia unei forțe nemăsurate. Puțini erau în stare să suporte șocul privirii lui violete, iar inflexiunile glasului grav, neobișnuit de vibrant, „zguduiau oasele sub piele și clătinau bolta cerului". Ca mulți iluminați care nu s-au sihăstrit, alegînd dimpotrivă să trăiască în mijlocul oamenilor, Scov era un fanatic. Niciodată dispus să pună la îndoială concluziile la care ajunsese, exclusivist și respingînd tot ce nu coincidea cu punctele lui de vedere, părea anume făcut să devină nu numai apărătorul tradiției, ci și dușmanul oricărei schimbări. Nu ni s-a păstrat numele alcatanului care, cel dintîi, s-a gîndit să-l contrapună lui Dral, dar știm că o delegație de alcatani l-a vizitat și putem presupune că misiunea de răzbunător pe care i-a propus-o venea în chip firesc în întîmpinarea dorinței lui Scov de reîntoarcere la rînduielile unui tre-

cut idealizat prin prisma prejudecăților sale. Rigorismul ascetului nu putea accepta destinderea și îndulcirea moravurilor (cu inevitabilul lor corolar: scăderea pietismului) încurajate de blîndețea înțelegătoare a venahului

După cum se știe, baladele grămăticilor pretind că Scov l-a întîmpinat pe Dral în marea piață din Arit și și-a îndreptat spre el temutele priviri violete. Ca săgetat, Dral s-ar fi prăbușit fără suflare. Legendele populare vorbesc de o lungă înfruntare între zîmbetul venahului și privirea ascetului, deopotrivă de puternice și incapabile să hotărască triumful vreunuia. Zîmbetul și privirea se desprind atunci lansîndu-se într-o escaladă a metamorfozelor (scut și spadă, porumbel și uliu, izvor și cupă, pește și năvod) pentru a se întoarce în cele din urmă pe buzele și în ochii luptătorilor. Dar zîmbetul își greșește ținta și, înșelat de nemaipomenita asemănare dintre Dral și feciorul său, poposește pe buzele acestuia. Scov își îndreaptă privirile ucigătoare spre venah, care se prăbușește (ca urmare a unei erori, așadar, legenda populară neputînd accepta înfrîngerea eroului).

Dincolo de balade și legende, se pare că Scov l-a înjunghiat pe Dral în timp ce venahul străbătea piața din Arit, fapt atestat de prezența pumnalului pe blazonul Nobilei Ghilde, în asociație cu ochii violeți ai celui dintîi Asasin. Dar ceea ce ne reține în primul rînd atenția și va determina statutul social al viitoarei Nobile Ghilde e soarta ulterioară a lui Scov, impunitatea de care se bucură pînă la sfîrșitul vieții.

Respectul tuturor cetățenilor pare să-l înconjoare, nu numai în cercurile alcătuirilor, dar chiar în cele favorabile venahului. Trebuie să admitem că autoritatea lui Scov e atît de ne-

contestată, încît nimeni nu se încumetă să-l judece și, cu atît mai puțin, să-l condamne. Dral e plîns și înmormîntat cu toate semnele unei profunde și autentice dureri populare, dar Scov asistă impasibil la funeralii și nu se semnalează nici o formă de protest, nici o acuză îndreptată împotriva lui. Feciorul lui Dral (cel a cărui asemănare cu venahul i-a prilejuit moartea) rostește fraza memorabilă, destinată să devină formula executorie a nu peste multă vreme înființatei Nobile Ghilde: „Chipul destinului a luat pentru Dral tăcerea lui Scov".

Extras din *Istoria Nobilei Ghilde a Asasinilor*
de Asp av Tald su Arit

IDOMAR apăsă pe buton. Atunci, ca la schimbarea decorului pe scena unui teatru, pereții se înălțară pentru a descoperi în spatele lor prezența altora, masa coborî în vreme ce noi mobile se ridicau luîndu-și locul în noua încăpere și Asasinul se pomeni în apartamentul lui Asp, în fața scaunului pe care trupul mătăhălos încremenise. Totul era aidoma, fiecare lucru așa cum își amintea, nici măcar dezordinea nu fusese imitată, pur și simplu *era* dezordinea ultimei nopți a lui Asp, cu sticlele goale trîntite peste benzi și cărți, cu pistolul roșu scăpat din mîna lui Idomar, cu scaunul răsturnat de pe care abia sărise. Și ura și disperarea urcară din nou în el și Idomar își încleștă mîinile în reverele hainei lui Asp, strigînd ca atunci:

— Spune! Spune! Spune!

Trupul amorf se prăvăli într-o latură, lunecă peste pistolul roșu.

— Dacă vreau, spun, mormăi Asp. Nu era nevoie să mă dai jos...

Cămașă de gheață. De foc. De gheață. Idomar își astupă gura cu palma. Avea degetele atît de încleș-

tate încît unghiile îi zgîriară obrazul. Abia auzit, bolborosi :

— Atunci, eu nu...? Tu nu...?

— Ia mîna de la gură, zise Asp. Ţi-ai dat sînge. Eu da, tu da. Ei şi ?

Îl privea de jos, cu ochii lui negri, care nu mai păreau înceţoşaţi.

— Omule, zise Idomar, tu...

Dar nu înţelegea nici el. Şi mereu, chinuitor ca un paroxism repetat, *Scat Mor poate orice. Asp. Asta am vrut. Asp.* Care-l apostrofa acum :

— Mi-e gura plină de sînge. Cît ai să mă laşi să zac aici ?

Buimac, evitînd să privească şuviţa năclăită din barbă, Idomar întinse mîna şi Asp i-o apucă, ridicîndu-se greoi. Ajunse din cîţiva paşi la uşa din fundul odăii şi, de îndată ce trecu dincolo, Idomar îl auzi dînd drumul la apă. Apoi văzu pistolul roşu pe care trupul *(mort, mort, era mort)* celuilalt îl acoperise şi se plecă repede, cu un fel de viclenie speriată, vîrîndu-l în buzunarul salopetei. Asp se spăla îndelung, sforăia, îşi clătea gura gargarisindu-se şi Idomar se străduia să se încredinţeze că se află pe Babel, unde totul era cu putinţă, chiar învierea lui Asp, şi nu pe Marte, în apartamentul lui Asp, unde nimic nu mai era cu putinţă. Decorul familiar altera planurile, îi venea greu să accepte faptul că Asp se spală de sîngele pe care el, Idomar, îl făcuse să curgă. Matahala îşi vîra de atîtea ori capul sub şuvoiul robinetului pentru a-şi limpezi creerii îmbibaţi de poral. *Acum face la fel. Nimic. La fel,* dar reziduri de spaimă îi otrăveau marea bucurie. *De ce ? Sîntem numai prezent. Dilată clipa.*

— M-am gîndit bine, zise Asp întorcîndu-se în încăpere. Băiete, eşti un prost.

Idomar îi privea barba udă. Sîngele dispăruse.

— De ce ? zîmbi, şi Asp îi întoarse privirea, clătinînd din cap.

— S-ar zice că învie.

— Cine ? păli Idomar.

— Zîmbetul. L-ai tot ucis timp de ani de zile și uite că învie... Apoi se îndreptă spre masa pe care sticla de poral începuță aștepta în fața celor două pahare goale. Tot nu bei ?

— Toarnă-mi și mie.

Asp rămase o clipă nemișcat, apoi turnă. Ciocniră.

— Te mai spală, oftă bărbosul prăbușindu-se pe scaunul pe care murise. Dar tu, în ciuda zîmbetului și a faptului că te-ai hotărît să bei, ești un prost.

Idomar ridicase scaunul, se așezase și el. Totul era ca pe vremuri, cînd vorbeau și tăceau.

— Ai mai spus-o. De ce ?

— Pentru că n-ai rezolvat nimic. Va trebui să mă ucizi din nou. Bea.

— Beau, repetă prosteşte Idomar, dar se înecă și începu să tușească. *Își închipuie că.* Apoi întrebă : Știi unde ne aflăm ?

— Primele vorbe de bun simț, încuviință Asp. Așadar, nu sîntem *aici ?*

Își roti privirile prin încăpere și, recunoscînd fiecare amănunt, se uită nedumerit la Idomar.

— Deschide fereastra.

Asp păru să cîntărească în minte propunerea, după care se ridică gemînd și se îndreptă spre fereastră.

— Mda, nu se deschide, mormăi. Și afară nu văd nimic... Rămase o clipă cu fruntea lipită de sticla opacă, apoi se răsuci cu tot trupul. Dă-i drumul, mai zise, prăbușindu-se din nou pe scaunul care gemu din încheieturi.

Vorbind întretăiat, Idomar povesti (vitrina, biroul cu holograme, Babel. Scat Mor. Penitenciarul integrat. Or-alda. Ralt) și încheie triumfător :

— Înțelegi ? Aici nu mai sînt nevoit să te ucid.

După care zîmbi din nou, cu zîmbetul despre care aflase că învie. După multă vreme, se simțea în sfîrșit împăcat, hotărît să se instaleze într-un vesnic prezent.

CASA CĂRȚII

— Mda, făcu Asp.

Bău, încercînd să aşeze în minte toate datele, dar Idomar avea faţă de el avantajul unui răgaz. Povestea era încurcată prin faptul că murise şi înviase... Nu-şi amintea decît scurta durere în piept *(cu pistolul meu roşu, uite ce i-a dat prin minte,* dar nu era supărat, dimpotrivă, gestul era din cele pe care le putea înţelege, i se părea chiar înduioşător şi se bucură că Idomar îl alesese pentru a ieşi din impasul în care fusese vîrît), apoi totul se întuneca şi sunetele erau retezate. Neant.

— Ştii, şopti, cei pe care... pentru care am luat chipul destinului... poţi fi liniştit. Dincolo nu mai e nici tăcere. Nimic.

— Şi tu eşti dincolo, aminti Idomar.

Şi se privîră lung, în tăcere. În nefireasca tăcere dintre pereţii cunoscuţi. Care *era.*

— Hai la aer, izbucni Asp, izbind cu pumnul în masă.

Paharele zăngăniră.

— Dacă ni se dă voie...

Uşa se deschise în faţa lor şi, pomenindu-se în galerie, Asp admiră de sus sala împodobită cu drapele. Dar Idomar îşi spuse că palatul lui Scat Mor înghiţise apartamentul din Arit al lui Asp (sau îl recrease, aşa cum îl recrease pe Asp, ceea ce îl tulbură şi mai mult). Apoi îşi dădu seama că nici n-avusese vreme să se întrebe de soarta Or-aldei. Ralt dispăruse. Pentru a-l găsi, dispunea de un capăt al firului, fîntîna din piaţă, dar nu vedea de loc cum ar fi putut da de Or-alda. Firul ducînd pînă la ea nu putea porni din ceea ce devenise apartamentul lui Asp.

Alături de matahala readusă la viaţă cobora deci gînditor treptele de marmură roşie. Asp salută cele două manechine în armură şi, recunoscînd pe perete steagul venahului Dral av Les, i-l arătă lui Idomar, care se mulţumi să ridice din umeri.

— De unde ştii că-i cel adevărat?

Iar în clipa aceea, uitîndu-se la Asp, se întrebă *de unde știi că-i cel adevărat?* și simți cum stomacul i se întoarce pe dos și, încercînd să-și învingă greața, trase lung aer în piept silindu-se să respire adînc și rar. *Nimeni nu învie. Nici măcar pe Babel. Totu-i minciună, imitat pînă în cele mai mici amănunte, Asp, apartamentul, steagurile, tot.*

— De cînd mă știu m-am ocupat de istorie, răspunse Asp. E steagul lui Dral. Și nu e singurul adus de pe Marte... Sînt și steaguri de pe Venus și Terra, alături de altele pe care nu le-am văzut niciodată. Colecția asta n-are preț.

Fără să-l asculte, Idomar își urmărea gîndurile, încercînd să îmbine noul adevăr cu cel descoperit mai înainte. Nu era greu. Dacă Babel reprezenta o temniță integrată și dacă totul acolo era imitat, concluzia se impunea de la sine. Imitațiile nu puteau fi decît mijloacele ingenioase puse la dispoziția temnicerului șef (sau născocite de el) pentru executarea sentinței Oficiului.

— Nu te simți bine? întrebă Asp. Ești alb ca varul.

Asp, unealtă de tortură? Nu știam ce vreau, dar asta am vrut. Să fie iar.

— O amețeală, zise Idomar. Trece.

Ceva nu se leagă. Nu știu ce, dar Asp. Prostie. Cu toate astea, întrebarea *de unde știi că-i cel adevărat?* nu era o prostie. Nu putea ști. *Ei și? E aici. Asp. Prezentul. O iluzie? Iluzia prezentului. Și dacă prezentul nu-i decît o iluzie?* Gîndul contrazicea tot ce se străduise să fie, un om liber, indiferent. Dar, după ce luase pentru Asp chipul destinului, ce mai rămăsese din lunga lui strădanie? De față cu Ralt, în astronava care-i ducea spre Babel, repetase formulele învățate. Înțelegea acum că vorbise mai mult pentru a se convinge pe el însuși. De pe atunci încă nu mai era sigur. Pînă și zîmbetul pe care și-l ucisese învia, pare-se.

— Nobila Ghildă, spuse, amar și disprețuitor. Un mit.

— Ai descoperit și asta ?

Asp părea dintr-o dată trist.

— Gîndeam cu glas tare.

Celălalt dădu să-i răspundă, dar ajunseseră în dreptul porții și cele două canaturi se desfăcură. Piața dispăruse. Treptele negre erau acolo, o imensă sală luase însă locul pieței și treptele se opreau pe pardoseala ei neagră, în mijlocul căreia fuseseră stilizați doi ochi albi, despărțiți printr-un pumnal.

— Mitul e totuși viu, zise Asp, mîngîindu-și barba.

În urma lor poarta se închisese și, întorcînd capul, Idomar recunoscu ușa sălii negre a orialatului din Arit, deasupra căreia, de astă dată sculptați, ochilor și pumnalului, însemnele Nobilei Ghilde, li se dăduse culoarea tradițională. Ochii — violeți ca ochii lui Scov, lama pumnalului — roșie și mînerul — alb (sînge și puritate) răsăreau pe fondul verde simbolizînd veșnicia. Un perete de piatră luase locul fațadei palatului.

Și, coborînd amîndoi treptele, păși pe lespezile negre și se opriră fiecare pe cîte unul dintre cei doi ochi albi. Idomar își spuse că acolo se înălța fîntîna lîngă ghizdurile căreia Ralt se făcuse nevăzut. Dar o altă ușă se deschise în fața lor și trei personaje în mantii albe, pe pieptul cărora nemuritorii ochi ai lui Scov fuseseră brodați cu fir violet, se așezară la masa de piatră neagră, înălțată ca un amvon. Fețele le erau acoperite cu glugi albe, prevăzute cu deschideri în dreptul ochilor.

— Noi, ferunadari de Arit, spuse personajul din mijloc, întrebăm : Idomar av Olg su Saro, a luat tăcerea ta chipul destinului pentru Asp av Tald su Arit ?

Nu-i cu putință. Totu-i cu putință.

— Da.

— Răspunsul ne miră. Asp av Tald su Arit e citat odată cu tine.

— Pe Babel, scrîşni Idomar.

— Sentinţa orialatului nu rămîne valabilă pe toate lumile?

— Prostule, şopti Asp, ţi-am spus. Ai să mă ucizi din nou.

Scat Mor. Pedeapsa. Asta-i pedeapsa? Dar refuză să se dea bătut.

— Sentinţa a fost executată. Dacă ceva nu e valabil, atunci e lumea asta.

— În ochii lui Scov lumea asta nu se deosebeşte de toate celelalte. Noi, ferunadari de Arit, am hotărît.

Vorbitorul scoase din mînecă un pumnal şi-l puse pe masă.

— Acum? Aici? întrebă Idomar.

— E procedura uzuală, rîse Asp. De fapt, care dintre noi e mai iute de mînă...

— Destinul are multe chipuri şi nu priveşte într-o singură direcţie, încuviinţă omul de la masă.

Cuvinte şi linişte.

— Înţelegi? urmă Asp. Dacă iau pentru tine chipul destinului redevin fratele Asp şi totul...

— Vrei să spui... că Nobila Ghildă te absolvă?

— Asta vreau să spun. Nu te-am învăţat?

— Nu... nu mai ştiu. Poate. Sau am uitat.

Adevăratul răspuns?

— Ai uitat, cu siguranţă, zise Asp şi, din cîteva salturi, ajunse la masă şi apucă pumnalul.

Liniştit, Idomar privea. *Aşa e bine. Or-alda, Ralt? Au să-şi întîlnească şi ei destinul.* Nemişcat, aşteptînd apropierea lui Asp, se simţi împăcat. Înviatul păşea încet, elastic şi ochii negri nu i se dezlipeau de pe faţa lui Idomar. Nici o mişcare sub glugile şi mantiile celor trei ferunadari, umplute cu indiferenţă.

— Ştii că zîmbeşti? întrebă Asp, ridicînd pumnalul.

Braţul lui zvîcni scurt, înainte şi înapoi. Repezit cu precizia unei vechi experienţe, pumnalul se ră-

suci în zbor și se înfipse în pieptul ferunadarului care prezida tribunalul.

Ceilalți doi săriră în picioare desfăcîndu-și mantiile pentru a ajunge la armele prinse de cingători, dar pistolul roșu se ivise în mîna lui Idomar.

— Mai zîmbesc? întrebă, iar, de parcă pistolul și-ar fi trimis culoarea la distanță, două flori roșii își desfăcură petalele pe mantiile albe ale ferunadarilor.

— Mă întrebam ce ai să faci, zise Asp.

Atunci, privind arma dăruită de acesta, Idomar își mărturisi că nu știuse ce avea să facă. Totul se petrecuse prea repede, reflexele își spuseseră cuvîntul înainte ca mintea lui să fi putut lua o hotărîre. Dar o mare liniște îl cuprinse. *Asp* (un val de căldură) *Asp.*

— Și acum?

O ceață albastră, un nor de particule în care izbucneau străfulgerări întunecate învălui masa de piatră neagră și cele trei mogîldețe albe. Avea margini precise și pulsa în tăcerea deplină pe care n-o tulbura nici un foșnet, de parcă marea sală neagră a orialatului ar fi fost suspendată în vid. *Tăcerea. Din nou. Străină. Nu mă pot obișnui.* Idomar își aminti abia acum că încă nu-l întrebase pe Asp dacă atunci, în seara celeilalte lumi, știa. Dar nu mai avea rost să-l întrebe.

Norul se ridica acum, părăsea piatra neagră și trupurile celor trei ferunadari pieriră odată cu el. O vălurire pe tavan, apoi nimic.

— Ecarisaj perfecționat, rînji Asp, dar ușa din fața lor se deschise și trei personaje în mantii albe, pe pieptul cărora nici o floare roșie, ci numai nemuritorii ochi ai lui Scov fuseseră brodați cu fir violet, se așezară la masa de piatră neagră, înălțată ca un amvon.

Fețele le erau acoperite cu glugi albe, prevăzute cu deschideri în dreptul ochilor.

— Noi, ferunadari de Arit, spuse personajul din mijloc cu glasul ce răsunase adineauri în sala neagră, întrebăm : Idomar av Olg su Saro, a luat tăcerea ta chipul destinului pentru Asp av Tald su Arit ?

Idomar șovăi. Mai ținea pistolul roșu în mînă.

— Mă tem că va trebui totuși să mă ucizi, zise Asp lîngă el, în tăcerea sălii negre a orialatului.

În tăcerea planetei interzise. A veșniciei.

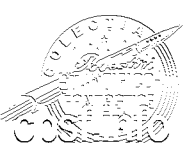

Scat Mor

MOR, Scat, n. în 2553 la Göttingen, Statele Unite ale Europei. Personalitate ambiguă, ar fi putut deschide era călătoriilor transgalactice după descoperirea (în 2588) a principiului pe care l-a numit „saltul galactic", dar pe care a refuzat să-l divulge, preferind să-și rezerve dreptul exclusiv al călătoriilor „cvasiinstantanee" în afara hotarelor galaxiei (principiul „saltului galactic" ar fi explicitat în testamentul lui S. M. ascuns într-un loc necunoscut pe Lună, toate măsurile fiind luate de descoperitor pentru a i se da public lectură prin intermediul cosmoviziunii îndată după ce moartea îi va fi fost oficial constatată).

Puține date biografice cunoscute. După absolvirea Institutului de Navigație Cosmică de la Geneva (premiul de excelență), a fost căsătorit de cîteva ori (biografii au descoperit două căsătorii contractate pe Terra, una pe Marte, una pe Ganymede, fără ca lista să pară epuizată), pentru a-și petrece aproape toată viața în Cosmos. A publicat mai multe lucrări (*Transgalactica, scurtă istorie a civilizațiilor extragalactice; Omul și vecinii săi cosmici; Viitorul Omenirii* etc.), care au suscitat deopotrivă adeziuni totale și contestări absolute, declanșînd astfel celebra „polemică a galaxiilor" între adepții lui S. M. și cei care nu văd în întreaga sa operă decît o imensă mistificare,

punînd sub semnul întrebării însuși principiul „saltului galactic".

De fapt, nemaifiind văzut de multă vreme în public, neprimind vizitatori și ultima lui lucrare apărînd în 2623 *(Repere în spațiu)*, nu se poate ști măcar dacă mai e în viață. Oricum, testamentul său (dacă un asemenea testament există, într-adevăr) nu a fost adus la cunoștința Oficiului.

Erou sau aventurier, savant înspăimîntat de consecințele descoperirii sale sau simplu mistificator, S. M. a devenit o figură legendară datorită celebrei serii de benzi populare *Noul Ulise* și a nenumăratelor biografii și studii ce i-au fost consacrate (de cercetători ca Amos Graldi, Per Manal, Torq Worsira ș.a.). „Obiectele extragalactice" aduse chipurile de S. M. din peregrinările sale se află expuse în muzeul din Göttingen, înființat de către donator, și ele continuă să alimenteze polemici, întreținînd controversele în jurul uneia dintre cele mai enigmatice personalități ale vremii noastre.

Extras din *Who's Who*, ediția anului 2634

FÎNTÎNA dispăruse. Soarele era dintr-o dată mai orbitor și Ralt se simți asaltat de mulțimea mirosurilor neplăcute (apă încinsă, gunoaie, ulei rînced) amestecate cu efluvii de mirodenii și parfumuri necunoscute. Vîntul purta nori de praf, caldarîmul dispăruse odată cu fîntîna și el stătea pe pămîntul bătut al noii piețe în care forfoteau bărbați în tunici coborînd pînă deasupra genunchilor, cu mîneci scurte. Cei mai mulți purtau bărbi rotunjite și plete ieșind de sub turbane colorate, aproape toți aveau în mînă toiege pe mînerele cărora fuseseră sculptați berbeci, ulii sau flori. Întorcînd capul, văzu că palatul lui Scat Mor se mistuise și el, cu treptele negre pe care,

CONTRE CONTRE

cu o clipă înainte, Or-alda și Idomar mai stăteau de vorbă. Un nesfîrșit perete văruit îi luase locul. Îngrozit, se repezi, atinse cu palmele suprafața zgrunțuroasă, încinsă de soare, bătu cu pumnii și împinse cu tot trupul, dar peretele nu era o iluzie.

— Pacea lui Nabu cu tine și în jurul tău, se înălță atunci un glas (Ralt văzu bătrînul chincit la umbra zidului, lîngă un coș plin). Ce duh rău te chinuie, străine? Fie că-l știi, fie că-și ascunde numele, cunosc un *așipu* în stare să-l alunge.

Buimăcit, Ralt se lăsă și el pe vine, sprijinindu-și spatele de perete.

— Unde mă aflu? întrebă, și numai auzind sunetele ciudate pe care le rostea își dădu seama că bătrînul i se adresase într-o limbă care nu avea nimic comun cu galactica și că-i răspunsese în același grai.

— Mă duc după *așipu*, hotărî bătrînul dînd să se ridice. Fiere a lui Ea, *utukku* sau *edimmu*, ținețivă departe de mine...

— Așteaptă, îl rugă însă Ralt. În creier i se învîrteau nebunește niște rotițe și deodată, mirîndu-se singur de ușurința cu care cuvintele îi ieșeau din gură, începu să îndruge: Am fost răpit de tîlhari. Legat la ochi. Nu știu cîte zile și nopți m-au purtat pe drumuri pînă mi-au scos legătura de la ochi și mi-au dat drumul... adică am izbutit să fug, da, m-am folosit de nebăgarea de seamă a celui pus să mă păzească și am fugit. Iată de ce nu știu unde am ajuns și te rog, părinte, să-mi deschizi ochii.

— Bel-Marduk însuși ți-a purtat pașii, răspunse bătrînul primindu-i cu surprinzătoare ușurință născocirile și așezîndu-se din nou. Cît despre mine (și arătă spre coșul umflat, rezemat de perete), sînt bătrînul Nabu-ballit, vestitul negustor de cîntece sfinte și lumești de care s-a auzit în cele patru ținuturi și nu mă încearcă dorință mai vie decît să te văd compărîndu-mi un cîntec. Am *Doamne, dragostea ta e mireasmă de cedru* și *Iată, vine zeul*

răvășitor, domnul bătăliilor, dar, dacă inima ta poftește, am și *Zării pe stradă două curtezane* sau *Ah! cît de trupeșă, ah! cît de strălucitoare*. Hotărăște-te, așadar, străine, pentru ca întors în patrie să te poți lăuda că ai adus cu tine tot ce-i mai nou și mai căutat în slăvita cetate nu degeaba numită Poarta Zeului, Bab-ili.

— Bab-ili ? strigă Ralt.

Dar e o nebunie. Babel. Babilon. Își cuprinse capul în palme. *Șed la umbra unui zid din Babilon. Vorbesc în babiloniană cu un babilonian și prin fața ochilor mei trec babilonieni.* Arla, Scat Mor, Or-alda și Idomar nu mai erau decît amintirea unor nume, mai puțin, niște nume care încă nu fuseseră rostite.

— Ai intrat pesemne pe poarta Ishtarei, încuviință grav Nabu-balit, și te afli pe calea procesiunilor, bine numita *Dușmanul să n-o calce*. În fața ta, străine, e templul cu capul sus Esagila, lîngă care vezi templul munte Ekur și templul temelie a cerului și pămîntului Etemenanki înălțîndu-și cele șapte caturi care, privește, sînt minunat zugrăvite în alb, negru, roșu, iar alb, roșu-portocaliu, argint și aur în vîrf, acolo unde-i adăpostit patul cu pături bogate al zeului și masa lui de aur. Dincolo de Esagila e Eufratul. Umple-ți ochii, străine, și ia aminte, căci nimeni nicăieri n-a ridicat mai măreț lăcașuri în cinstea zeilor. Și încă nu e totul. În slăvita cetate cu o sută de porți Bab-ili vei afla cincizeci și trei de temple ale zeilor mari, cincizeci și cinci de paraclise ale lui Marduk, trei sute de paraclise pentru divinitățile pămîntene, șase sute pentru cele cerești, o sută optzeci de altare pentru zeița Ishtar, o sută optzeci pentru zeii Nergal și Adad, precum și încă douăsprezece altare pentru ceilalți zei. Iată de ce e Bab-ili buricul pămîntului, străine, și iată de ce zeii, *igigi* și *anunaki*, îl privesc cu bunăvoință, fie ca Nabu, feciorul lui Marduk, să ne privească și pe noi la fel.

CASA CĂRȚII

Încîntat, Nabu-ballit își trecu palma peste barba cenușie și creață, trăgînd cu coada ochiului spre străinul atît de covîrșit de toate cîte la aflase încît tăcea, măsurînd pe semne depărtarea dintre splendorile poporului cu capete întunecate și nimicnicia prăpădiților fără case, amoriți, huriți, lulubei, kassiți sau elamiți, din rîndurile cărora va fi făcut parte. Dar, cum nu-și putea uita negoțul, bătrînul nu-l lăsă să se cufunde pentru prea multă vreme într-o admirație măgulitoare pentru Bab-ili și Marduk, desigur, dar prea puțin folositoare unui om de rînd, biet *mușkinu* trăind din vînzarea unor cîntece, la modă cam cu prea mulți ani în urmă.

— După cum ți-am spus, străine, reluă de aceea, inima mea dorește să te știe vesel de pe urma cumpărării cîntecului plăcut inimii tale, ca să-l dăruiești celei pentru care te rogi Ištarei. Să-ți dau așadar O, *grădinar al dorințelor*, cerîndu-ți în schimb doar o *manu* de orz ?

Răscolind prin coșul lui, Nabu-ballit descoperi cîntecul căutat și îi întinse lui Ralt o turtiță de lut ars, în care vîrful retezat al trestiei imprimase rînduri de semne aducînd cu amprentele unor cuișoare sucite în fel și chip. Fără încetare, mușteleie bîzîiau în jurul lor. Pe ziduri și pe pămîntul bătut al pieții, umbrele și petele de soare contrastau atît de net, încît păreau aplicate.

— Sînt eu însumi născocitor de cuvinte pentru cîntece, spuse absent Ralt, întrebîndu-se dacă trebuia să se depărteze de peretele care fusese fațada palatului lui Scat Mor, singura legătură cu lumea din care venea.

— Vorbe de lapis-lazuli, vorbe de aur, strigă bătrînul. Întîlnirea noastră se înscrie printre întîlnirile folositoare și prevestește zile de viață. Cum te cheamă, străin părăsit de zeii tăi, din voia lui Marduk ?

— Ralt.

— Ra-lit ?... Păi Ra sau Re e numele pe care faraon îl dă slăvitului Şamaş, zeul Soare ! Pe Ea, nu-mi spune că vii tocmai din ţinutul mîlului negru şi că tîlharii te-au cărat cu ei pe toată întinderea pustie a jalnicului Amurru...

— Vin de tare departe, Nabu-ballit, oftă Ralt. Şi nu-i veni să zîmbească la gîndul că bătrînul de lîngă el nu bănuia dimensiunea suplimentară cu care timpul sporea depărtarea lui în spaţiu. Mirat, bătrînul îşi clătină capul, gonind astfel norul de muşte atras de uleiul cu care-şi dăduse pe plete. *O fi vreun sclav fugit ?* dar străinul nu era ras în cap şi nu părea însemnat. Nu i se putea cere lui Nabu-ballit să cunoască felul în care faraon îşi însemna sclavii şi puţin îi păsa de faraon. Marduk îndrumase paşii fugarului. Prilejul trebuia folosit, aşa că se hotărî pe loc.

— Fiecare inimă are tainele ei, spuse de aceea, eu am să-mi deschid totuşi inima în faţa ta, ciudatule Ra-lit. Vezi tu, chiar dacă-mi laud marfa după înţeleapta lege a negustorilor, cîntecele mele nu prea mai au căutare. Oamenii le-au auzit de atîtea ori, că s-au plictisit de ele ca balta de broaşte... Dar am trăit mult şi sînt cunoscut în casele bogate din Bab-ili. E de ajuns să mă înfăţişez la poartă şi să strig : „A sosit vestitul Nabu-ballit, cu coşul plin de cîntece sfinte şi de lume", că un eunuc pîntecos se şi arată, ba nu arareori mă poftеşte chiar în faţa doamnelor înfăşurate în văluri de preţ. „Tot nu te-au coborît Nergal şi Ereşkigal în *arallu* ?" mă întreabă ele în glumă, după care îmi cer să le arăt cîntece noi. Vorba asta, Ra-lit, e un spin veşnic în carnea mea, că de unde cîntece noi ? Scribul Kidinnu îmi copiază, de cînd îl ştiu, aceleaşi cuvinte... Şi iată că Ea însuşi mi te-a scos în cale, părinte al cuvintelor noi, şi din întovărăşirea noastră va curge lapte şi miere. Născoceşte-mi cîntece noi, binecuvîntatule, şi am să le vînd cu meşteşugul negustoresc în care nimeni nu mă întrece şi vom împărţi

roadele şi nu ne va lipsi nici orzul, nici berea, nici uleiul, nici ceapa, nici lîna. Kidinnu ne va scrie contractul, iar Ea şi Nabu îl vor privi cu bunăvoinţă, căci nu vom precupeţi să le jertfim un ied, dacă vom găsi unul mai ieftin, lucru de care nu mă îndoiesc. Aşa-i că te bucuri? Şi că le mulţumeşti în gînd zeilor tăi, care ţi l-au scos în cale pe singurul om de care aveai nevoie?

Ralt îl ascultase cam cu o ureche, dar pe măsură ce bătrînul palavragiu îşi dădea gîndurile pe faţă înţelegea că propunerea îi îngăduia să supravieţuiască în străvechea cetate în care-l prăbuşise capriciul lui Scat Mor. Nu putea rămîne la nesfîrşit lîngă zidul de pămînt, aşteptînd ivirea palatului. Nu se îndoia, dealtfel, că, de-ar fi vrut să îl recheme în timpul din care-l expulzase, Scat Mor ar fi ştiut cum să procedeze. *Poate, într-adevăr, orice. De ce nu se ţine însă de cuvînt?* Statuia de bronz a Arlei era o făgăduială, semnul că androidul din biroul cu holograme nu minţise. Le era oare dat să se întîlnească pe uliţele Babilonului? *Mă aflu în Babilon*, îşi spuse din nou, ca şi cum ar fi încercat să se convingă. *Bărbatul impozant care trece acum e un babilonian*, repetă, privindu-i barba dreptunghiulară, tunica de in albit ce cobora pînă la glezne şi peste care mai purta una, de lînă, cu ciucuri şi broderii roşii. Dorul de Arla îi împăienjeni privirile şi el închise ochii.

— Unde mi-ai plecat, Ra-lit? întrebă cu neliniște bătrînul negustor, care aştepta un răspuns.

— Sînt aici, nu te teme. Şi am să-ţi născocesc cuvinte noi, îl încredinţă Ralt întrebîndu-se cam ce fel de poeme ar putea fi pe placul nobilelor cliente ale lui Nabu-ballit.

— Binecuvîntat fie Ea. Din clipa asta, fiule, eşti un om bogat. Dar, cum te văd mai tînăr, ia tu coşul cu tăbliţe pentru ca mintea mea să poată lucra cu folos, neîmpiedicată de nici o povară.

Vîrînd deci în coș tăblița cîntecului *O, grădinar al dorințelor*, Nabu-ballit se ridică gemînd și apucă toiagul, în vreme ce Ralt punea mîna pe coș. Dar o amintire uitată răsări atunci din anii lui pierduți în trecutul altui timp, viitor al lumii în care nimerise.

— Grădinile suspendate... Există oare ?

— Ce mi te-ai oprit ? îl certă bătrînul, întorcînd capul. Există, firește, cum să nu existe ?... Lîngă palatul regelui, aproape de poarta Ișterei. Dar acum se cuvine să-l căutăm pe *dupșarru*, scribul Kidinnu, și cine nu știe că-l putem găsi la Eli-erișa, circumăreasa ?

Părăsiră deci calea procesiunilor și, pe uliție lăturalnice semănînd cu niște tuneluri cotite, mergînd numai printre pereți orbi (toate casele priveau spre grădinile sau curțile interioare), călcînd peste gunoaie și speriind cîinii costelivi care se băteau în jurul lor, ieșiră la malul Eufratului.

Apele mîloase curgeau leneș și din ele urca un miros de baltă, miros de pămînt umed și iarbă jilavă. Din loc în loc se învîrtejeau anafoare, cîte un pește sărea din unde și recădea plescăind. Ralt se miră de mulțimea ambarcațiunilor, *cufe* (mari coșuri rotunde de trestii împletite avînd fundul acoperit cu piei, călăfătuit cu scamă, resturi de lînă amestecate cu lut și smoală) sau *kelek*-uri (plute de trestie sub care se legau burdufe umplute cu aer) care îndrăzneau să coboare fluviul, deși marinarii nu se foloseau decît de prăjini și de cîte o lopată slujind drept cîrmă. Grija lor de căpetenie, după cîte-și putu da seama, era să împiedice cufele rotunde să se învîrtească în jurul propriei lor axe.

Ceva mai încolo, în dreptul templelor pe care Nabu-ballit i le arătase, cheiul era întărît cu mari olane plate legate cu smoală, dar în locul unde ieșiseră la mal rațe se legănau pe apa cărînd bucăți de plaur. Doi bărbați călcau în picioare un morman de lut amestecat cu paie, iar alături se uscau la soare cărămizile de chirpici scoase din for-

CASA CĂRȚII

me. Chincit pe vine, un orb își legăna turbanul în ritmul melopeei pe care o scotea din flaut, treceau oameni cu năvoade în care peștii se mai zbăteau, alții descărcau fructe și păsări din cufele trase la mal, negustori ambulanți își lăudau cîntat turtele de orz sau de susan, îmbiau cu dulciuri pe care le apărau de muște, bărbierii potriveau bărbi crețe și plete strînse în conciuri, unul tocmai scotea o măsea și pacientul urla ca din gură de șarpe, vătafi amenințau cu bățul, copii se fugăreau printre picioarele trecătorilor și cu toții vorbeau în gura mare, se strigau, înjurau, glumeau, dădeau din mîini *ca într-o adevărată babilonie*, își spuse Ralt, furat fără voie de animația unui timp de care nici nu știa cîte milenii îl despărțeau. Un măgar alb trecu pe lîngă el și Ralt izbi unul dintre cele două coșuri pe care animalul le purta, alegîndu-se din partea tînărului ce mîna măgarul cu o lungă înjurătură evocînd complicatele raporturi incestuoase pe care mama lui le va fi avut într-o groapă săpată în nisipul sterpului Amurru.

Nabu-ballit se opri în cele din urmă în fața unei porți peste care se legăna o placă de lut înfățișînd o gazelă, semnul cîrciumăresei, de vreme ce cuvîntul *ṭabitu* însemna deopotrivă gazelă și cîrciumăreasă. Intrară într-o curte spre care dădeau trei încăperi cu pereți de chirpici, acoperiți cu rogojini. Toate erau podite cu lut. Blocuri de lut peste care fuseseră așternute împletituri de papură țineau loc de scaune și mese, stîlpi din lemn de curmal sprijineau tavanele văruite, apărate de acoperișul de trestie. În curte, lipit de un perete, cuptorul de lut fără coș împrăștia un fum care nu părea să supere pe nimeni, combustibilul era alcătuit din trestii și baligi uscate. Cîțiva bărbați beau și schimbau cuvinte șoptite, apropiindu-și bărbile pe deasupra cănilor de lut, iar în curte o femeie voinică scotea berea dintr-un chiup îngropat pînă aproape de buză. Alte chiupuri, îngropate și ele, dar cu gurile acoperite

de capace grosolane, erau înşirate de-a lungul pereţilor.

— Mai moaie-ţi tu buzele în ulcior, că-ţi moi şi eu oasele, spunea femeia întinzînd ulciorul unui tînăr cu ochi adormiţi şi căruia abia îi dădeau tuleiele.

Ralt află că era feciorul întreprinzătoarei Eli-erişa.

— Pace chiupurilor dătătoare de viaţă şi stăpînei lor, zise Nabu-ballit apropiindu-se, iar Eli-erişa se îndreptă din şale şi-i zîmbi, descoperindu-şi dinţii laţi, cu strungăreaţă.

Avea o faţă rotundă, smolită şi parcă unsuroasă, pe care străluceau ochii ageri, negri, cu albul de culoarea fildeşului bătrîn.

— Bun venit, părinte al cîntecelor. Bere, vin de susan şi de palmier, dulce sau fermentat? Am un vin de şapte ori bun din care bea acum şi Kidinnu.

— Pe el îl căutam. Şi ziua de azi e pentru noi o zi de viaţă. Dă-ne deci vinul de şapte ori bun, fără să torni în el apă de şapte ori proastă, după obiceiul cîrciumăreselor de la care Şamaş îşi întoarce faţa.

Eli-erişa se mulţumi să rîdă şi Nabu-ballit îl trase după el pe Ralt, îndreptîndu-se spre încăperea micuţă în care un bărbat gras, între două vîrste, sta singur în faţa unui ulcior şi a unei căni. Îi văzu apropiindu-se, dar nu se clinti, pentru a vădi astfel că nu era un om de rînd.

— Pacea lui Nabu asupră-ţi, dupşarru cu urechi mari, spuse mieros bătrînul negustor.

De fapt, urechile lui Kidinnu, măcar atît cît se vedea din ele de sub turbanul falnic ce-i acoperea fruntea, erau neobişnuit de mici, dar, cum cele mari erau socotite semn de înţelepciune, Nabu-ballit ştia că nu va fi contrazis.

— N-am aflat cîntece noi, răspunse scribul fără a-şi muta privirile de la cana goală, şi nu cred că le-ai vîndut pe cele vechi.

CASA CĂRȚII

— Nimeni nu le mai cumpără, oftă bătrînul. Dar El-Marduk însuşi a îndreptat paşii acestui Ra-lit spre Bab-ili şi cîntece noi vor zbura de pe buzele sale. Am venit aşadar la tine cu rugămintea să ne scrii un contract, izvor de numeroase cîştiguri.

— Toate contractele pe care le scriu sînt binecuvîntate, rosti mecanic grăsanul. Apoi întrebă : Ra-lit ? Din ţinutul mîlului negru ? Părea scîrbit şi-şi crîmpoţea buzele roşii, pofticios arcuite printre firele negre ale bărbii şi mustăţilor muiate în vinul de şapte ori bun al cîrciumăresei.

— Vorbeşte limba celor cu capete întunecate la fel de bine ca tine şi ca mine, spuse din nou bătrînul, iar fiinţa plină de însemnătate a scribului binevoi să întrebe cu jumătate de gură :

— Cum a învăţat-o ?

— Zeul cu ochi strălucitori poate orice, răspunse de astă dată Ralt, stăpînindu-şi un zîmbet.

În lumea din care venea zeul îşi spunea Scat Mor, dar Kidinnu şi Nabu-ballit îşi plecară capetele preţuind răspunsul, căci Ea, zeul domnind peste *Apsu*, prăpastia lichidă pe care lumea plutea, era zeul ştiinţelor şi ochii lui, se ştie, strălucesc de deşteptăciune.

Feciorul cîrciumăresei aduse un nou ulcior şi două căni de lut.

— Eli-erişa întreabă dacă nu vreţi pîine şi ceapă. Avem linte, peşte şi lăcuste prăjite adineauri.

— Ziua de azi e o zi de viaţă, repetă Nabu-ballit frecîndu-şi palmele. Lăcustele prăjite vor face ca vinul să ne pară nu de şapte, ci de nouă ori bun.

Apoi, văzînd că posacul dupşarru binevoia să-şi treacă limba peste buzele lacome, se aşeză la masă şi-i arătă lui Ralt locul de lîngă el.

— Vinul şi toate celelalte plătesc munca lui Kidinnu, aminti scribul şi bătrînul se grăbi să încuviinţeze :

— Fie ca trestia lui să tărcheze încă multe sute de tăbliţe păstrate cu grijă în templul lui Şamaş !

— Cuvintele acestui Ra-lit, urmă Kidinnu, vor fi potrivite pe melodii știute. Ele vor trebui scrise cu pricepere, în așa fel ca semnele să nu se încalece și rîndurile să lunece unele pe lîngă altele pentru plăcerea ochiului și ușurința cetitului. E o muncă grea și o treime din cîștig abia dacă va plăti strădania scribului.

— Mult, se înspăimîntă bătrînul. Ia aminte că Nabu vede și știe. Un dupșarru fără pereche nu trăiește numai din însemnarea cîntecelor, dar un bătrîn negustor de cîntece n-are alt mijloc de trai. O cincime.

— Puțin, se strîmbă Kidinnu. Ca să ajungi scrib se cuvine să te trezești odată cu soarele. Nabu și Tașmetum să-ți dăruiască urechi mari pentru a nu uita nici unul dintre cele peste trei sute de semne pe care le înveți, în ani și ani de silință, la casa tăbliților, unde fratele mai mare mînuiește biciul. O treime.

Vinul de palmier era tare și Ralt asculta ca prin vis tocmeala celor doi, urmărind trecerea cîrciumăresei și a feciorului ei prin curtea bătută de soare. Amestecul de naivitate și viclenie al lui Nabu-ballit și Kidinnu îl umplea de mirare : nici unul nu-i pusese la îndoială talentul și nu-i ceruse să-l dovedească. La fel, bătrînul luase drept bună povestea răpirii lui de către tîlhari. Pe de altă parte, vorbeau înflorit și știau să-și apere interesele mult mai bine decît se pricepuse el să și le apere, cu mii de ani mai tîrziu. Apoi, neliniștit, se întrebă din nou ce fel de versuri va trebui să le furnizeze, dar pînă și neliniștea era ireală, totul părea o glumă, un vis, în ciuda mirosurilor, a căldurii, în ciuda vinului. Era cu putință ca Arla să-l aștepte într-una dintre casele modeste ale acestui Babilon ? Închise ochii, văzu gestul cu care-și trăgea spre tîmple șuvițele pentru a-și dezgoli fruntea și inima i se strînse și se simți năpădit de un val de duioșie, tristețe și dor.

Cei doi căzuseră pînă la urmă la învoială înțelegîndu-se pentru o pătrime și, deschizînd ochii, Ralt văzu că scribul avea și el, la picioare, un coș. Înlăturînd o cîrpă umedă, scoase din coș un boț de lut moale și o trestie retezată la vîrf. Plămădi lutul și-i dădu forma unei pîinișoare dreptunghiulare, o netezi, apoi, răsucind tăblița în palmă pentru a putea imprima cuișoarele după feluritele unghiuri prescrise, apăsă vîrful trestiei făcînd să se iveaască șiruri de semne verticale și paralele. Lucra repede și-și mijise ochii, vîrful limbii i se ivise în colțul gurii, unde ondula imperceptibil. Atent, Nabu-ballit îi urmărea mișcările și fața îi exprima o adîncă reculegere.

— Așa, spuse mulțumit Kidinnu, iată : „Nabu-ballit, Kidinnu și Ra-lit s-au întovărășit pentru ca cel dintîi să vîndă cîntecele scrise de cel de al doilea și născocite de cel de al treilea. Înțelegerea a fost hotărîtă : Nabu-ballit își oprește jumătate din cîștig. Kidinnu și Ra-lit cîte un sfert. Fratele nu va isca vorbe împotriva fratelui. Pe Șamaș, Ea și Nabu au jurat, martori fiind Eli-erișa și Șapik-zer". Chemați martorii.

Ralt nu protestă pentru că totul i se părea un joc, iar Nabu-ballit se duse după cîrciumăreasă și după feciorul ei, în vreme ce Kidinnu pregătea încă trei tăblițe, imprimînd pe ele același text. În prezența martorilor dădu din nou citire contractului, toți își ridicară mîna dreaptă și jurară, apoi își apăsară inelele cu pecete în josul contractului. Ralt desenă un cap cu plete și Nabu-ballit făgădui să-i comande, cu primii bani cîștigați, o pecete. În sfîrșit, cele patru tăblițe fură puse la soare, să se usuce, fiecare dintre întovărășiți urmînd să-și oprească una, iar Kidinnu însărcinîndu-se să depună a patra în arhiva templului lui Șamaș. Despre iedul care ar fi trebuit jertfit nu se mai pomeni, în schimb cei trei mîncară și băură. Nabu-ballit se bucura de credit.

Se însera sau, după cum spuse Nabu-ballit, zeiţa Gula se apropia. Începea să se răcorească. Dinspre Eufrat plutea o boare umedă şi babilonienii urcau pe acoperişurile plate ale clădirilor pentru a respira mai în voie. Ici şi colo răsunau murmurul harfelor şi tînguiala flautelor. Curînd se iviră primii sclavi purtători de torţe, care luminau drumul stăpînilor. Uliţele se goleau. Cîinii lătrau.

Îl petrecură spre casă pe Kidinnu, pentru că păşea destul de împleticit şi cînta *Sinii tăi, miei însetaţi,* ceea ce îl bucură pe Nabu-ballit în asemenea măsură încît îndrăzni să-l sărute pe amîndoi obrajii. Vinul de şapte ori bun mai jucă o festă scribului care uitase de propria-i însemnătate, coborîndu-l pînă la a povesti ce se petrecuse cu o săptămînă în urmă, la sărbătoarea *Akitu* a anului nou, cînd, după cum se ştie, păstorul din fruntea turmei, regele cu capul înălţat peste toţi regii, devine însuşi El-Marduk şi poartă din nou bătălia începuturilor, îl ucide pe Kingu, căpetenia oştilor străbunei Tiamat, căreia îi taie trupul în două, făcînd dintr-o jumătate cerul şi din cealaltă pămîntul.

— Totul e nesigur, nimic veşnic, îl întrerupse cu amărăciune Nabu-ballit, simţind nevoia să-i explice lui Ralt că bătălia începuturilor şi Facerea trebuiesc reînnoite la capătul fiecărui an pentru ca lumea să dăinuie şi anotimpurile să-şi urmeze curgerea, pentru ca viaţa fiecărui zeu şi a fiecărui om să fie prelungită cu încă un an pe tăbliţele sorţilor.

Supărat de întrerupere, Kidinnu ameninţase că nu mai spune nimic şi bătrînul negustor fu nevoit să-l roage şi să-l linguşească pentru a-l îmbuna. Clătinîndu-se pe picioare, scribul destăinui atunci că marele preot, *urigallu* Etil-pi-Marduk, îl întîmpinase pe rege în curtea templului cu capul sus, slăvitul Esagila, şi, potrivit datinei, pentru a vădi că, odată cu încheierea anului, regele nu mai era ni-

meni, îl despuiase de însemne, sceptru, cerc, harfă și tiară, așezîndu-le pe un scaun în fața statuii lui El-Marduk, strălucitor sub baldachin, sub cerul lui de aur. Apoi, după cum se cuvine, l-a pălmuit pe rege, l-a tras de urechi și l-a silit să îngenuncheze în fața zeului pentru a se spovedi (aici Kidinnu recită textul negativ al spovedaniei prescrise, clipind cu înțeles, strîmbîndu-se și trăgîndu-se de barbă :

N-am păcătuit, doamne al ținuturilor, n-am fost nepăsător față de tine,
N-am nimicit Bab-ili, n-am poruncit să fie risipit,
N-am zguduit Esagila, nu i-am uitat datinile,
N-am lovit obrazul supușilor, nu i-am umilit,
Mi-e gîndul la Bab-ili, nu i-am surpat zidurile...),

dar regele n-a izbutit să plîngă, semn rău, după cum pînă și copiii știu, semn că zeul e mînios, semn de ridicare a vrăjmașilor și de încetare a domniei.

— Ferească-ne Marduk, se înspăimîntă Nabu-ballit, frîngîndu-și mîinile. De ce n-a plîns regele ?

— Urigallu l-o fi pălmuit mai cu milă, rise Kidinnu sughițînd. Crezi că dacă-ți ard o palmă zdravănă nu-ți dau lacrimile ?... Dar Sin-iddinam, așipu care mi-a povestit întîmplarea, stătea la pîndă.

— La pîndă, cînd nimănui nu-i e îngăduit să fie de față ?

Kidinnu scuipă și chipul lui își recăpătă pentru o clipă demnitatea.

— Ești un prost, bătrîne, rosti el cu dispreț. Sin-iddinam a mîntuit lumea. Apoi, șoltic, explică : A fost de ajuns să-i treacă lui urigallu o bucată de ceapă cu care Etil-pi-Marduk i-a dat regelui pe la ochi și totul s-a sfîrșit cu bine. Dar soarta zeilor, a lumii și a fiecăruia dintre noi trei a atîrnat de ceapa unui așipu.

— Zile de smoală, strigă Nabu-ballit, apoi, întorcîndu-se către Ralt, șopti cutremurat : Vremuri

cumplite, fiule. Dacă regele și urigallu înșală... Și, trăgîndu-l de mînecă pe Kidinnu : Iar Marduk s-a lăsat păcălit ? L-a lăsat pe rege să-i apuce mîna și l-a întărit pentru încă un an ?

— Toată lumea înșală, chicoti scribul. Cum s-a ridicat Marduk peste ceilalți zei ? Cum a pierdut Adapa nemurirea ?

Astupîndu-și urechile, Nabu-ballit rosti repede cuvintele unui descîntec și se grăbi să-și ia rămas bun de la scribul de pe buzele roșii ale căruia curgeau cuvinte de hulă. Alături de Ralt se împiedică în hîrtoapele uliței, cînd glasul lui Kidinnu mai răsună în urma lor, cîntînd în batjocură *Mireasmă de cedru e dragostea ta, Doamne !*

— Astăzi viu și mort înainte de ziua de mîine, șopti Nabu-ballit cuvintele unui proverb. Nebun și păcătos, cum își închipuie oare că zeii au să-i mai adauge viață la viață ?... Ra-lit, fiule, din fundul inimii mele bătrîne te rog : nu crede nimic din cîte ai auzit, căci nu Kidinnu, ci vinul de șapte ori bun, fie el de șapte ori blestemat, vorbea prin gura lui. Zeii văd și pun pe cîntar, dar tu, străin neștiutor, se cuvine să înțelegi...

Ralt nu socoti nimerit să-i atragă atenția că se contrazicea condamnîndu-l pe scrib în numele zeilor și absolvindu-l tot în numele lor, așa că rosti cuvinte liniștitoare. Dar Nabu-ballit urmă să se tînguie multă vreme deplîngînd stricăciunea vremurilor și mărturisindu-și cu evlavie teama de puternicii igigi, zeii care-l plămădiseră pe om din noroi și din sîngele lui Kindu pentru ca omul să-i slujească și să le aducă jertfe.

— Asta mă face să-mi aduc aminte că și noi ar fi trebuit să-i jertfim lui Șamaș un ied, păcătoși ce sîntem, gemu bătrînul. Vezi, fiule, că ne înfășurăm cu toții în păcat ca într-o mantie de lînă moale ? Și nu m-ar mira ca zeii să ne trimită un nou potop de felul celui dezlănțuit din îndemnul Ișterei. Mă

întreb numai unde vor găsi un nou Um-napişti, vrednic să mai dureze o arcă...

Nabu-ballit vorbea într-una, dar Ralt preferă să înregistreze ce mai putea vedea în noaptea Babilonului. Deşi ajunseseră pe o cale mai largă, umblau tot printre două şiruri de pereţi văruiţi, nestrăpunşi nicăieri de ferestre şi a căror monotonie nu era spartă decît de porţile de lemn şi de nişte intrînduri egale, nişe puţin adînci iscînd jocuri de umbră şi lumină chiar acum, cînd luna plină poleia străvechea cetate. Din loc în loc cîte o nişă mai adîncă adăpostea statuia unui zeu. Văzu case cu două şi trei etaje de pe acoperişurile plate ale cărora răsunau flaute şi tobe, de două ori se dădu în lături pentru a lăsa să treacă litiere purtate pe umeri de către patru sclavi raşi în cap şi avînd creştetul însemnat cu fierul roşu. Purtători de făclii deschideau drumul litierei, ale cărei perdele trase nu-i îngăduiră însă să zărească faţa celui dinăuntru.

Ajunseră apoi în dreptul unei porţi mari, ale cărei aripi duble erau larg deschise. Făcliile scoteau din întuneric curtea şi Ralt se opri o clipă, mirat de forfota mulţimii.

— Bine faci că te opreşti, fiule, spuse cucernicul Nabu-ballit, eşti tînăr şi se cuvine să aduci jertfă Ştarei.

Neînţelegînd unde se află, Ralt se lăsă atras în interiorul incintei. Văzu abia acum că toată curtea era împărţită cu ajutorul unor funii în nenumărate culoare întortochiate prin care circulau bărbaţii. Alte corzi delimitau spaţii în interiorul cărora şedea cîte o femeie. Toate erau încinse cu funii şi aveau lîngă ele un fel de castroane de lut, pline cu jăratic, în care zvîrleau din cînd în cînd cîte un obiect mărunt, care pocnea în atingere cu jarul şi atrăgea astfel atenţia celor ce se plimbau prin culoarele dintre funii.

— Ce-i aici? întrebă Ralt, iar Nabu-ballit îi spuse că se află în incinta templului Ištarei.

— Iată sfintele *harimate,* urmă el, cele pentru care Ištara l-a păstrat pe bărbat, dîndu-l pradă mîinilor lor. După cum vezi, aruncă în foc sîmburi de măslin și-i ard în cinstea zeiței. E de ajuns să arunci și tu în poala celei pe care o alegi atît cît socoți cu cale, rostind cuvintele: „Chem în tine ivirea Ištarei" și oricare dintre harimate te va însoți spre patul de dragoste. Nu te teme că-i dăruiești prea puțin, obolul e sfînt și nici o harimatu nu-l va disprețui, căci pentru jertfa de dragoste se află aici, spre slava Ištarei.

Într-adevăr, ca pentru a-i întări cuvintele, un bărbat al cărui trup rotofei împrăștia plăcuta mireasmă a uleiului de cedru cu care fusese uns îndeplini lîngă Ralt ritualul prescris și aleasa se ridică repede, aruncînd priviri triumfătoare spre cele ce, alături de ea, mai așteptau. Înciudate, amîndouă zvîrliră pe foc cîțiva sîmburi pentru ca, atunci cînd zgomotul sili privirile să se îndrepte spre ele, să-și potrivească tunicile cu gesturi grațioase. Încă uluit, Ralt nu se putu împiedica să zîmbească.

— Nu te grăbi, fiule, îl sfătui Nabu-ballit trăgîndu-l mai departe, ai vreme să alegi cu înțelepciune. Deși e vorba de o jertfă, Ištara nu te împiedică s-o faci cît mai plăcută.

Odată cu ceilalți, urmară deci să pășească printre corzile întinse. Totul se petrecea cuviincios la lumina făcliilor, gesturile și vorbele harimatelor de toate vîrstele și, după cum le arăta îmbrăcămintea, de toate stările păstrînd măsura potrivită caracterului sacru al locului. Vremelnicele perechi se depărtau și ele cumpătat pentru a se pierde în încăperile din jurul templului.

Ralt străbătuse întreaga curte și se apropia acum de unul dintre pereții clădirii sacre, cînd un cuțit i se înfipse în șale. Durerea îi luă răsuflarea și-l

scăldă în sudori de gheață. Voia să se repeadă și nu se putea urni. Cineva îl împinse din spate. Gemu și începu să gîfîie. Se clătină.

— Ra-lit, spuse bătrînul apucîndu-l de braț.

Acolo, cu spatele rezemat de perete, Arla. Încinsă cu o funie, izolată într-un țarc de funii ca toate celelalte harimate, arunca tocmai un sîmbure în vasul cu jăratic.

Durerea piere la fel de neașteptat cum a venit, încă înainte ca Ralt să recunoască femeia. *Arla* și inima ritmează fericirea, *în sfîrșit*, și disperarea, *așa? Scat Mor, Scat Mor*, neîncredere și teamă și din nou disperare și fericire și disperare, în vreme ce înlătură mîna lui Nabu-ballit și înaintează către Arla ca de atîtea ori în vis, dar nu mai visează, Arla e aici aievea *(aievea? în Babilon?)*, cu teama că totuși nu e ea, cu teama că e ea. *Arla, fîntîna, statuia, Arla*, și nu simte lacrimile curgîndu-i pe față, și nu vede bărbații întorcînd capete mirate, capete bărboase sub turbane colorate, și nu aude cuvintele bolborosite de Nabu-ballit. Tremurînd, incapabil să scoată o vorbă, se oprește și apucă funia cu amîndouă mîinile.

— Vrei să jertfești cu mine, străine?

Glasul. Mișcările. Arla.

— Arla, strigă zgîlțîind coarda care-i desparte, uită-te la mine, sînt eu, Ralt...

Și o văzu speriată, ridicînd brațele ca și cum ar fi vrut să se ferească de o lovitură. Și mărgelele pe care le purta la gît îi străpunseră privirile, mărgelele de lut vopsit ale unui alt timp.

— Liniștește-te, spunea Nabu-ballit, e doar o harimatu cam slăbuță, iarte-ne Ištara... Chemați un așipu, oameni buni. Și azi de dimineață...

Atunci trase în sus funia și se repezi în țarc întinzînd mîini tremurătoare, în vreme ce Arla țipa, acoperindu-și fața.

— Arla, te temi? De mine? Arla...

Și, hohotind, căzînd în genunchi, atinse cu vîrful degetelor brațul cu care femeia se apăra. Ea se trase în lături ca arsă. Strigă :

— Nu pune nimeni mîna pe ieșitul din minți care pîngărește templul Ișterei ?

Și mai multe brațe se întinseră peste funia despărțitoare și Ralt se simți înșfăcat de guler, de umeri, de păr.

— Ra-lit... așipu... oameni...

Atunci totul încremeni pentru o frîntură de secundă, dar el nu văzu încremenirea pentru că numai imaginea Arlei tremura în ochii lui, Arla ghemuită la picioarele peretelui, Arla strigînd cu gura deschisă, nu mai avu vreme să se mire că nu-i aude strigătul și totul fu orbitor de alb cînd se prăbuși pe nisipul de fildeș, departe de Arla, *de ce ? de ce ?*

— De ce ?

Și i se păru că strigătul explodează sub cerul alb.

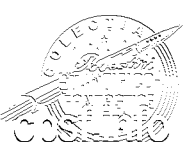

În plus, ne permitem să vă atragem atenția asupra faptului că, în lipsa unui precedent, ne degajăm de orice răspundere cu privire la eventualele consecințe ale acestei inițiative pe care nu o putem califica decît drept regretabilă. Contravenind termenilor contractului, ea ne eliberează firește de orice complicație juridică ulterioară.

Considerăm de asemenea necesar să menționăm că, în conformitate cu uzanțele, toate convorbirile dvs. cu împuternicitul nostru au fost înregistrate, astfel încît sîntem în măsură să producem oricînd dovada satisfacției depline pe care ați binevoit s-o mărturisiți în mai multe rînduri referitor la felul în care ne-am respectat obligațiile.

Declarînd de la sine înțeles că vom rămîne și pe viitor credincioși clauzelor prevăzute la toate punctele contractului tip 512, elaborat de serviciile noastre de resort, vă rugăm să primiți asigurarea etc. etc.

Extras din copia *Notificării* anexate la dosarul cu nr. 43 din arhiva *Cosmospect*

CEI TREI ferunadari așteptau răspunsul.

— Da.

— Răspunsul ne miră. Asp av Tald su Arit e citat odată cu tine.

— Pe Babel, spuse mecanic Idomar, căutînd zadarnic o ieșire din capcana ce i se pregătea din nou.

— Sentința orialatului nu rămîne valabilă pe toate lumile ?

Sau eu, sau el. Asp a refuzat o dată. Și, dealtfel, norul va șterge din nou varianta necorespunzătoare. Nu mai apăruse în fața tribunalului și nu știa dacă norul ține de realitatea imprevizibilă a planetei interzise sau...

— Ei bine ? șopti Asp, iar Idomar se surprinse vorbind :

— Sentința a fost executată. Dacă ceva nu e valabil, atunci e lumea asta.

Timp. Să cîștig timp pentru amîndoi.

— Norul... apare și la noi, pe Marte ? întrebă printre dinți.

— Pe cîte știu, nu, răspunse Asp, la fel.

— În ochii lui Scov lumea asta nu se deosebește de toate celelalte. Noi, ferunadari de Arit, am hotărît.

Omul în mantie albă scoase din mînecă un pumnal și-l puse pe masă. Dar Idomar nu mai întrebă nimic.

— De astă dată, știi, spuse Asp.

În picioare, unul lîngă altul, priveau pumnalul.

— Acum. Aici, porunci omul în mantie albă.

Și Idomar simți din nou tăcerea și i se păru că nu mai poate răsufla din pricina ei. Ridicînd din umeri, vîrî pistolul în buzunar, apoi își încrucișă brațele. Și nu fu nevoit să tragă cu coada ochiului spre Asp pentru a ști că înviatul făcea la fel. Dar îi auzi șoapta lipsită de iluzii :

—Nu-i asta soluția, băiete.

Atunci care ? Dacă ar fi găsit-o, Asp n-ar fi pregetat.

Ferunadarul din stînga se ridică, apucă pumnalul. Liniștit, ocolea acum masa neagră, cobora treptele, venea spre ei. Imaculat, înainta cu brațul drept în-

doit, mîna în care ținea pumnalul i se odihnea în dreptul inimii.

— Mă întreb dacă pînă și asta e o soluție, spuse gînditor Asp.

Cu capul puțin lăsat pe spate, privea spre deschizăturile croite în gluga albă. Idomar își simți palmele umede și gura uscată.

— Nu ți se pare... începu din nou Asp, dar ferunadarul ajunsese în fața lui și pumnalul fulgeră neașteptat de repede.

Trăsăturile înviatului se crispară. Mîinile i se încleștară pe mînerul alb și, cînd se plecă înainte, lui Idomar i se păru că Asp își înfigea singur pumnalul în piept. Se repezi să-l cuprindă în brațe.

Pentru a doua oară, sub ochii mei. Trupul lui Asp era greu și Idomar se încordă, silindu-se să nu-l scape. Auzea scrîșnetul celuilalt, efortul pe care-l făcea să nu geamă. Indiferent, drept ca o coloană albă, ferunadarul aștepta.

Și Idomar își plecă încet genunchii, sprijinind alunecarea trupului ce tindea să coboare, să intre prin lespezile negre într-o văgăună neagră, apoi se așeză luînd capul lui Asp pe genunchi. Broboanele de sudoare de pe fruntea lui nu mai erau rodul poralului. Mîngîind fruntea încinsă, le șterse cu gesturi de care nu se știa în stare, de care, dealtfel, nu își dădu seama. Răsuflarea lui Asp era șuierătoare, bule trandafirii îi înfloriră pe buze. *Sub ochii mei, pentru a doua oară. Sub ochii mei. Pentru a doua oară, sub ochii mei.* Cuvintele se repetau, le alungau pe toate celelalte care ar fi vrut să strige sau să plîngă, cuvintele veneau și plecau ca un refren de care nu poți scăpa și Idomar nu mai era decît încăperea pustie în care cuvintele vuiau pierzîndu-și înțelesul, concentrînd toate înțelesurile într-un precipitat al durerii.

Nu-și dădu seama că Asp murise decît întîlnind privirea sticloasă care-l mai urmărise și în apartamentul de pe Marte. Spre deosebire de data cea-

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

laltă, acum întinse arătătorul, apăsă pe rînd pleoapele, acoperind ochii negri. Și deodată acolo, pe lespezile reci, cu capul lui Asp pe genunchi, tăcerea nu-l mai înfioră. Era tăcerea din el. Pînă și cuvintele se topiseră, nu-i mai vuiau între tîmple, durerea nu mai avea nevoie de suportul lor. Inutil. Totul fusese inutil. Temnicierul șef își făcuse datoria.

Într-un tîrziu, sleit, ridică privirile. Și descoperi lîngă el, albă și dreaptă, prezența ferunadarului. Acesta își duse încet mîna la gluga albă, apoi o trase în sus printr-o mișcare scurtă, dezvelindu-și fața.

Și, recunoscîndu-se, Idomar descoperi că fusese, încă o dată, asasinul lui Asp.

Într-un lung răstimp năucitor se privi ca într-o oglindă, deși celălalt stătea în picioare. *Sînt eu. Eu, Asasinul. Asasinul lui Asp. Din nou. Și știu că nu sînt eu, ci minciuna lui Scat Mor,* dar suferința nu era mai ușoară. *Eu, Asasinul. Știu că nu sînt eu.* Ca o melopee. Își simțea ochii arși, doi sîmburi uscați. Totul în el se uscase. Inima și plămînii, bucăți de iască. Și se privea neclintit în celălalt, tăcut în marea tăcere.

Văzu apoi că dublul său începe să se încețoșeze, trăsăturile lui își pierdeau identitatea, fața i se apropia de neutralitatea oului, pînă și marginile trupului deveneau incerte. Sub privirile uscate ale lui Idomar consistența dublului scăzu, era acum o simplă umbră albă, o pată, se destrămă.

— Idomar av Olg su Saro, tăcerea ta a luat chipul destinului pentru Asp av Tald su Arit, se ridică atunci glasul ferunadarului și, întorcîndu-și fața către masa neagră, Idomar văzu că mogîldețele albe erau iarăși trei. Mergi în pacea lui Scov, frate.

Și Asp? Capul bărbos îi mai odihnea pe genunchi. Norul cu străfulgerări întunecate se materializă

deasupra lui, coborî lin. Marginea lui inferioară palpă trupul uriaș, greu în încremenirea ce-i fusese impusă. Șezînd pe dalele negre, Idomar simți cum apăsarea capului lui Asp îi scade pe genunchi, apoi nu-și dădu seama cînd apăsarea încetă. Norul se înălța. Trupul celui ce fusese Asp av Tald dispăruse.

Ecarisaj perfecționat, rînjise cu puțin înainte, nebănuind că norul avea să se ocupe și de el. O mare bătaie de joc. O sadică ironie.

Să merg în pace. Oftînd, Idomar se ridică și, în tăcerea orialatului, genunchii lui înțepeniți trosniră ca două împușcături. Ferunadarii se făcuseră nevăzuți. *Nu eram eu, nu era Asp.* Neliniștitor atunci cînd îl ispitise pentru prima oară în fața steagului despre care Asp susținea că fusese al lui Dral, gîndul purta acum o nouă speranță. Dacă totul era într-adevăr mincinos pe planeta interzisă, imitat așa cum Asp fusese imitat, așa cum Idomar chiar își văzuse imitată fața, atunci Asp putea să mai apară pentru a trăi fragmentele unei existențe factice, avea poate să mai fie ucis, dar Idomar trebuia să nu scape prilejurile de a se bucura de prezența, fie și iluzorie, a celuilalt, trebuia să profite de acea prezență pentru a afla tot ce Asp nu apucase să-i spună, sau nu voise. Imitația era atît de izbutită, încît reconstituirea părea realmente înzestrată cu toate amintirile, cu experiențele și gîndurile originalului. Șovăind, se întrebă totuși dacă se putea încrede într-un Asp înviat numai pentru a fi utilizat ca piesă esențială în mecanismul complex pus la dispoziția tortionarului Scat Mor. Probabil că da, își răspunse. Cu cît Asp era mai autentic, cu atît suferința lui Idomar era mai acută. Și se întrebă totodată de ce i se îngăduise numai lui să afle că, în ciuda voinței sale, îl ucisese pentru a doua oară pe Asp. Iar zîmbetul mort i se ivi pe față cînd își răspunse că el, și nu Asp, ispășea pe Babel o pedeapsă care, dealtfel, nu-i fusese notificată.

Iluzie. Prezentul a devenit o iluzie, deşi pedeapsa e reală. Prezentul, singura realitate. Prezentul, mereu iluzoriu. Dar ridică din umeri. Mai aveau vreo însemnătate vechile dispute ? Trecutul încremenise odată pentru totdeauna şi viitorul încetase să fie sălbaticul domeniu al unei libertăţi mereu adusă în prezent, de vreme ce-i scăpa de sub control. *L-am controlat vreodată ?* se întrebă. Voinţa lui coincidea oare, într-adevăr, cu voinţa Nobilei Ghilde în punctul privilegiat al libertăţii şi nu fusese, mai degrabă, manipulat de Ghildă, condiţionat de ea ?

Gînditor, se răsuci pe călcîie şi porni spre treptele negre ce se opreau în faţa uşii deasupra căreia se mai afla ecusonul cu ochii violeţi, despărţiţi de pumnalul cu lamă roşie şi mîner alb. Şi nu se miră cînd, ajungînd în dreptul uşii, constată că pe cele două canaturi, mărite brusc, se iviseră o mulţime de capete sculptate în mijlocul cărora răsărea majuscula M şi nici cînd recunoscu mîna de bronz ţinînd în căuşul palmei sfera menită să izbească sfera identică, prinsă de lemnul porţii. Bătu, iar cele două canaturi se traseră îndărăt şi, pătrunzînd în marea sală decorată cu drapelele pe care Asp le admirase, nu se obosi să-şi întoarcă faţa pentru a verifica dacă sala neagră a orialatului se mai afla acolo sau dacă piaţa îi luase locul.

Vlăguit, urcă încet treptele de marmură roşie. Ajuns în galerie constată că presimţirea nu-l înşelase : uşa de lemn auriu cu vine roşii era deschisă.

Fără să se grăbească, păşi peste prag şi, ignorînd mobilele încremenite în salturi retezate de greoaiele podoabe de bronz, înaintă uitîndu-se la tronul pe care aştepta manechinul înfăţişîndu-l pe Scat Mor. O ură nedemnă de un impasibil frate al Nobilei Ghilde se răsuci în el ca o flacără, explodînd prin albastrul spălăcit al ochilor, dar nimic nu se citi pe faţa ucisă cîndva, în trei zile negre şi trei nopţi

CONTRE CULTURE

roșii, pentru că anii Asasinului nu se irosiseră, totuși, zadarnic.

Ajuns în fața tronului întinse brațele și înșfăcă manechinul. Nu avea greutate. Toca de blană căzu, dezvelind o țeastă lipsită de păr, cu pielea capului de un galben murdar. Degetele lungi ale lui Idomar căutară gîtul firav, ascuns în gulerul moale al blăniii aurii, și-l simțiră cald. Atunci, cu o voluptate niciciînd încercată și interzisă asceticilor urmași ai lui Scov, conștient de caracterul pueril al răzbunării, dar incapabil să se înfrîneze, degetele i se încleștară, policarele apăsară mărul lui Adam. Capul cu piele tăbăcită, încrețită mărunt, se desprinse rostogolindu-se pe treptele podiumului. Strîns în blana lui aurie, trupul decapitat se plecă într-o parte.

— Păcat, răsună glasul hîrîit al lui Scat Mor, era o reproducere desăvîrșită. Dar nu mai aveam nevoie de ea, domnule Idomar av Olg su Saro.

Asasinul răsuflă precipitat. De pe parchetul cu romburi de abanos alternînd cu altele, de paltin, capul lui Scat Mor își ațintea spre el privirile de un negru stins. Mai stins decît înainte? O nouă iluzie, ca și buzele subțiri, ce păreau că zîmbesc batjocoritor.

Liniștit, Idomar izbi cu vîrful pantofului. Capul zbură ca o minge monstruoasă și se opri în botul căscat al fiarei fără nume răsărind din ușa unui bufet. Lipsit de veselie, zîmbetul mort dezveli dinții de hîrciog ai Asasinului.

— Nu observați nimic neobișnuit? întrebă cu o desăvîrșită lipsă de umor glasul tremurat, însuflețit de neînduplecata voință ce-l făcea să lege cuvintele în ciuda șuieratului astmatic care le însoțea.

— Nimic. Nimic neobișnuit, spuse Idomar cu ochii la capul prins în botul de lemn.

Un rîs aspru, întretăiat de chintele tusei uscate.

— Și, totuși, nu mai e vorba de o înregistrare, domnule Asasin.

Mușchii lui Idomar se încordară. Dezgustat, își aminti plăcerea cu care strînsese gîtul din material plastic, căruia-i împrumutase căldura mîinilor lui. Scena burlescă din încăperea străjuită de fiarele-mobile îi tocise sensibil spiritul de observație, de vreme ce abia acum își dădea seama că glasul hîrîit nu mai pornea din nicăieri, mai mult, că dialoga cu el.

— Și așa va fi de aici înainte, urmă Scat Mor, iar Idomar își cuprinse fruntea în palme.

Dacă ar fi fost cu putință, ar fi pălit, dar masca lui veștedă nu se putea îmbujora, după cum nu mai putea păli : glasul răsuna în el, făcînd să-i vibreze oasele capului.

•

Aplecată peste trupul lui Ralt, Or-alda se silea să înțeleagă. Babilonul nu însemna pentru ea decît un nume, dar știa acum că desemna o străveche cetate, demult întoarsă în pulberile Terrei. Din curtea unui templu al acestui Babilon îl smulsese pe Ralt, crezînd că-l scapă dintr-o primejdie (doar dispăruse sub ochii ei și ai lui Idomar de lîngă fîntîna din piața palatului lui Scat Mor) și, iată, Ralt era desnădăjduit și repeta într-una numele celei îndelung căutate și regăsită cu mii de ani în urmă. Or-alda, care se abținuse să-l sondeze, hotărî că nu mai putea amîna.

Apoi, aflînd ce-l adusese pe Ralt pe planeta interzisă, își lăsă privirile să zboare peste întinderea imaculată a nisipului, peste marea de lapte pierzîndu-se, la orizont, în cerul alb. Culcat lîngă ea, inorogul răsufla liniștit. *De ce nu ?* Și, concentrîndu-se, gerla șopti :

— Arla... O văd. Albă, subțire, clătinîndu-și pletele negre.

Dar Ralt își acoperi ochii cu palma. Evocată de cuvintele Or-aldei, făptura Arlei răsărea pe ecranul pleoapelor închise.

— De ce m-ai luat de lîngă ea? Trimite-mă îndărăt, Or-alda...

Atunci, așa cum mai făcuse și în cabina micii astronave care-i purta spre Babel, ea întinse mîna dreaptă și-și cuprinse, cu stînga, brățara de pe brațul gol.

Un strigăt. Ralt deschise ochii.

— Ce spune? întrebă Or-alda.

Uluită, se uita la femeia terorizată care striga, dînd din mîini. Ca un somnambul, Ralt își întinse brațele. *Pe Marea Doamnă, sper că nu m-am înșelat.* Dar era fața pe care o citise în mintea lui Ralt și el bolborosea *Arla, Arla,* plîngea și rîdea apropiindu-se cu un jalnic mers șovăitor de femeia care se trăgea îndărăt, rostind cuvinte necunoscute într-o limbă aspră, cu sunete cînd răgușite și cînd cîntătoare.

— Arla, șopti Ralt, privește... Arla, sînt eu. De ce?... Chinul a luat sfîrșit, Arla, sîntem iar împreună... noi doi. Arla...

Dar Arla îl îmbrîncea, fugea de el strigîndu-și cuvintele neînțelese, acum se prăbușea, bătea mătănii izbindu-și fruntea de nisipul alb, iar lîngă ea, desnădăjduit și plimbîndu-și în neștire palmele peste față, Ralt se clătina în pragul unui univers cu legi demente, depășindu-i înțelegerea și puterea de rezistență.

— Ce spune? întrebă din nou Or-alda.

— Nu știu. E babiloniana și n-o mai înțeleg, iar Arla nu mă înțelege... De ce? ... E Arla și vine ca o străină și nu mă recunoaște. Dar eu... atunci... ce rost...?... Pentru amintirile noastre, Arla, Arla, te rog...

— Am s-o adorm, hotărî Or-alda și, în genunchi, Arla nu-și mai duse la capăt mătania începută, se plecă neînchipuit de încet, apoi se lăsă pe o rînă, se ghemui pe nisip.

Să-i spun? șovăi gerla văzînd că Ralt pune și el un genunchi lîngă Arla adormită și-i mîngîie ple-

tele negre cu teama că o deșteaptă, deși nimeni în afara Or-aldei n-o putea răpi somnului în care fusese cufundată. *Știința roșie și neagră. Minciuna lui Scat Mor. Și chinul. Care mă ocolește, de cînd mă aflu aici.*

— Doarme, șopti Ralt cu o duioșie care stîrni în Or-alda un fel de ciudă față de femeia ghemuită pe nisip (imaginea lui Ter-li, pata portocalie a cămășii lui fluturînd printre copacii roșii ai poienei în care se iubiseră pentru a se despărți atît de repede), acum e din nou ea, Arla. Nu m-au mințit. Trăiește. Arla trăiește din nou, Or-alda. A uitat galactica. Ei și ? Am s-o învăț, galactica se învață repede... Așa-i că e frumoasă ?

— Foarte frumoasă, Ralt.

Și, cuprinzîndu-și cu stînga brățara verde de pe brațul drept, îl aduse lîngă ei pe Idomar.

— Cum ai putut... ?

Mirat, Idomar îmbrățișa cu privirea peisajul candid.

— Încă nu știu... Aici (și arătă spre licornul culcat la picioarele ei), aici sînt eu, din nou...

Zîmbitoare, își dădu seama că nu se simte nevoită să-și plece privirile.

— Mai încet, îi rugă Ralt, apoi, făcîndu-i semn lui Idomar să se apropie și atît de robit durerii lui, încît nici nu se miră că-l vede acolo, rosti simplu : Arla. Pentru ea am venit pe Babel.

— Bine, las-o să doarmă.

Și Idomar se întoarse la Or-alda.

— Ai avut dreptate, zise ea repede, împărtășindu-i tot ce aflase de la Ralt. Știința roșie și neagră. Așa e. Totul e minciună, și Arla, dar nu m-a lăsat inima să-i spun.

— De cînd am fost despărțiți am ucis de trei ori cîte o minciună, încuviință Idomar. Două... mă priveau, aceeași minciună de două ori. A treia a fost Scat Mor.

Și, la rîndul lui, povesti.

CENTRUL DE CARTE COSMOS

Acum știa fiecare totul despre ceilalți, sau cel puțin pricina pentru care, în biroul cu pereții împodobiți cu holograme, se învoiseră să plece pe Babel. Ralt nu se lăsă convins cu ușurință. Arla pe care o întîlnise în curtea templului Ișterei și pe care Or-alda izbutise s-o scoată dintr-un spațiu-timp revolut pentru a o strămuta pe plaja albă era Arla, așa cum o cunoscuse. Profitînd de faptul că dormea, îi dezgoli umărul drept și le arătă o aluniță, apoi, amintindu-și că se tăiase cu ani în urmă la arătătorul mîinii stîngi, descoperi firicelul alb, aproape vizibil, al cicatricii.

— Și Asp era Asp, fără să fie el, aminti Idomar. Și steagul lui Dral. Totul e imitat pînă în cele mai mici amănunte, pentru ca tortura să fie perfectă.

Lacrimile curgeau pe fața lui Ralt, și el nu le ștergea.

— Ții minte? adăugă Or-alda. Încă pe navă ți-am spus că ești cel mai bun dintre noi. Eu... am jignit-o pe Marea Doamnă a gerlilor, Idomar a vărsat sînge, dar tu nu te-ai făcut vinovat cu nimic. Dimpotrivă, soarta îți datora o compensație. Dacă cineva nu e la locul lui aici, acela ești tu, singurul dintre noi.

— Nu, zise însă Idomar, toți sîntem aici la locul nostru pentru că sîntem, cu toții, niște epave.

— Iar? oftă Or-alda. Și, de-ar fi așa, de cînd e asta o vină?

— Nu știu. Constat doar că ne-au momit aici, făcîndu-ne să venim de bunăvoie ca să ispășim, deși, în afara ta, nici unul dintre noi nu s-a făcut vinovat de nimic. Da, da, nu mă întrerupe. Ralt a pierdut-o pe Arla și eu l-am ucis pe Asp, dar Arla a pierit într-un accident și Asp fusese condamnat de Nobila Ghildă. În logica lumilor noastre nu ni se putea reproșa nimic. Tu singură te-ai făcut vi-

novată, dar pînă și tu ai plătit, de fapt, în logica lumii tale, pierzîndu-ți darurile.

— Interesant, interveni atunci Scat Mor făcîndu-se auzit în Ralt și Idomar. Continuați, domnule Idomar av Olg su Saro. Iertați-mă, pot să vă spun domnule Idomar ?... Aveți un nume neobișnuit de lung.

— Nu, scrîșni Idomar.

— Mă rog. Încă o dată, iertați-mi întreruperea. Ascult.

— Arla, șopti Ralt. Domnule Mor, vă rog... Nu-i așa că e Arla ?

Or-alda trebui să se concentreze pentru a auzi, sub frunțile bărbaților, rîsul uscat ca o tuse.

— N-are să-ți răspundă, zise posomorît Idomar. Dar nu ne poate împiedica să gîndim. E tot ce ne-a rămas.

— Nu-l aud, șopti Or-alda. Pentru o clipă se sperie din nou, apoi se lumină la față : Se teme, strigă. De mine se teme !

Gînditoare, mîngîie coama inorogului. În lumea albă era din nou o Harfă a Marei Doamne, vechile spaime se estompau și faptul că Scat Mor o evita nu făcea decît să-i confirme statutul. Cu sentimentul că greșește, trecînd pe lîngă o revelație, se sili să reia discuția.

— O altă logică, înțelegeți ? În perspectiva ei sînt condamnate... epavele. Deși...

— Deși nu vezi de ce am fi cu toții niște epave, rînji Idomar. Am să-ți spun eu. Și începînd cu mine... Nu mi-a fost ușor să iau chipul tăcerii pentru Asp, dar am făcut-o, trecînd peste tot ce ne lega, pentru că mă credeam liber, așa cum îl crezusem și pe el, pentru că libertatea mea ținea de Nobila Ghildă. Am descoperit că Asp știa ceva, aflase ceva, un adevăr care făcuse din el o epavă. Istoricul Nobilei Ghilde nu mai putea fi un Asasin și voia să sfîrșească, mă ajuta să duc la îndeplinire Înaltul și Irevocabilul Decret Ferunadar pentru a

mă feri de soarta lui, pentru a nu face și din mine o epavă, incapabilă să rămînă în rîndurile Ghildei... N-a izbutit, spuse Idomar, și deodată zîmbi viu, cu un zîmbet care-i fascină pe Or-alda și Ralt, neobișnuiți să discearnă semnele vieții pe fața lui ucisă. Am descoperit la rîndul meu ce descoperise Asp... și am devenit o epavă. E limpede?

Tăcuți, Or-alda și Ralt încuviințară plecîndu-și capetele, deși nu totul li se părea limpede în vorbele celuilalt.

— Mai e nevoie să continui? întrebă Idomar.

La fel de tăcuți, făcură semn că nu era nevoie. Moartea Arlei făcuse din Ralt o epavă și dispariția darurilor legate de calitatea ei de Harfă a Marei Doamne avusese același efect asupra Or-aldei. Dar rămîneau încă destule nelămuriri și, mai cu seamă, incertitudini în legătură cu cele ce aveau de făcut. Dacă firea lui Ralt îl predispunea la resemnare, nu la fel stăteau lucrurile cu Idomar, a cărui viață fusese o neîntreruptă acțiune și nici cu Or-alda, deținătoarea unor puteri ce amplificaseră sentimentul demnității și al calmei ei superiorități. Cu toții ar fi dorit așadar să vorbească mai departe despre cele ce-i așteptau și felul cum ar fi putut preîntîmpina atacurile lui Scat Mor, pînă și Ralt, pentru care cuvintele înlocuiau adesea faptele, dar prezența bănuită a stăpînului planetei interzise îi inhiba. Acum, că Ralt și Idomar îl știau ascuns în mințile lor, li se părea că îl și simt în ei ca pe un păianjen pîndind în circumvoluțiunile creierului, lacom să afle ce au de gînd să întreprindă, spionîndu-i și luîndu-și din timp măsurile de contraatac.

— Mă tem, Idomar, că te-ai înșelat, spuse de aceea Ralt, înțelegînd cu o clipă mai devreme. Dacă e adevărat că Babel e un penitenciar perfecționat, atunci nu ne-a mai rămas nimic. Nici măcar gîndurile.

Și în piesajul alb, tăcuți, cei trei se priviră. Fețele le erau la fel de albe ca nisipul, cerul și marea.

— Şi totuşi, nu, strigă într-un tîrziu Ralt, n-am să mă dau bătut. (Venită din partea lui, izbucnirea era destul de neobişnuită pentru ca Or-alda şi Idomar să nu rămînă indiferenţi). Înţelegi, Or-alda, amintirile... Mi-ai adus-o pe Arla din Babilon, citeşte-o în mine pe Arla mea adevărată şi adu-mi-o pe ea.

Întristată, Or-alda îşi plecă fruntea.

— Încearcă să priveşti adevărul în faţă, spuse Idomar, în locul ei. Arla ta nu mai există, Ralt. Or-alda ţi-a adus-o pe cea din Babilon, pentru că ea singură... trăieşte.

— Cu mii de ani înaintea Arlei? rătăcit, Ralt îl apucase de mînecă şi-l zgîlţîia, strigînd. A murit cu mii de ani înaintea Arlei *mele,* nu-ţi dai seama? Cum poate fi înviată ea şi nu Arla, care... abia de o lună...

Întorcîndu-i spatele, se sili să-şi stăpînească hohotul de plîns.

— Nu mă pot întoarce în timp, spuse cu blîndeţe Or-alda. Pe cea din Babilon am surprins-o în viaţă *acum.* Nu eu am înviat-o, Ralt, aşa cum n-am înviat cetatea demult risipită, prin care te-ai plimbat totuşi. Nu-mi cere să explic. Poate că Babilonul tău era o iluzie, dar, fie şi ca iluzie, exista, iar puterea mea e în stare să acorde dimensiuni iluziei. Viaţa, oricum, e o moarte în suspensie, o moarte amînată. Pe Arla ta n-o pot surprinde însă decît... aşa cum e acum, aşa cum o *ştii* acum.

Rostise ultimele cuvinte în şoaptă. Pe plaja albă, toţi trei îşi îndreptară privirile spre adormita neverosimilă, cu pletele răsfirate pe nisip. Destinsă, răsufla liniştit.

— E ea şi e alta, gîndi Ralt cu glas tare. Între noi, amintirile ei, amintirile mele ... rătăciţi în mulţimea lor nu ne mai vedem, amintirile ei mă alungă... Să-i dau amintiri. Or-alda! Rochiile, ho-

logramele Arlei... Îi văzură fața deodată luminîndu-se și se priviră cu aceeași spaimă, socotind că încercarea fusese prea grea pentru el, dar Ralt apucă mîna Or-aldei și strigă: Lada neagră! Citește-o în mine, Or-alda.

Și Harfa Marei Doamne, care se abținea să-și sondeze prietenii fără voia lor, îi dădu ascultare. Fără efort, citi în Ralt ultimul etaj subteran al imobilului, boxa în care lada fusese depusă. Citi lada. Își cuprinse cu mîna stîngă brățara verde. Și lada se ivi lîngă ei, îngrozitor de neagră pe nisipul alb. Inorogul își ridică botul din nisip și necheză, apoi se lungi iar pe plajă.

— E ea, șopti Ralt, cutremurîndu-se. O recunosc.

Noaptea petrecută pe palier, cînd se îmbătase cu amintiri, discuția cu imobilul... Totul era atît de departe încît ajungea să se îndoiască de realitatea lumii în care avuseseră loc, deși nu putea crede în adevărul întîmplărilor de pe planeta interzisă. Nu spusese Idomar că, în lumea lui Scat Mor, totul era minciună? Neliniștit, privi spre Arla adormită.

— Deschide lada, îl îndemnă Or-alda și el întinse mîna cu teama că lucrurile dinăuntru putuseră fi schimbate.

Chiar deasupra, peste rochii, brățări și mulțimea fleacurilor, Arla. *În Egipt. Sfinxul.* Ochii lui Ralt sclipiră. Cu intensitatea de atunci, își aminti soarele, căldura, mirosul nisipului, *Cîte mii de ani vă privesc de la înălțimea acestor piramide?* strigase doctorul Orbik pe care-l cunoscuseră la Cairo și Arla începuse să rîdă așa cum i se întîmpla atît de rar, iar Ralt se grăbise să fixeze imaginea care căpătase consistența unui dreptunghi de material plastic și, de pe nisipurile Egiptului, se ivea acum pe nisipul ireal al planetei interzise.

Or-alda apucă holograma. O privi lung, apoi o întinse către Idomar.

Acum ședeau unul lîngă altul pe lada neagră. La rugămintea lui Ralt, care scosese una dintre rochiile Arlei, o pereche de pantofi, podoabe și tot ce mai trebuia, depărtîndu-se apoi cu Idomar, Or-alda o despuiase pe adormita de pe nisip de veșmintele demult apusului Babilon și o îmbrăcase după moda unui timp care, și el, însemna tot numai o convenție. Întocmai ca în amintirile lui Ralt. Arla dormea liniștită pe plajă.

— Trezește-o, șopti el. Dacă m-ai putea face să înțeleg din nou babiloniana...

— Ți-am spus că nu pot citi în tine decît ce știi.

Pe nisip, Arla se răsuci, deschise ochii. Fața ei exprimă o mare mirare. Neîncrezătoare, își plimbă degetele peste rochia albă cu sclipiri metalice, îndoi genunchii și atinse pantofii. Brățara de aur o fascină și ea o pipăi, în vreme ce un zîmbet încă speriat îi înflorea pe buze.

Încet, cu mișcări nesigure, Ralt se apropie, se lăsă în genunchi. Femeia se ghemuise, gata să sară în picioare, dar expresia feței lui (durere și speranță, adorație și teamă), o încredință probabil că, măcar în imediat, n-o amenința nici o primejdie. Șopti cîteva cuvinte printre care Ralt crezu că deslușește numele zeiței din templul căruia fusese răpită.

— Ištara, repetă el încet.

Nu era numele zeiței dragostei ? Fericit, văzu că trăsăturile Arlei se destind.

— Arla, adăugă arătînd spre ea, dar Arla scuturâ din cap și rosti cu un nou zîmbet nedumerit, vinovat parcă :

— Bel-șalti-Nanna...

— Arla, zîmbi Ralt din nou, beat de fericirea/durere.

Și atunci, ridicînd din umeri cu grația Arlei, Arla repetă docil :

— Ar-la...

Apoi, întinzînd un deget, îi șterse lacrimile, atingîndu-i obrazul stîng, obrazul drept. Și, sugrumînd un hohot de plîns, Ralt îi duse mîna la buze.

— Ralt, șopti apoi răgușit, arătînd spre el.

— Ra-lit ?

De pe lada neagră, Or-alda și Idomar priveau. Bărbatul pîndea totodată în el semnul prezenței lui Scat Mor, de care Ralt părea să fi uitat, dar nu simți nimic. Inorogul se opinti zvîrlind din copite, se ridică și își scutură coama. Apoi, disprețuind-o pe Arla, se apropie de Or-alda.

— Am făcut o faptă bună, spuse ea mîngîind coama mătăsoasă, dar Idomar clătină din cap.

— Încă n-am învățat să facem ce vrem.

— Crezi că... ? (și se opri din vorbă. O pată întunecată se ivise în depărtare). Vine cineva.

Încordați, urmăreau amîndoi apropierea siluetei care creștea pe fîșia de nisip umed de la malul mării. Rîsul lui Ralt îi făcu să tresară și-și întoarseră în același timp privirile, pentru a-l vedea alergînd împreună cu Arla în direcția opusă celei spre care priviseră.

— Bietul Ralt, șopti Idomar.

— Clipa e bună. Învață și tu s-o prețuiești.

Idomar luă o mînă de nisip și-l lăsă să-i curgă printre degete. Cînd vorbi, glasul lui de copil răsună pătimaș :

— Multă vreme m-am închinat clipei și am crezut că trecutul și viitorul nu există. Ia seama, Or-alda. Așa am devenit un Asasin.

Apropiindu-și fața de coama inorogului, gerla oftă.

— Absolutizezi, Idomar.

— Poate. Întotdeauna m-am vrut întreg.

— Și ai fost vreodată ?... Te-ai întrebat ce te-a adus, pînă la urmă, în rîndurile Nobilei Ghilde ?

— Ce, nu știu sigur. Dar cine, asta da, răspunse el arătînd către bărbatul care se apropia repede.

Uriaș, bărbos, negru în lumea albă, Asp av Tald su Arit își flutura bratul în semn de salut.

~nuc

SPERANȚA

Hotărîrile sînt baloanele cu care jonglez pînă nu mai pot ști în ce ordine se înalță către tavanul cu două crăpături adverse, nici care dintre ele ar trebui să se ridice deasupra celorlalte, anulîndu-le, sau care urmează să explodeze neauzit pentru a elibera infima cantitate de ozon în care a trăit un foetus de speranță, atît de nesigur încît nici n-a apucat să-și precizeze conturul.

Întins pe spate, privesc neîntrerupta lunecare a măruntelor ființe pe care disponibilitatea ferestrei le proiectează, de pe trotuarul rulant, pe tavan. Poate că dacă următoarea s-ar opri în fața uneia dintre crăpăturile devenite falii?

IREMEDIABIL

Și diminețile sînt tot mai albe. În baia de ceață copacii de chiciură au înțepenit naiv (arcturieni pudrați cu făină, rachete de sticlă) de parcă lumea n-ar fi decît imensa copilărie de ghips peste care răsare un soare de staniol și oamenii de zăpadă cresc văzînd cu ochii, dar sirenele sparg invizibila pojghiță a văzduhului (cine n-a aflat? cum de n-a aflat încă?) și cioburile sînt din nou împroșcate și toată înșelătoria de ghips se sfarmă în ziua posacă sugînd esențele ceții, cînd copacii nu mai sînt decît

vestigii îndoliate, umede carcase ale unui univers incendiat de soarele adult.

— Bună dimineața, Ralt.

Extrase din *Gnomon*, prozopoeme de Ralt Moga

O RAFALĂ de vînt. Marea se încreței și vîrfurile dunelor păreau că fumegă. Neliniștit, inorogul scurma nisipul izbind ritmic cu copita dreaptă și-și ciulea urechile, vîntul se întețea, toată alba lume de nisip șuierător prevestea o amenințare, adineauri încă de neînchipuit în decorul lilial.

— Reuniunea amicală ia sfîrșit, spuse Asp.

De cînd îl văzuse ivindu-se pe plajă, Idomar se întreba dacă știa că fusese ucis pentru a doua oară, dar nimic în purtarea și cuvintele înviatului nu-i îngăduise să se lămurească. De aceea îl privi lung acum, încercînd să descopere un tîlc îndărătul vorbelor sale. Nu știa măcar dacă celălalt avea amintirea primei lui morți pe Marte. Se purta firesc, nepăsător față de cele două femei, fără a vădi vreun interes deosebit pentru Ralt și, dacă îl recunoscuse pe Idomar, păstra și față de el o rezervă care distona cu cordialitatea apariției sale precedente. Singur inorogul păruse să-i deștepte curiozitatea *(Nimeni nu știe dacă specia s-a ivit pe Gerl*, spusese, *sau dacă gerlii au importat-o*. Or-alda zîmbise desfăcîndu-și brațele într-un gest care putea însemna orice și Asp nu stăruise), dar chiar faptul că nu simțea nevoia să pună întrebări, primind cu seninătate prezența lui în peisajul care nu putea fi în nici un caz unul de pe Marte, dădea de gîndit. Și, amintindu-și din nou cît de apropiat îl simțise cu prilejul ultimei lui apariții, Idomar deducea că noului Asp i se rezervase un nou rol în neobișnuitul sistem de tortură aplicat de Scat Mor. Înciudat, recunoștea în decalajul dintre răceala lui Asp și dorința lui de a-l regăsi așa cum

îl afla în amintiri primele semne, încă benigne, ale viitorului chin.

— Aici, pe Babel, preciză în speranța că Asp avea să se trădeze, dar bărbosul nu spuse decît :

— Pe Babel, sigur că pe Babel.

Apoi, plictisit, izbi cu piciorul într-o scoică albă.

Știe, deci, că se află pe Babel. Nedumerit, Idomar refuză să se mai frămînte. Dealtfel, fără să poată spune cum, un semnal de alarmă se declanșase în mintea lui. Nu-și putea desluși în ce consta, era un amestec de teamă și repulsie, ca și cum o umbră ar fi fost brusc proiectată în el, astupînd un soare interior de puterea căruia nu fusese conștient, dar a cărui realitate i se dezvăluia acum, prin absență. O umbră șovăitoare, incertă, împotriva căreia întreaga lui alcătuire se răzvrătea. O umbră străină, difuzînd o răceală abia perceptibilă.

Rafalele de vînt se întețiră deodată și Or-alda îl apucă de mînă, încercînd să-și păstreze echilibrul. Neliniștit, inorogul își răsucea capul. Nările-i fremătau adulmecînd văzduhul și marea, care năpustea asupra plajei valuri amețitoare. Cu brațul pe după umerii Arlei, Ralt se apropie luptînd cu vîntul.

Atunci, sub ochii lor, o dună se deplasă ca împinsă de o năprasnică putere, o văzură cum se îndepărtează spre uscatul ascuns de alte coline de nisip și, deodată, șuvițe groase țîșniră din masa albă, se răsfirară pe cer. Una după alta, dunele explodau, pulverizate. Șuierul deveni muget și toți cinci fură nevoiți să-și acopere fețele cu brațele pentru a le feri de infinitezimala grindină a nisipului. Plaja li se clătina sub picioare. Strigătele Arlei nu se mai auzeau.Înnebunit, inorogul galopa cu vîntul în spate și dispăru.

Ridicîndu-și pentru o clipă privirile, Idomar văzu cerul crăpînd. Ca niște fulgere oarbe, linii întunecate despicau bolta, se lățeau în zigzag, deveneau falii. Curînd, bucăți de cer începură să cadă în mare, apoi masele translucide izbiră plaja lăsînd în urmă

spărturi cu margini neregulate, goluri de un negru lucios, și atît de intens, încît părea cu mult mai dur decît albul maselor ce se prăbușeau, demascîndu-l. Valurile creșteau. Acum întreaga mare de lapte se ridica prefăcîndu-se într-un uriaș perete, poate că spărturile întunecate ale cerului o aspirau sau era numai o ultimă convulsie a apelor înaintea clipei în care aveau să se prăvale asupra uscatului, peretele lichid oscilă, dar nisipul se surpă sub picioarele celor cinci, o mare pîlnie se căscase și ei lunecau rostogolindu-se, izbindu-se, încleștîndu-se unii de ceilalți într-un vîrtej de nisip țiuind, scrîșnind, apoi larma încetează fără veste, se mai rostogolesc încă, dar parcă au asurzit cu toții, tăcere, iar peretele de zgură albă de care se frecaseră e acum catifelat, nisipul a făcut loc unor mărunte bile elastice în mijlocul cărora se tăvălesc în puterea inerției, de fapt nu mai sînt nici bile, bilele au devenit fulgi, apoi zbaterea abia simțită a unor văluri albe printre care se răsucesc tot mai încet, pînă ce, umflate de vînt (dar nu mai simt vîntul), vălurile se înalță și ei le străbat, iar cînd tălpile li se opresc pe o suprafață netedă și dură se află în încăperea unde Idomar recunoaște masa de pe care butonul cu chipul lui Asp a dispărut, și Or-alda oglinda, purtînd semnul harfei într-un colț. Toți cinci se privesc năuci.

— Escală, spune Asp, dar nici unul nu pare dispus să zîmbească.

Istoviți, cu hainele sfîșiate, cu urme de sînge pe mîini și pe fețe, se clătinau, încă amețiți. Ralt, care ținea atît de strîns în brațe trupul Arlei, încît trebui să facă un efort dureros pentru a și le desface, își dădu seama abia atunci că Arla își pierduse cunoștința. Lunecînd moale, ea se întinse pe parchet, dar își veni în fire de îndată ce îi atinse fruntea.

— Sînt bucuros că v-ați întors, spuse Scat Mor și Idomar asocie cu întîrziere glasul răgușit cu neplăcuta senzație care-l încercase în lumea albă, înainte ca elementele ei să se răscoale.

— Încetează să ne scormonești prin creieri, șuieră el.

Nu-și pierdu totuși cumpătul în așa măsură, încît să nu bage de seamă că Asp îl privea curios. *Oare el nu-l aude ?*

— Considerați că n-am spus nimic, replică Scat Mor. Dar, domnule Idomar etc. etc., să știți că nu suport lipsa de politețe. Obișnuit cu obiceiurile unui alt timp...

— De ce ne chinuiți ? izbucni Ralt.

Îngrozite, privirile Arlei alergau de la unul la altul.

— Sper să nu aflați niciodată, răspunse politicos Scat Mor. Și, da... iertați că v-am urat bun venit, dar mă bucur într-adevăr să vă am din nou, aici.

— Cu cine vorbiți ? întrebă Asp.

Fața de aur a Or-aldei era acum cenușie sub petele de nisip și sînge, căci glasul temnicerului răsunase și sub fruntea ei. Înfiorată, spuse posomorît :

— N-ai să crezi. Și adăugă ; oricum, e timpul să ștergem urmele călătoriei.

Apoi, dînd exemplul, părăsi încăperea. Unul după altul o urmară în galeria spre care dădeau acum o mulțime de uși deschise. Or-alda, Idomar și Ralt se îndreptară automat spre încăperile în care mai dormiseră. Arla nu se despărți de Ralt. Asp găsi și el o încăpere pregătită.

*

Ziua și noaptea alternau capricios în palatul lui Scat Mor, lumina ivindu-se pe neașteptate în ferestrele ce nu se deschideau și nu îngăduiau privirii să înregistreze nimic din priveliștea de afară, noaptea lăsîndu-se la fel de neprevăzut și fiind alungată doar de pîlpîirea lumînărilor și a torțelor ce păreau că se aprind de la sine. Schimbările de decor contribuiau la relativizarea timpului, tot mai incert pe măsură ce lumile de origine ale noilor veniți pe Babel se depărtau într-un trecut a cărui durată era

mereu mai greu de evaluat. *De cîtă vreme mă aflu aici?* se întrebă Ralt ascultînd zgomotul apei curgînd în cada băii pe care Arla pusese stăpînire. Raţiunea îi spunea că nu era vorba decît de cîteva zile, dar (şi îşi aminti dintr-o dată cuvintele unui vechi cercetător francez, care-l izbiseră în tinereţe: „Omul nu poate *descoperi* în real decît ceea ce a închipuit, *inventat* în prealabil".) trebui să se recunoască incapabil să aprecieze o durată în care evenimentele se succedau independent de el şi în care imprevizibilul părea lege.

Fusese nevoit, firește, să-i explice Arlei modul de funcţionare a robinetelor (în palatul lui Scat Mor nu existau duşuri de raze, nici spălător automat), dar odată depăşită prima uimire, Arla bolborosise cîteva cuvinte în care revenea numele lui Ea („casa apei", stăpînul peste *apsu*, prăpastia lichidă deasupra căreia lumea pluteşte, îşi aminti Ralt), după care se jucase încîntată cu cele două robinete, acţionînd duşul, stropind faianţa albastră a pereţilor şi mozaicul pardoselei. Se bucura ca un copil şi Ralt privea cu un amestec de îndulşoare şi amărăciune imaginea Arlei *lui*, însufleţită de reacţiile primitive ale *celeilalte*. Era un chin şi acum, dar sfîşietor de drag şi de care, pentru nimic în lume, nu s-ar mai fi lipsit. *E Arla, sau o atît de îndepărtată strămoaşă, încît pînă şi amintirea amintirii ei s-a pierdut?* Cu iritanta conştiinţă a unei neverosimile vinovăţii se sili să alunge gîndul că o înşela pe Arla cu o Arla identică, alta, extrasă din spaţiul şi timpul ei pentru a pecetlui veşnicul exil în nefiinţă al singurei Arla, vie doar în el şi în lucrurile moarte din lada neagră. *Nu-mi poţi cere.* Dar Arla putea cere orice. Prea era înspăimîntătoare nedreptatea care i se făcuse. *Aşteaptă*, se rugă el totuşi, *Or-alda a spus: o iluzie. Nu e aşadar o altă fiinţă, o femeie care ar fi trăit realmente cu mii de ani în urmă, ci doar o nălucă, o închipuire, copia ta, Arla, înzestrată cu mentalitatea unei babiloniene*

pentru ca totul să fie mai încurcat, sporindu-mi chinul. Şi, dacă trăieşte, trăieşti tu.

Rîzînd, Arla începu să-l stropească pentru a-l alunga din sala de baie şi Ralt ieşi, închizînd uşa. Concluzia la care ajunsese nu-i spulbera simţămîntul de vinovăţie, dar faptul că o ştia acolo, lîngă el, îi dădea un fel de linişte (îngăduindu-i să coexiste cu propriile lui remuşcări) vecină cu seninătatea zilelor în care ştia că afară e soare. *Afară?* Atunci se întrebă de cînd sosise pe Babel.

Totul era incoerent (şi nu se îndoia că incoerenţa fusese căutată). Deşi elucidarea situaţiilor abracadabrante create de fantezia malignă a lui Scat Mor nu promitea cu siguranţă nimic plăcut, primi cu o vinovată (din nou) recunoştinţă pretextul care-l îndepărta de inutilele remuşcări legate de prezenţa „Arlei". Începutul trebuia căutat, fără îndoială, în biroul cu pereţii acoperiţi de holograme (pentru prima dată se întrebă ce reprezentau hologramele şi se strădui să-şi amintească, dar nu izbuti, ca şi cum imaginile nu i-ar fi impresionat retina şi el n-ar fi păstrat decît amintirea existenţei lor, fără să le fi văzut, într-adevăr), acolo unde i se înfăţişase călătoria pe Babel drept singura speranţă de a o mai întîlni pe Arla.

— Dar Arla...

— Ştim, zîmbise androidul care abia mărturisise că-l aştepta (mai exact, îl atrăsese acolo, îşi spuse Ralt revăzînd imaginea Arlei în vitrină; acum îşi dădea seama că numai Arla ocupa întreaga vitrină şi-i apărea limpede faptul că nimerise într-o capcană anume şi numai pentru el pregătită, aşa cum pe Venus fusese întinsă numai Or-aldei şi numai lui Idomar pe Marte), dar secretul nostru constă tocmai în realizarea imposibilului. Mă simt totuşi dator să vă avertizez că operaţia se află încă în fază experimentală şi că nu putem utiliza decît voluntari.

Vorbe, era sătul de vorbe.

— Şi există, într-adevăr, o şansă...?

— Una ? protestase androidul. Cum vă puteți închipui că am risca, pentru o singură șansă, viețile celor ce ar dori să ni se încredințeze ?... Rezultatele experiențelor noastre nu lasă practic nici o îndoială, de vreme ce se confirmă în 93% din cazuri. Numai coeficientul negativ de 7% ne îndeamnă să recurgem încă la voluntari și am socotit că în cazul dumneavoastră, Ralt Moga, propunerea de a vă pune la dispoziție descoperirea noastră fără a vă pretinde nici o contribuție bănească (îngăduiți-mi să nu trec nici peste acest aspect al problemei pentru că, în treacăt fie spus, din momentul în care vom comercializa realizarea imposibilului, contravaloarea serviciilor noastre va fi sensibil egală cu prețul unei călătorii pînă la marginea sistemului nostru solar), în cazul dumneavoastră, așadar, această propunere reprezintă un gest de pură umanitate. Ați ajuns la ultima limită a resurselor și, iertați-mi brutalitatea, fără ajutorul nostru nu mai sînteți decît o epavă.

(Un declic : cuvîntul *epavă*. Cum de nu-și amintise ? Idomar, prin urmare, avea dreptate. Dar *atunci* nu avea de ce să tresară și, în starea în care se afla, nu i se păruse de loc ciudat că un robot îi poate vorbi pe un asemenea ton.)

Neliniștit, întrebase doar :

— Ce se întîmplă cu cei 7% ?

— Nu ajung la destinație. După cum vedeți, nu se poate vorbi nici măcar de un risc. Dar veți înțelege că nu putem comercializa încă un procedeu a cărui lipsă de eficiență, fie și de ordinul a șapte procente, poate duce, în cazul unor solicitanți care au achitat costul ridicat al operației, la plata unor daune legitime, compromițînd totodată o descoperire de interes vital. Iată, în faza actuală, justificarea utilizării voluntarilor, iată rostul propunerii de pe urma căreia aveți 93 de șanse de a cîștiga totul și 7 de a nu pierde nimic.

— În afara ultimei speranțe.

— Mai aveți vreo speranță ?

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

Îl privise lung. Androidul zîmbea, sigur de el. *O sinucidere, ca oricare alta. Și dacă, totuși. Imposibil. Realizarea imposibilului ?*

— Primesc.

— E concluzia firească. Mulțumesc. Apoi, scoțînd din sertarul biroului o coală de magnetoplast purtînd un text gravat, umanoidul intervenit atît de neașteptat în existența lui Ralt o împinsese spre el, adăugînd : O ultimă formalitate. Atestarea faptului că vă oferiți să experimentați voluntar.

Tot el îi întinse stilomagnetul și Ralt semnă, abia aruncîndu-și privirile pe textul redactat în obscuri termeni juridici.

E totuși ciudat că-mi amintesc fiecare cuvînt, fără să-mi pot aduce aminte imaginea unei singure holograme, își spuse, ascultînd distrat clipocitul apei. *Poate pentru că mi le-am repetat la nesfîrșit pe navă, înaintea ivirii lui Idomar ?* Într-adevăr, la holograme nu se prea gîndise. Dar ciudat era și faptul că ținea minte doar cum androidul se ridicase de la birou, petrecîndu-l pînă la o altă ușă decît cea pe care intrase. Tot ce se întîmplase între clipa cînd ieșise din birou și cea în care se pomenise instalat în cabina astronavei zburînd spre Babel i se șterse definitiv din minte. *La fel s-o fi întîmplat cu Or-alda și Idomar ? Să nu uit să-i întreb.*

Pe de altă parte, îl izbea pentru prima dată faptul că androidul folosise cuvîntul *epavă*, referindu-se la el, Ralt. Oare Idomar avea, într-adevăr, dreptate ? Oricum, androidul care-l pusese să semneze îl înșelase cu bună știință, folosind-o drept momeală pe Arla. În privința ei lucrurile nu erau clare, deși trebuia să recunoască un fantastic imposibil realizat în faptul că o întîlnise pe Arla (o Arla) în Babilon. Dincolo de speculațiile lui Idomar și teoriile Or-aldei, nu-și dădea seama dacă Babilonul fusese înviat, dacă el, Ralt, se pomenise expediat cu mii de ani în urmă sau dacă fusese jucăria unei iluzii, dar își spuse că era, poate, singurul fel în care androidul

fusese în stare să realizeze, în cazul Arlei, imposibilul. De ce însă îl expediase pe el în penitenciarul lui Scat Mor? Pentru că era o epavă? Și-și dădu deodată seama că ipoteza lui Idomar avea toate șansele să fie adevărată dacă Oficiul luase inițiativa izolării „epavelor", în vederea eventualei lor recuperări. Pentru atingerea unui asemenea scop se realiza pînă și imposibilul (iată de ce androidul îl expediase pe Babel), un singur corectiv urmînd să fie adus ipotezei lui Idomar : penitenciarul lui Scat Mor trebuia considerat, mai degrabă, drept centru de reeducare. Nu Ralt era în măsură să aprecieze felul în care se încerca pe Babel reeducarea epavelor, oricît de bizare puteau părea metodele utilizate. Ca și în cazul primei ipoteze a lui Idomar (care putea să aibă de partea ei doar absurdul dominînd pe planetă, altminteri *cine* și *de ce* să tortureze niște epave?), corectivul adus de Ralt explica rațiunea pentru care planeta artificială era o planetă interzisă. Rămîneau încă destule puncte obscure și Ralt ar fi dorit să stăruie asupra lor, dar ușa băii se deschise și Arla se ivi în prag.

Smulsese perdelele care astupau fereastra oarbă a sălii de baie și se înfășurase în țesătura cu mari flori albastre, imprimate pe fond cenușiu. Arla încremeni pentru o clipă într-o atitudine hieratică, dreaptă, cu bărbia ridicată și mîna stîngă ținînd perdeaua petrecută peste umărul drept, iar Ralt păli brusc, primind în toată ființa prezența femeii iubite. Șovăielile, remușcările fură spulberate de răscoala sîngelui. Sărind în picioare, întinse brațele. Rămase totuși locului, ca să n-o sperie ; Arla rîse atunci și, rostind întrebător :

— Ra-lit? își ridică brațele lăsînd să lunece perdeaua cu flori albastre.

— Chem în tine ivirea Ieștarei, șopti el gîtuit, fără să-și dea seama că repetă în galactică străvechea formulă învățată de la Nabu-ballit.

Sprîncenele Arlei se arcuiră cînd fața ei luă o expresie visătoare și gravă. Cu ochii în ochii lui, în marea, în deplina tăcere a încăperii, venea spre Ralt.

•

— Bună seara, spuse mai apoi în galactică intrînd, împreună cu el, în sufrageria cu mobile opalescente, pe care imenși ochi colorați clipeau alternativ.

Toți ceilalți se și aflau acolo, în jurul mesei acoperite cu impecabila olandă de culoarea untului și în fața a nenumărate tăvi pe care așteptau gustările. Necrezîndu-și ochilor, admirară o Arla ce arbora uimitoarea rochie de seară găsită într-unul dintre dulapurile încăperii pe care o împărțea cu Ralt, o rochie lungă, croită dintr-un material de un albastru palid, în textura căruia intrau fibre de sticlă. Încîntată, Or-alda se repezi la Arla și o îmbrățișă, copleșind-o sub o ploaie de întrebări, dar Ralt îi temperă entuziasmul :

— V-am făcut o surpriză, prieteni. Nu s-a petrecut însă nici o minune și Arla încă nu vă poate înțelege.

— Cred că te înșeli, spuse Idomar. E limpede că rochia a fost anume făcută pentru Arla și asta *este* o mică minune... care n-ar trebui însă să ne mire. Nu de minuni ducem lipsă.

Deși însoțite de zîmbetul care semăna tot mai puțin cu vechiul lui rictus, cuvintele lui Idomar îi readuseră pe toți în universul apăsător ce le fusese impus. Arla și Ralt se așezară.

— Sînt sigur că rochia nu se afla în dulap data trecută... vreau să spun, în prima noapte cînd am dormit acolo, recunoscu Ralt.

Glasul lui pierduse mult din siguranța cu care răspunsese adineauri.

— Sîntem manevrați în continuare, declară Idomar ridicînd din umeri, dar Asp, care tăcuse, zise domol :

CASA CĂRȚII

— Cîtă vreme arată așa, n-am nimic împotriva manevrelor. Și, ridicînd paharul, adăugă: Poral. De cea mai bună calitate. În sănătatea voastră.

Cine ești, Asp? se întrebă Idomar. Neliniștită, Arla își plimba privirile de la unul la altul, simțind schimbarea atmosferei și neînțelegînd ce se petrecuse. Ralt îi mîngîie mîna, apoi, zîmbind, îi arătă cum să folosească tacîmurile.

— Presupun că talentele speciale au dispărut, mai spuse Idomar fără să dea vorbelor un accent interogativ.

Buzele Or-aldei tremurară.

— Să nu ne substituim lui Scat Mor, rosti ea trecîndu-și degetele prin pletele albastre. N-ați vrea să vorbim ca și cum... nimic nu s-ar fi petrecut, ca și cum ne-am fi adunat pe una dintre lumile noastre... o mînă de prieteni, într-o seară?

Glasul i se frînse și, în afara lui Asp și a Arlei, toți păliră. Rîsul întretăiat de o tuse uscată le sfredelise creierii.

— De acord, răspunse Asp, mai ales că nu văd de ce ne-ar tulbura faptul că Arlei i s-a dăruit o rochie și mie niște poral.

Or-alda și Ralt întoarseră spre el priviri neîncrezătoare, dar Idomar își spuse într-o străfulgerare că *acel* Asp care-i făcea față la masă venea dintr-un timp în care *adevăratul* Asp încă nu descoperise ceea ce avea să determine luarea Înaltului și Irevocabilului Decret Ferunadar, timpul în care Asp mai era împăcat cu el însuși. Reacțiile lui erau deci previzibile. *În curînd au să-i iasă broboane de sudoare pe frunte.* Și, amintindu-și de celălalt Asp, legat de el prin deziluzii și sînge, simți o neașteptată repulsie față de cel ce-și sorbea acum în liniște poralul.

— O singură întrebare încă, își aminti Ralt. Țineți minte ce înfățișau hologramele din biroul...? Știți la ce mă gîndesc.

Și nu se miră cînd Or-alda și Idomar mărturisiră că uitaseră. Hazardul era exclus din aventura lor,

pînă și prezența Arlei în acea seară fusese prevăzută și i se confecționase o rochie pe măsură, după cum lui Asp i se pregătise sticla de poral. „Manevrați în continuare", spusese Idomar. Într-adevăr, manevrați de la bun început. *Și numai noi,* îi trecu dintr-o dată prin minte. Penitenciar sau centru de reeducare, era greu de presupus că o planetă fusese amenajată doar pentru cîteva „epave" culese de pe trei din cele zece lumi integrate. Să fi fost ei singurii debusolați ai sistemului ? Faza experimentală despre care i se vorbise în biroul cu holograme uitate să fi însemnat că se experimenta pe ei, că erau deocamdată primii pensionari ai planetei interzise și că generalizarea metodei atîrna de rezultatele obținute în cazul lor ? Își aminti de oamenii în veșminte ciudate plimbîndu-se prin piața de lîngă fîntîna căreia fusese precipitat în Babilon, de Nabu-ballit și Kidinnu. Perplex, își întoarse atenția spre cei din jurul mesei.

— ... niciodată, rosti apăsat Asp și Ralt își dădu seama că, furat de gînduri, pierduse începutul frazei sau frazelor bărbosului prieten al lui Idomar. Se străduí să le prindă firul, dar nu mai auzi decît : De asta vă spuneam că n-am nimic împotriva unor manevrări de pe urma cărora ne alegem cu o rochie, o masă și niște poral. Ca și mine, bucurați-vă de clipa dăruită, liberi de trecutul mort și indiferenți față de viitorul inexistent. Și beți, încheie ștergîndu-și fruntea de primele broboane de sudoare.

Tăcuți, ceilalți îl priveau. Fără încetare ochii imenși clipeau în jurul lor, amintindu-le o prezență pe care, oricum, n-o puteau uita.

Ralt se deșteptă tîrziu. Cum trăsese perdelele înainte de culcare, încăperea era scăldată în penumbra unei seri blînde. Simți lîngă șold trupul Arlei și

trase cu urechea, așteptînd să audă glasul lui Fart Averol urîndu-i bună dimineața, dar tăcerea se năpusti din pereți, urcă din parchet, căzu din tavan, o tăcere diferită de cea a apartamentului și atît de neliniștitor compactă, atît de lipsită de fisuri, ca și cum aerul ar fi devenit o materie densă, incoloră, prin care nici amintirea unui sunet nu mai putea răzbate. Neobișnuita calitate a tăcerii îi precipită bătăile inimii, aducîndu-l în palatul lui Scat Mor. Și o undă fierbinte îl străbătu pînă în vîrful degetelor cînd prezența Arlei dobîndi semnificație. Închizînd ochii, își repetă cu evlavie *Arla, din nou. Aici. Arla* și fiecare fibră îi deveni floare desfăcîndu-și petalele și sîngele lui fu apa roșie în care Arla înotă.

Zîmbind, se răsuci s-o privească. Arla dormea pe spate și mai întîi nu înțelese ce avea pe piept. Apoi începu să tremure.

Într-un gest care nu era decît succesiunea unor zvîcnete, întinse mîna. Răceala pumnalului îi smulse un geamăt. Clănțănind din dinți, sări din pat, trase în lături perdelele. Mînerul încovoiat ieșea din pieptul Arlei ca un cap de șarpe și Ralt se repezi să-l smulgă, dar o mie de sirene se dezlănțuiră, o mie de nopți îi explodară în ochi și florile deschise în mușchii lui se chirciră toate cînd sîngele i se prefăcu într-o deltă țeapănă, neînchipuit de grea.

*

Pumnalul cu mîner alb și lamă roșie străpunsese inima. Pe sînul Arlei, nici un strop de sînge. Altădată Idomar ar fi apreciat îndemînarea celui ce înfipsese pumnalul în așa fel încît să nu pricinuiască suferință : Arla murise în somn, cu ochii închiși. Acum însă, în fața unui Ralt care, de cînd își venise în fire, nu scotea o vorbă și nu-și dezlipea privirile de pe chipul celei pentru a doua oară

pierdută, gîndurile lui Idomar nu mai erau ale unui Asasin.

Recunoscuse, bineînțeles, pumnalul și nu se îndoia că Asp avea în buzunar o înștiințare, probabil galbenă, cuprinzînd Înaltul și Irevocabilul Decret Ferunadar prin care era chemat să ia chipul destinului pentru Arla. Scat Mor respecta convențiile și, dacă de astă dată hotărîse s-o elimine pe Arla prin intermediul Nobilei Ghilde, înviind-o numai pentru a putea fi ucisă, Asp cel de pe vremuri reprezenta instrumentul ideal, în stare să lovească în deplină seninătate atît în Ralt, cît și în Idomar. Rostul prezenței lui (nu știa că fusese ucis, dar știa că se află pe Babel pentru a duce la îndeplinire un Înalt și Irevocabil Decret Ferunadar și se purtase potrivit instrucțiunilor) i se lămurea abia acum, cînd nu mai putea schimba nimic. *Dar aș fi putut face ceva?* se întrebă. Scat Mor își cunoștea prea bine meseria și dispunea de posibilități depășind previzibilul. Tot ce plănuia se realiza întocmai, sporind suferințele celor ce-i fuseseră încredințați. *Pînă unde?* Alcătuirea omenească impunea limite și lui Idomar îi era de ajuns să-și întoarcă privirile spre masca tragică a fetei lui Ralt pentru a-și spune că exista un prag dincolo de care totul se vedea redus la nimic. *Chiar tortura prin speranță?* Își aminti de știința roșie și neagră. Nehotărît, se uită la Or-alda.

Nu mai era, din nou, decît o femeie obișnuită, cu ochii prinși în cearcăne, care, pe pielea ei de aur mat, căpătau o nuanță pămîntie. Întoarsă la străvechea condiție a femeii guvernînd viața și moartea, o pregătise pe Arla pentru ultimul drum, noțiune la fel de incertă pe Babel ca oricare alta.

— Unde o fi Asp? întrebă ea.

— A dispărut.

Cum Or-alda nu făcuse legătura dintre ivirea lui Asp și moartea Arlei, Idomar nu simți nevoia

să-i deschidă ochii. Asemenea oricărui Asasin experimentat, Asp se făcuse nevăzut după executarea misiunii, dar Idomar se îndoia că putuse *pleca*, într-adevăr. Dealtfel, se putea pleca de pe Babel? I se părea mai exact să considere că Asp fusese retras de pe scenă. *Și dacă ar fi rămas aici, în palat?* Răspunsul veni prompt: *L-aș fi ucis.*

Rînjetul uitat îi răsări pe buze cînd își spuse că Scat Mor pierduse prilejul de a-l vedea omorîndu-l pe Asp pentru a treia oară. Era un simțămînt reconfortant și, pentru o clipă, se bucură descoperind o falie în raționamentul temnicerului șef, apoi, neliniștit, se corectă. Scat Mor nu greșise nici de astă dată. Asp nu era decît o unealtă reconstituită, o iluzie. Acum, știind asta, n-avea rost să-l ucidă și, pînă la urmă, nici nu l-ar fi ucis. Scat Mor își dăduse seama și nu încercase să provoace o confruntare inutilă, ultima ivire a lui Asp fiind regizată exclusiv în funcție de tortura aplicată lui Ralt.

Ca pentru a confirma presupunerea lui Idomar, doi bărbați în haine cernite intrară atunci, cărînd un obiect pe care cei ce vegheau la căpătîiul Arlei îl priviră cu groază, sicriul nemaifăcînd de sute de ani parte din recuzita funerară a lumilor integrate. Acolo, în palatul lui Scat Mor însă, unde totul amintea de secolul al XVIII-lea de pe Terra (cu excepția instalațiilor sanitare împrumutate secolului XX și a cîtorva elemente fără destinație precisă, care țineau, evident, de o tehnică mai recentă), ar fi trebuit să se aștepte ca Arla să fie înmormîntată în cursul unei ceremonii barbare, pusă la punct cu mii de ani în urmă pentru obținerea unui efect cît mai distrugător asupra celor cărora le fusese răpită o ființă dragă.

Dacă Ralt părea absent, Or-alda se ridică de parcă ar fi vrut să se împotrivească, dar un nou personaj se ivi atunci și gerla se uită fascinată la

odăjdile lui, pe care desluși străvechiul semn al uneia dintre religiile pămîntene, crucea. Totul semăna atît de bine cu reconstituirile istorice de care cosmoviziunea abuzase într-o vreme, încît, nehotărîtă, Or-alda șovăi. Cei doi ciocli apucaseră trupul Arlei și-l așezară în sicriu. O mare mirare se zugrăvi pe fața lui Ralt. Atunci preotul începu să oficieze și nici unul dintre cei de față nu-și dădu seama cît de ciudat răsunau cuvintele lui rostite în galactică (limbă în care niciodată nu se slujise un serviciu funebru), pentru că totul devenise ciudat.

Cioclii potriviră capacul, ridicară sicriul pe umeri și, urmați de preot, se îndreptară spre ușă.

— Dupșarru Kidinnu, șopti Ralt, recunoscîndu-l abia acum, în preotul purtînd odăjdile altui timp, pe uitatul scrib din Babilon.

Cum preotul urma să pășească însă în urma sicriului, Ralt se repezi spre cei ce i-o răpeau pe Arla.

— Liniștește-te, îl rugă Idomar apucîndu-l de braț.

— Dar Arla, strigă el, nu vezi?... Au închis-o, mi-o iau... și o duc... unde?

Cîntarea preotului făcea să răsune tăcutul palat al lui Scat Mor.

— Vino, oftă Idomar.

Or-alda trecu de cealaltă parte și-l apucă și ea de braț pe Ralt, care bolborosea:

— Kidinnu, mi-au ucis-o pe Arla... Tu nu crezi dar e Arla, Kidinnu, Nabu-ballit știe...

Apoi tăcu. Abia se ținea pe picioare, Idomar și Or-alda aproape că-l tîrau pe sus. Lacrimile-i curgeau întruna. Or-alda începu și ea să plîngă, Idomar strîngea din dinți și se uita drept înainte. Așa coborîră scările de marmură roșie, străbătură marea sală împodobită cu drapele. Poarta se deschise în fața lor și Idomar nu se mira văzînd că treptele negre se opreau de astă dată pe aleea unui

cimitir, după cum nu se mira nici recunoscînd în mintea lui prezența lui Scat Mor.

Groapa era pregătită. Cioclii lăsară jos sicriul și ridicară din nou capacul. Ralt făcu doi pași, apoi, ca fulgerat, se prăbuși peste trupul Arlei și-și lipi buzele de buzele ei, dar preotul psalmodia netulburat și cuvintele lui pluteau peste crucile cu nume uitate *(inventate ?* se întrebă Idomar), peste florile împodobind mormintele. O pasăre cîntă. Cioclii se urniră și-l ridicară pe Ralt, care se zbătea, plîngea și o chema tot mai neauzit pe Arla. La capătul puterilor, atunci cînd cei doi îl încredințară Or-aldei și lui Idomar, nu mai era în stare decît să geamă.

Sicriul închis fu coborît în groapă. Dacă primii bulgări de pămînt zvîrliți peste lemnul capacului îi răscoliseră întotdeauna pe oamenii aflați pe buza unui mormînt, sunetul înfundat le descoperi atît de neașteptat celor trei martori ai unor lumi tîrzii blestemul întoarcerii în pămînt, încît Or-alda își pierdu cunoștința și Ralt căzu odată cu ea, Idomar neputîndu-i sprijini pe amîndoi. Nici nu încercă, dealtfel. Stăvilare trudnic înălțate se năruiau în el și sentimentele comprimate în anii afilierii la Nobila Ghildă și-l disputau cu violența unor stihii. Gîfîind, se sili să rămînă în picioare. Ochii lui de un albastru palid urmăriră pînă la capăt umplerea gropii, peste care cei doi oameni în negru călcară apoi, pentru a bătători pămîntul.

Atunci cînd, împreună cu preotul, își plecară capetele spre el, răspunse la salut și nu-i pierdu din priviri pînă nu dispărură la capătul aleii, unde cotiră. Pasărea cîntă din nou. Și, ca și cum ciripitul ar fi constituit un semnal, începu să plouă.

Dar, nemișcat, Idomar privea acum mormanul de pămînt negru pe care primii stropi de ploaie răsunau înfundat, ca o repetiție obosită a bubuitului încă viu în auzul lui și după care, știa, nu va mai putea fi niciodată același.

Sub degetele ploii Or-alda și Ralt își veneau în simțiri. Tresărind, Idomar se plecă și spuse încet, cu glasul lui de copil :

— Știți, eu...

Dar, cum nici unul dintre ei nu-l putea încă înțelege, se opri din vorbă, își dădu capul pe spate și închise ochii, lăsînd ploaia să-i spele îndelung fața ucisă. Iar pasărea cîntă din nou.

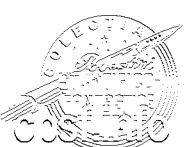

GERL,-Ă (s.m. şi f.), cei dintîi locuitori ai planetei Venus *(Gerl,* în limba băştinaşilor), de la care îşi trag numele, par a fi, alături de vechii marţieni *(tazkali),* primii oameni pe care evoluţia speciilor i-a produs, cu un impresionant număr de milenii înaintea pămîntenilor, în sistemul nostru solar. Dacă rasa originară a Planetei Roşii a dispărut demult, gerlii au dovedit însă o uimitoare capacitate de supravieţuire, fără a-şi pierde, fapt poate şi mai uimitor, nici una dintre caracteristicile esenţiale. Paşnici, n-au schiţat nici o tentativă de rezistenţă în lunile cînd astronavele Oficiului au început să debarce pe Venus colonişti şi n-au manifestat nici ulterior intenţii agresive. Dimpotrivă, conform unei străvechi tradiţii de ospitalitate pe care au expus-o noilor veniţi, încîntaţi şi de aceea dispuşi să n-o pună la îndoială, au trimis nenumărate fecioare să-i întîmpine pe coloniştii cărora s-au străduit să le înlesnească aclimatizarea.

Venusienii, rodul încrucişării băştinaşelor cu reprezentanţii tuturor lumilor integrate, au creat pe Planeta Iubirii o civilizaţie rafinată. În interiorul arcului de coline albastre ce înconjoară fertila depresiune As-Lagal, noul Xu-Dii îşi desfăşoară splendoarea cosmopolită, clădiri multicolore legate prin punţile aeriene

ale transportoarelor, parcuri cu arbori sonori, bazine cu ape felurit colorate, amfiteatre mobile, săli de spectacol personalizate, cosmomagazine în care superfluul depășește necesarul.

Atunci cînd presiunea demografică a impus înființarea unor noi orașe pe planeta care nu cunoștea practic viața citadină (vechiul Xu-Tii fiind departe de a constitui o așezare urbană, în accepția Oficiului), gerlii n-au întîrziat să indice alte cîteva locuri admirabile, perfect adecvate edificării noilor orașe. Dar, dincolo de colinele albastre, vechiul Xu-Tii își desfășoară plasa labirintică a străzilor tot mai înguste pe măsură ce se apropie de junglele nemuritoare, cu ale căror poteci sfîrșește prin a se confunda, și nimeni n-a aflat încă numărul reprezentanților vechii rase adăpostit în perimetrul labil al bătrînei capitale.

De cîteva generații venusienii alcătuiesc o rasă distinctă, aportul strămoșilor nemaiputînd fi recunoscut decît în rarele cazuri ale vreunui atavism resurgent. Nu puțini cercetători se cred însă îndreptățiți să afirme că gerlii (nici un recensămînt nu s-a dovedit real) continuă să păstreze o covîrșitoare superioritate numerică. Mai mult, o ipoteză demnă de crezare susține că populația relativ puțin numeroasă a venusienilor e controlată de gerlii, cu alte cuvinte, că aceștia ar fi provocat în mod deliberat apariția noii rase pentru a-i putea stăpîni evoluția demografică. În sprijinul acestei teze e citat faptul că, practic, noi încrucișări între venusieni și gerli nu mai au loc decît în mod cu totul excepțional — și aproape întotdeauna din inițiativa gerlilor.

Dacă ipoteza menționată s-ar verifica, trebuie să li se recunoască gerlilor o neobișnuită capacitate de previziune și o înțelepciune pe

care vîrsta civilizației lor ar justifica-o din plin. Nu numai că ivirea coloniștilor n-a însemnat distrugerea acestei civilizații, așa cum din păcate s-a întîmplat nu o dată (pe Triton, pe Ganymede și, într-o măsură, chiar și pe Thule, în ciuda devotamentului celei dintîi echipe trimise pe a zecea lume), nu numai că gerlii înșiși n-au avut de suferit, dar au izbutit să mențină fenomenul sub control, procedînd la o experiență genetică inedită, crearea unei rase *citadine*, limitată la cîteva superbe enclave și nedorind să iasă din ele (ceea ce asigură gerlilor controlul cvasitotalității planetei, civilizația lor fiind la origine și rămînînd de-a lungul întregii ei evoluții o civilizație *naturală*, indisolubil legată de realitatea junglei).

Istoria gerlilor, a civilizației lor, nu mai constituie astăzi un secret, gerlii înșiși punînd la dispoziția cercetărilor toate datele necesare și oferindu-le din belșug informațiile dorite. Nu putem totuși să nu menționăm ciudata impresie a celui mai de seamă istoric pămîntean al acestei remarcabile civilizații, Vend Kadal, care sugerează că istoriile gerlilor publicate în lumile integrate nu au nici o contingență cu faptele reale petrecute pe Venus. Fără a pune la îndoială buna credință a cercetătorilor, Kadal presupune că istoriile redactate de ei nu sînt totuși decît elementele unei imense mistificări, cu alte cuvinte, niște istorii *fictive*, menite să-i înfățișeze pe gerli așa cum ei înșiși au ținut să apară în ochii omenirii planetare.

În sprijinul paradoxalei sale teorii, elaborată către sfîrșitul vieții, atunci cînd fusese unanim recunoscut drept principalul venusolog al tuturor timpurilor, Vend Kadal afirmă

că gîndirea gerlilor i-a rămas cu desăvîrșire străină, împrejurare de neconceput în cazul în care datele furnizate de gerlii înșiși ar fi corespuns realității. Amintim aici un singur exemplu citat de Kadal, imposibilitatea pentru istoric de a înțelege figura enigmatică a Marei Doamne, personaj în afara descifrării căruia civilizația gerlilor ar rămîne un nonsens. Kadal mărturisește că, la capătul a cincizeci de ani consacrați studierii acestei civilizații care ajunsese la desăvîrșire în vremea cînd marii saurieni stăpîneau Pămîntul (fără să vădească de atunci nici forme evolutive, nici simptome de degenerescență, ci doar o uluitoare continuitate fără precedent în întregul sistem solar și absolut inxeplicabilă, dealtfel) nu a izbutit să-și dea seama dacă Marea Doamnă a gerlilor e o zeiță, căpetenia lor politică, o idee-simbol sau un concept pentru care omenirea integrată nu posedă echivalență. Pentru a cita cuvintele finale ale monumentalei sale lucrări, *Istoria (ipotetică) a civilizației gerle*, „ne aflăm deci în fața celei mai tulburătoare enigme a istoriei, misterul unei civilizații ale cărei vestigii (ruine, unelte, opere de artă și documente scrise) par fictive și în fața cărora, în ciuda evidenței, în ciuda analizelor garantîndu-le autenticitatea, istoricul trebuie să-și decline competența pentru a declara, la capătul lungii sale strădanii, că istoria gerlilor ar trebui rescrisă pornind de la zvonuri, impresii și intuiții. Faliment al științei? Dimpotrivă. Vom încheia sugerînd incapacitatea științei *noastre* de a descifra ceea ce știința *lor* a hotărît să ne ascundă".

Extras din *Dicționarul enciclopedic al lumilor integrate*, ediția oficială, Upsala

COLEGIUL CONSILIUL

INTRAREA rămînea condamnată. Or-alda ieșea de zeci de ori pe galerie sau se plimba ore întregi prin fața ușilor identice (una singură era făcută dintr-un lemn auriu cu vine roșii, cea dincolo de care tronase Scat Mor, dar manechinul dispăruse și ușa aurie nu se mai deschisese de atunci), în vreme ce Idomar îi ținea tovărășie lui Ralt.

Indiferența pe care marțianul și-o impusese și în care vedea chezășia unei libertăți exercitată într-o succesiune de prezenturi constituind singura formă de existență demnă a unei făpturi superioare nu mai era acum decît o amintire. Cu o ironică satisfacție, din care nu lipsea regretul pentru anii irosiți în rîndurile Nobilei Ghilde, descoperea parametrul major al condiției umane în vulnerabilitatea ce o silea să-și întoarcă într-una, din prezent, fața spre propriul ei trecut, înainte de a privi în viitor. Înmormîntarea Arlei însemnase punctul de ruptură al unei poziții minate treptat.

Lucid, Idomar nu uita că reaparițiile lui Asp, ca și scurta existență a Arlei pe planeta interzisă, apoi uciderea și înmormîntarea ei, nu constituiau decît momente iluzorii născocite de fantezia schingiuitorului Scat Mor și nu vedea decît un supliment de ironie în faptul că se descoperise pe sine în condițiile unei lumi trucate, dar ironia confirma natura prin excelență vulnerabilă a speciei umane. Nu era oare o supremă ironie în chiar împrejurarea că vulnerabilitatea îi determinase nașterea și triumful asupra speciilor mult mai bine înzestrate de natură, cu care fusese confruntată ? Cea mai prizărită vietate marină, vînată și persecutată de toate celelalte, s-a refugiat într-o bună zi acolo unde dușmanii nu o mai urmăriră pentru că nu erau însuflețiți de disperare : *afară*, pe uscatul încă nu cu desăvîrșire uscat, dar mult mai puțin propice vieții acvatice decît imensitatea oceanului. Microscopica făptură vulnerabilă a fost nevoită să se canonească împrumutînd înfățișări diferite pentru a face față

soarelui, aerului și anotimpurilor, dar dușmanii siguri de ei au rămas crustacei, moluște și pești. *Iar pe urmă?* Siguri de invulnerabilitatea lor, saurienii uriași, mamuții și leii dispăruseră. Omul se avînta în Cosmos. *Concluzia?* Omul invulnerabil, sau care se considera astfel, se plasa în afara condiției umane, devenea fiară, tortionar sau... Asasin. Și era, mai devreme sau mai tîrziu, condamnat. Pe Babel, în ciuda aparențelor, omenirea era reprezentată de trei ființe vulnerabile, chinuite în dragostea, conștiința și demnitatea lor.

Absent, Ralt îl auzea făcînd elogiul vulnerabilității și nu avea puterea să-i spună că lîngă Arla se simțise întreg, nerîvnind virtuțile slăbiciunii. Dispariția ei îl împinsese pe pustiul negru unde încetase să fie el însuși, iar, dacă ar fi fost în stare, nu s-ar fi mulțumit să șoptească istovit unui Idomar preamărind acum durerea, justificînd pînă și ruptura care e moarte:

— Taci. Tu nu poți înțelege...

— Dimpotrivă, Ralt. Abia acum înțeleg.

Glasul de copil avea inflexiuni dureroase și Ralt descoperi că le poate asculta fără a urmări spusele marțianului, găsind alinare în simpla lor muzică. Imagini i se perindau pe dinaintea ochilor și Arla se mișca, îl privea gînditoare, Arla lui sau Arla din Babilon care zîmbea întrebător susurînd Ra-lit, dar amîndouă imaginile se suprapuneau compunînd o singură Arla cu atributele ambelor ipostaze, uneori Arla încremenea, avea pleoapele lăsate și el se grăbea să-i deschidă ochii în timp ce Idomar vorbea, vorbea și glasul lui menținea puntea pe care Arla venea sau se depărta într-un afund înroșit de pîlpîirea torțelor iluminînd incinta templului zeiței Ishtar.

Lacomă, prezența lui Scat Mor în mințile lui Ralt și Idomar nu-l mai împiedica pe cel dintîi să viseze și nici pe al doilea să-și desfășoare argumentația, Ralt neieșind din stupoarea somnolentă în care a doua

CASA CĂRȚII

dispariție a Arlei îl prăbușise, iar Idomar găsind o satisfacție răutăcioasă în etalarea unor teorii a căror concluzie ducea la condamnarea celui ce stătea la pîndă în mințile prizonierilor săi, fără a mai încerca să închege un dialog.

— Ne lasă să recuperăm, spuse Idomar, dar nu adăugă cu glas tare : *Pentru ca să putem face față la ceea ce ne pregătește.*

În clipa aceea ameți și-l văzu pe Ralt ducînd mîna la frunte.

*

Or-alda era transfigurată. Ochii i se măriseră parcă și surescitarea îi făcea să scapere. Tot ce era în ea fragilitate fusese mistuit de flacăra trezită în alcătuirea firavă, învestită cu o demnitate prea de curînd recîștigată pentru a putea domoli neastîmpărul bucuriei încă proaspete.

Zîmbitoare, îi întîmpina la malul mării albe, în lumea imaculată căreia nu încetase să-i caute intrarea. Într-un tîrziu, ușa mereu închisă pe galeria palatului lui Scat Mor sfîrșise prin a se deschide. Strîngînd din dinți, Or-alda s-a silit să alunge orice gînd în stare să deștepte neîncrederea celui pe care-l simțea atent, gata să intervină. Oglinda oarbă era acolo, pe peretele din stînga. Așezîndu-se în fața ei avu o ultimă strîngere de inimă, dar oglinda se roti în jurul balamalei inferioare și Or-alda nu-și putu stăpîni un strigăt de triumf cînd vălurile albe o acoperiră pentru a se topi, atingînd-o, și cînd se simți plutind. Chiar și atunci avu puterea de a-și cenzura gîndurile, lăsîndu-se invadată doar de fericirea trecerii prin neprihănirea cerurilor succesive, mereu diluate. Apoi...

Mirat, Idomar își înălță privirile. Cerul era întreg. În fața mării, dunele-și reluaseră locul, plaja se întindea cît vedea cu ochii și, singură pată întunecată în peisajul reconstituit (Or-alda arbora o

rochie miraculos de albă chiar și în decorul ce părea să ignore componentele spectrului), lada neagră se afla acolo unde o lăsaseră. Clătinîndu-se sub povara a două trecuturi, Ralt se și îndrepta spre depozitara ultimelor sale comori.

— Am izbutit, spuse apăsat Or-alda. Nările-i fremătau și Idomar descoperi deodată cît era de frumoasă. Nu numai că am ajuns pe lumea albă, pe nivelul alb al planetei sau pe iluzia asta albă, dar tot ce vezi a devenit indestructibil. Acum există, Idomar, pricepi ?

— Nu...

— Gerl nu cunoaște numai știința roșie și neagră, de care Harfele au fost întotdeauna ținute departe.

— O altă știință ?

— Știința albă.

— N-am auzit...

— Nici gerlii n-o cunosc, cu toții, deși numai ea le-a îngăduit să supraviețuiască. Dar Marea Doamnă...

Fața Or-aldei încremeni neașteptat și mîna ei cuprinse brățara verde de pe brațul gol. Idomar îl văzu pe Ralt lungindu-se lîngă lada neagră și, în aceeași clipă, auzi sub frunte strigătul lui Scat Mor.

— Nu-l lăsa să scape, ceru Or-alda.

Era acum încruntată și ochii ei aveau duritatea unor bile de venin pietrificat. Masca veștedă a feței lui Idomar vădi efort și suferință cînd el își duse mîinile la cap. Ceva i se zbătea sub frunte *(un pește în cîrligul undiței* îi trecu prin minte simțind zvîcnetele celui ce lupta pentru a-i părăsi creierul), ca o sepie împroșca neîncredere, apoi teamă și furie, iar Idomar îi *vedea* reacțiile aidoma unor explozii colorate (neîncrederea verde, teama galbenă, furia purpurie) și le trăia, opunîndu-le propria lui ură. Închizînd ochii, repeta cu încăpățînare *Scat Mor, Scat Mor*, pentru a se concentra asupra pre-

zenței (simplu gînd sau structură psihică) instalată în el și surprinsă de neașteptata intervenție a Or-aldei. Îl durea capul și se încorda apăsîndu-și tîmplele într-un efort care-l făcea să tremure, conștient de energia pe care întregul lui organism o mobiliza ca să rețină ceea ce se zbătea în salturi dezordonate *ca un pește, ca un pește* în limitele țestei lui. Își auzea gîfîitul (sau era gîfîitul celuilalt), dar nu-și dădea seama că se clatină. Apoi începură să-i vuiască urechile. De la o depărtare incomensurabilă, peste paraziții ce țiuiau tot mai ascuțit, auzi îndemnul Or-aldei :

— Rezistă, Idomar. Încep să-l văd.

Galben, tot mai mult galben, și horcăitul lui Scat Mor :

— Dă-mi drumul. Vă las... făgăduiesc...

Beția triumfului. Maree albastră. Încrîncenarea lui Idomar urcă o nouă treaptă, *acum te rogi tu*. Scrîșnind, se sili să închidă toate ieșirile, să astupe pînă și cea mai neînsemnată fisură prin care schingiuitorul s-ar fi putut strecura, deși nu știa cum arată o asemenea ieșire și nu bănuia existența unor fisuri. Efortul pe care-l furniza era atît de copleșitor, încît *simți* oblonul energetic lăsat peste creierul lui și-și văzu cele două emisfere cenușii, dar nu numai circumvoluțiunile, ci totodată și substanța lor, de parcă privirile i-ar fi căpătat o stranie acuitate sau puterea unor raze.

— Orice, horcăia Scat Mor. Vă dau... ori... ce... În... ce... tați...

Idomar nu se auzi răcnind. Tensiunea atinsese limita suportabilului și el menținea cu ultimele puteri oblonul care-i acoperea creierul sfredelit de desnădăjduita voință a lui Scat Mor. Orb și surd, tremurînd ca și cum ar fi fost străbătut de un curent electric, se prăbuși pe nisipul alb fără a-și desclești palmele de pe frunte și fără a înceta să urle cu un glas ce nu mai era glasul lui, ci glasul roșu și negru al sîngelui și nervilor săi.

Cînd, fără veste, chinul luă sfîrșit, trecerea de la paroxismul suferinței la absența oricărei solicitări îi descumpăni în asemenea măsură biata alcătuire palpitîndă, sleită, încît Idomar păru că se desface din încheieturi ca o mare păpușă dezarticulată. Or-alda se mulțumi să-i atingă fruntea, ascultînd răsuflarea deodată calmă a celui ce luptase cu întunericul. Atunci, liniștită, se întoarse către Scat Mor.

Trupul mărunt, care zăcea pe nisipul alb, părea al manechinului ce îi convocase la picioarele tronului din încăperea apărată de ușa aurie cu vine roșii. Dar bătrînul printre buzele căruia abia mai trecea o răsuflare șuierătoare și căruia, prin spărtura pleoapelor boțite și lipsite de gene, i se vedea doar albul ochilor dați peste cap, purta o simplă haină de casă și avea în picioare niște papuci îmblăniți, ca și cum ar fi fost extras din tihna unei încăperi. Părea mult mai bătrîn decît imaginea pe care le-o oferise și, întrebîndu-se neliniștită cîtă vreme mai putea rezista, Or-alda se concentră pentru a-l sonda. N-avea nevoie decît de fracțiuni de secundă. Dar, pentru orice eventualitate, îi rechemă mai întîi pe plajă pe Arla și Asp, cufundîndu-i în somn.

Apoi, calmă și demnă, Harfa Marei Doamne se ocupă de Scat Mor. Și nu-l expedie pe lumea lui decît atunci cînd înțelese totul.

Arla era cea din Babilon, dar o Arla care nu uitase. Dînd cu ochii de Ralt șopti Ra-lit și-și duse mîna la sîn, unde nu mai avea nici urma unei răni. Asp n-o cunoștea, cum nu-i mai cunoștea nici pe Or-alda și Ralt, pentru că era acel Asp ce fusese ucis de două ori din porunca Nobilei Ghilde și căruia Scat Mor îi pregătea o a treia intrare în scenă. Scat Mor dispăruse.

CASA CĂRȚII

Spre marea lor mirare, Ralt, Idomar şi Asp (Arla trăia într-o mirare continuă) se treziseră într-o încăpere necunoscută. Totul era alb, începînd cu pereţii şi sfîrşind cu fotoliile în care se pomeniră instalaţi, o imensă blană albă acoperea dalele albe, masa era albă, şi glastra de pe masă, şi floarea din glastră.

— De unde să încep ? întrebă Or-alda. Ar trebui, poate, să vă cer iertare.

— Tu ? izbucni Ralt.

Ţinea mîna Arlei în mîinile lui. Arla purta una dintre rochiile Arlei şi, la gît, un pandantiv dăruit de Or-alda înfăţişînd un licorn de aur alb, atîrnat de un lănţişor ale cărui verigi închipuiau tot atîţia şerpi minusculi care-şi muşcau cozile.

— Totul s-ar fi putut sfîrşi încă de data trecută... vreau să spun, de la primul nostru contact cu lumea albă. Ce-i drept, am fi avut unele probleme cu Asp, zîmbi gerla, dar pînă şi ele puteau fi rezolvate. Oh, iartă-mă, adăugă văzînd că Asp ridică spre ea, în chip de salut, mîna dreaptă.

Un pahar se ivi în mîna lui.

— Să nu-mi spui...

— Gustă.

— Rece şi uşor sifonat, aşa cum se cuvine, recunoscu Asp.

Şi-şi duse paharul la inimă, plecîndu-şi fruntea.

— Din păcate, urmă Or-alda, încă nu-mi venea nici mie să cred că eram, într-adevăr... eu, din nou. Inorogul mă înspăimîntase, ivirea Arlei fusese însoţită de... unele greutăţi, cu toţii ne aflam sub tensiune, şi descompunerea lumii albe a însemnat un nou element de panică, pe care n-am fost în stare să-l stăpînesc. Dacă nu mi-aş fi pierdut cumpătul, aş fi evitat un supliment de chinuri pentru noi toţi.

Şi privi spre Ralt, care-i întoarse priviri dintr-o dată încetoşate. Apoi mîngîie pletele Arlei şi-i sorbi zîmbetul întrebător, liniştind-o.

— Faptul că pe lumea albă Scat Mor se ferea de contactul psihic cu mine era semnificativ, reluă Or-alda. Trebuia să ajung din nou aici. În palatul lui Scat Mor mi-am controlat cu grijă gîndurile, mai mult, am izbutit să le fac liniștitoare pentru cel de care atîrna întoarcerea mea în imaculat. Presupun că l-am convins de iremediabila mea mărginire sau, cel puțin, de faptul că nu are a se teme de mine. Drumul prin oglindă mi-a fost deschis. (Or-alda făcu o pauză.) Aș vrea să-i mulțumesc lui Idomar, și să-i mulțumiți cu toții. Fără el n-aș fi putut face nimic... De vreme ce Scat Mor refuza contactul cu mine, m-am folosit de Idomar, de creierul lui, ca de o nadă.

— Nu-mi aminti, se strîmbă Idomar ducînd mîna la frunte.

— Trebuie să vă vorbesc despre omul ale cărui victime am devenit. Vă amintiți că Idomar vedea în planeta Babel un imens penitenciar și, în destinația dată acestei lumi, rațiunea pentru care fusese proclamată planetă interzisă...

— Și n-am avut dreptate? o întrerupse Idomar.

— Cu ajutorul tău l-am adus aici pe Scat Mor, apoi l-am sondat. Lucrurile s-au dovedit a fi mai simple și, totodată, mai complicate. Ipoteza ta nu explica tortura la care un mic grup de... epave, să rămînem la termenul introdus de tine, era supus pe Babel, iar corectivul adus de Ralt avea avantajul de a fi mai logic, depărtîndu-se totuși de adevăr. Lăsați-mă să vă vorbesc despre Scat Mor... Cred că începuturile lui au fost ale unui navigator de excepție, dublat de un om de știință pasionat de investigarea necunoscutului. A descoperit într-adevăr principiul „saltului galactic", cunoscut de mult de către știința albă a gerlilor, fapt datorită căruia, dealtfel, sîntem acum aici, după care...

— Un moment, o întrerupse din nou Idomar. Despre cine vorbești? Scat Mor cu care am avut de-a face e ultimul reprezentant al dinastiei insta-

urată pe Babel. De mai bine de patru sute de ani Alvar Mor, strămoşul lui, a rupt legăturile cu Oficiul. Sînt date elementare, consemnate în orice manual de geografie cosmică sau de astronavigaţie.

Or-alda clătină din cap şi pletele ei albastre jucară pe spătarul alb al fotoliului.

— Nu, Idomar. Nici un manual nu consemnează asemenea date. Dă-mi voie să continui... Scat Mor a descoperit, aşadar, secretul călătoriilor „cvasiinstantanee" în afara hotarelor galaxiei, dar nu l-a destăinuit nimănui. Viaţa i-a fost o neîncetată vînzoleală printre aştri şi ştiu că, pe lîngă lumi moarte sau inospitaliere, a întîlnit lumi pe care viaţa a luat forme inimaginabile. Am citit în el, vii încă după ani de zile, fascinaţia morbidă exercitată de androginii de pe Ul, repulsia faţă de alcătuirile monstruoase şi mimetice de pe Wrg, regretul îmbrăţişărilor epuizante al făpturilor florale de pe Fejxas. Scat Mor a trăit mai intens decît oricare om al lumilor integrate, a trecut prin toate experienţele posibile... şi asta l-a pierdut. Presupun că „saltul galactic", de care a uzat cu un egoism de neconceput, l-a pervertit, oferindu-i posibilitatea degustării tuturor senzaţiilor imaginabile, fără a mai vorbi de cele pe care nu le putem închipui. Şi Scat Mor a devenit un toxicoman de un fel neobişnuit — iremediabil şi vicios vînător de senzaţii. Pînă şi conştiinţa faptului că ascundea omenirii o descoperire de proporţiile călătoriilor cvasiinstantanee în afara galaxiei trebuie să-i fi dat satisfacţia puterii depline, izolîndu-l de oamenii lumilor integrate. Printre senzaţiile experimentate de el se afla şi cea a invulnerabilităţii. Vă amintiţi? „Scat Mor poate orice"...

— Am bănuit, spuse Idomar schimbînd o privire cu Ralt. Fiară, tortionar sau Asasin...

Dar revelaţiile Or-aldei împingeau pe planul al doilea tot ce putuse gîndi sau intui. Împreună cu ceilalţi, atent, îi sorbea cuvintele.

— Totul a mers bine pentru el pînă a depășit pragul vîrstei la care excesele de tot felul nu-l făcuseră să spere că va ajunge. Neputincios, țintuit în fotoliu, Scat Mor s-a văzut pus în imposibilitatea de a-și mai satisface viciul, deși nevoia de senzații mereu reînnoite rămînea la fel de acută. Atunci... Or-alda privi pe rînd fețele celor ce ascultau încordați ; ca pentru a se încredința de realitatea încăperii albe își roti privirile prin spațiul imaculat, apoi, calmă, reluă : atunci a înființat, pe trei din lumile integrate, Institutul Cosmospect. Presupun că reputația celui ce deținea secretul „saltului galactic" a forțat mîna Oficiului, deoarece totul s-a petrecut legal. Și, prin androizii din care și-a alcătuit în exclusivitate personalul, Scat Mor a început să caute... epave, ființe zdrobite, deznădăjduite, dispuse să se agațe de firul de pai pe care îl întindea : „realizarea imposibilului"... În starea în care ne aflam am înghițit momeala. Culmea perfidiei a fost că, pentru prevenirea eventualei descoperiri a dedesubturilor inumane și deci ilegale ale activității institutului, fiecare dintre noi a semnat de bunăvoie o declarație certificînd că se supune în mod voluntar unei experiențe despre care nu afla nimic, mai bine-zis, în legătură cu care era înșelat.

— Dar Arla ! protestă Ralt. Și chiar Asp...

— Ai și uitat în ce condiții ? Arla, înviată (las la o parte faptul că s-a căutat în mod deliberat o formulă în care să fie și să nu fie ea) numai pentru a o ucide din nou. Asp, înviat numai pentru a fi din nou ucis sau pus să ucidă. În ce mă privește... dar știți totul. Iar Idomar, silit să redevină ceea ce nu mai putea fi, un Asasin. Fiecare dintre „imposibilitățile realizate" pentru a ni se da iluzia că nu fusesem înșelați ascundea sau se integra în principala realizare a imposibilului, singura care-l interesa pe Scat Mor : fără să știm, am devenit paiațele, saltimbancii lui. Ca să înțelegeți, preciză

Or-alda înălțîndu-și brațele pentru a cere să fie ascultată pînă la capăt, fiecare dintre noi, mă refer evident la cei trei care s-au supus experienței, continuă să se afle în încăperea în care a pătruns după ce a părăsit biroul împodobit cu holograme, unde fusese așteptat de către un android anume programat.

Tăcuți, Ralt și Idomar schimbară o privire. Dacă Arla nu era decît intrigată de lunga convorbire pe care n-o putea urmări, dacă Asp asculta sorbindu-și poralul și fără să pară tulburat, același gînd îi alarma pe toți trei. Dar pierduseră din vedere că femeia care le făcea față era Or-alda.

— Nu vă temeți, spuse ea cu un zîmbet trist, nu mi-am pierdut mințile. Amintiți-vă că ne-am întrebat de ce nici unul dintre noi nu-și aduce aminte ce reprezentau hologramele și nici ce s-a întîmplat după ieșirea lui din biroul în care fusese așteptat. Pentru că eram așteptați, fusesem identificați și fiecăruia dintre noi i se pregătise, într-o vitrină, imaginea care, în mod necesar, trebuia să-l atragă. Faptul că fusesem aleși doar cîte unul pe fiecare dintre lumile noastre nu constituia decît o măsură de precauție suplimentară, trei dispariții simultane putînd da de gîndit, pe cînd o singură absență, a unui personaj dezechilibrat, avînd toate șansele să fie luată drept sinucidere. În sfîrșit, pentru eventualitatea cu totul improbabilă că s-ar fi deschis o anchetă serioasă și s-ar fi ajuns pînă la sediile institutului *Cosmospect*, unde am fi fost găsiți, presupun că măsurile în vederea suprimării noastre fuseseră prevăzute, declarațiile semnate de noi absolvind institutul de orice urmărire penală.

— Dacă înțeleg bine... începu Asp, dar se opri, așteptînd probabil ca Ralt sau Idomar să intervină, ca unii ce se aflau direct implicați.

— Continuă, Or-alda, se mulțumi să spună Idomar.

— Nu știu dacă Asp a înțeles într-adevăr bine, dar Babel *nu* există. Așa cum n-a existat niciodată o dinastie Mor, nici o planetă interzisă. Vă dați seama că, în asemenea condiții, nici noi nu puteam exista *aici*.

— Am știut, izbucni Idomar. Nimeni nu învie. Totul era imaginat, pînă și steagul lui Dral.

— Totul era sugerat, preciză Or-alda. Părăsind biroul cu holograme am intrat fiecare în cîte o încăpere unde am fost adormiți, pentru a ni se implanta în conștiință „rolurile" ce urmau să devină viața noastră pe imaginara planetă Babel. Nu m-am străduit să aflu numele scenariștilor, regizorilor și scenografilor cărora li s-a încredințat compunerea psihodramei (presupun, dealtfel, că erau tot androizi), toate întîmplările prin care am trecut și cadrul în care ele au avut loc au fost însă prevăzute de ei pînă în cele mai mici amănunte. Ca în cazul tuturor actorilor, doar interpretarea, trăirile ne aparțineau, dar era de așteptat ca ele să fie cu atît mai convingătoare cu cît scenariul fusese conceput în funcție de biografiile noastre, de punctele lor cele mai dureroase, anume alese pentru ca să participăm total, dăruindu-ne trup și suflet unor roluri pe care nu le consideram ca atare, de vreme ce ne apăreau drept autentice fapte de viață.

— Și toate pentru satisfacerea unui singur spectator, șopti Ralt.

— A unui spectator care se afla în permanent contact psihic cu actorii, căci pe Scat Mor nu-l interesau cuvintele și nici jocul tradus prin mișcări și gesturi, el urmărea jocul interior al actorilor săi, savurîndu-le neliniștea și speranțele, incertitudinea și sfîșierile. Scenariul prevedea alternări de situații în așa fel concepute, încît fiecare dintre noi să fie nevoit să-i furnizeze senzații paroxistice.

— Un vampir, se strîmbă Asp.

— Anihilat, pînă la urmă, de victimele sale. Greșeala, dealtfel, nu ținea de scenariu. Scat Mor era

permanent în contact cu noi, numai că nu trebuia s-o ştim. Scrupulos, scenaristul şi-a luat măsurile de precauţie în eventualitatea unei, fie şi improbabile, agresiuni psihice venită din partea unei victime împinsă la disperare şi a prevăzut ca dispoziţiile lui Mor să fie înregistrate, ceea ce reducea contactul *conştient* cu noi la cea mai inofensivă expresie. Dar viciul s-a dovedit mai puternic şi Scat Mor n-a putut renunţa la intervenţiile *directe* în mintea fiecăruia dintre actorii lui. Înţelegînd primejdia, s-a ferit să mă contacteze atunci cînd mă ştia în deplinătatea puterilor, aici, pe lumea albă, dar n-a prevăzut că puteam ajunge la el indirect, prin creierul lui Idomar, sau a hotărît să înfrunte primejdia, senzaţie neprevăzută în scenariu.

— Dar finalul prevăzut? întrebă Idomar.

— Presupun că, dacă piesa s-ar fi desfăşurat pînă la capăt, am fi fost, în cele din urmă, abandonaţi. Fie că unii dintre noi şi-ar fi pierdut minţile, fie că ni s-ar fi dat drumul după o prealabilă ştergere din amintire a episodului *Cosmospect* (şi, fiindcă veni vorba, termenul nu însemna cosmospecţie, aşa cum Oficiul fusese încunoştinţat, ci spectacol cosmic...), cînd am fi devenit realmente nişte epave nemaireprezentînd nici o primejdie pentru Scat Mor.

În tăcerea ce se lăsă auziră cu toţii foşnetul valurilor albe. Era dintr-o dată atîta pace, încît se destinseră în fotolii şi, cu privirile voalate, reluară în minte firul revelaţiilor Or-aldei, amintindu-şi cîte un amănunt al rolului jucat pe Babel şi constatînd că-l pot integra în ansamblul căruia îi căzuseră victime. Dar în perimetrul alb al încăperii totul le şi apărea depărtat, simplă succesiune de imagini violent colorate ale unui trecut închis, consumat, şi de care preferau să uite.

— Ai spus că sîntem încă... acolo, tresări Idomar într-un tîrziu, iar Or-alda îl privi lung înainte de a răspunde:

— Toți trei, da, sîntem încă acolo. Mai țineți minte că pe nava ce ne ducea chipurile pe Babel v-am făgăduit că vom fi prieteni? Așa a fost, și mă simt legată de voi prin tot ce am îndurat... Or-alda făcu o pauză. Fața ei de aur mat deveni și mai gravă. Acum... e timpul să alegeți. Mintea noastră poate închipui ceea ce nu există. Cuvîntul *creație* figurează în toate limbile făpturilor raționale, și de la prima unealtă pînă la opera de artă sau organizarea socială, omenirile au imaginat mai întîi, pentru a realiza apoi. Multe închipuiri rămîn totuși la stadiul de vis sau de coșmar, fără a izbuti să capete consistența realității. Din păcate, în primul caz, din fericire, într-al doilea... Știința albă a gerlilor a descoperit de mult că iluzia, imaginea poate deveni concretă, de vreme ce nu e nici ea decît o formă de energie convertibilă. Babel era o simplă imagine implantată în creierii unor ființe adormite, ca și Arla, ca și Asp, acum însă, Babel, Arla și Asp există, după cum noi trei, Ralt, Idomar și cu mine nu eram pe Babel decît niște imagini implantate în propriile noastre creiere manipulate pe trei lumi diferite și acum existăm, în carne și oase. Dar existăm de două ori, aici și în încăperile-laborator ale *Cosmospect*-ului... Experiența e neobișnuită și nu știu ce poate rezulta de pe urma dedublării noastre. Poate că nimic, în ce ne privește pe noi, cei de pe Babel. Dar nu mi-e indiferent nici ce i se întîmplă Or-aldei de pe Gerl, a cărei soartă nu se mai poate desfășura decît între limitele demenței sau declasării. Pe de altă parte, legătura psihică dintre noi două nefiind complet întreruptă, traumele psihismului Or-aldei de pe Gerl, odată scoase din laborator, ar putea avea ecouri nedorite în mine, cea de pe Babel. Spun *ar putea*, pentru că totul e incert... Dar am cîntărit lucrurile și, în ce mă privește, am optat. Rămîn aici, sacrificînd-o pe cea cu care nu vreau să mă mai identific, fără să mă pot totuși hotărî s-o con-

damn la existența degradantă ce o așteaptă. Alegerea, din nou, poate comporta primejdii : nu știu cum voi reacționa la șocul pe care, cu siguranță, moartea pe Gerl mi-l va pricinui. Am hotărît cu toate astea să-mi asum riscurile și, dacă v-am înfățișat cazul meu, am făcut-o pentru că mi-era mai ușor. Apreciați singuri în ce măsură problemele fiecăruia dintre voi se aseamănă sau diferă de problemele mele și, în deplină libertate, alegeți între existența pe Babel sau reluarea ei pe lumile de pe care veniți.

— Fără Arla ? strigă Ralt. Am ales demult, Or-alda.

Gerla zîmbi. Apoi, gravă din nou, își întoarse privirile către Idomar.

— Mai am de vorbit cu Asp, căruia n-am apucat să-i pun cîteva întrebări, spuse el. Pe urmă (și zîmbi *viu*, așa cum de scurtă vreme învățase), pe urmă... Rămîn cu voi, Or-alda.

— Așa am sperat, mărturisi ea. N-am vrut să vă influențez, dar am sperat să rămînem uniți. Cît privește alegerea lui Asp...

— Nu uitați, îi tăie el vorba, că, mulțumită fratelui Idomar, sînt singurul dintre voi care știe foarte bine cum ar arăta pe Marte. Și-apoi, dacă cel ce s-a ostenit să te aducă la tăcere ține să reia dialogul, nu-i cuviincios să-l refuzi...

Și Asp își lăsă palma peste genunchiul lui Idomar.

— Pe Arla n-o pot întreba, mai spuse Or-alda, dar Ralt șopti :

— Privește-o.

Arla își culcase obrazul pe mîna lui. Și, în clipa de tăcere în care cu toții se uitară la ea, fîșîitul mării răsună din nou, calmă promisiune a unui timp darnic.

— Destindeți-vă, ceru Or-alda.

Apoi, închizînd ochii, își cuprinse în palmă brățara verde. Și trupul i se zgîrci pe fotoliu aidoma trupurilor lui Ralt și Idomar atunci cînd sfredelul

încins le străpunse tîmplele. Fiecare dintre ei se văzu întins pe cîte o masă în mijlocul unui păienjeniș de fire colorate, se văzu zvîcnind și zvîrcolindu-se, rupîndu-și legăturile și ridicîndu-se cu fața crispată, cu ochii larg deschiși. O mulțime de sonerii se dezlănțuiră. Ei se prăbușiră apoi fulgerați și replicile lor de pe Babel îșI simțiră creierii arzînd. Totul se desfășură repede pentru Asp și Arla, care săriseră de pe fotoliile lor și se străduiau să-i aducă în simțiri, dar ecoul morții trupurilor condamnate se distorsionă aberant în receptorii lui din încăperea albă, dilatîndu-se pe o durată insuportabilă, în care agonizară efectiv.

Sîrme incandescente, nervii vehiculau o asemenea încărcătură de durere, încît țipătul fiecărui boț de carne sîngerîndă închis în pielea parcă jupuită se topea mai întîi în urletul indescriptibil al întregii alcătuiri martirizate. Îndată însă suferințele multiple se decalară într-un rafinament al torturii, particularizîndu-se. Fiecare organ schingiuit își transmise moartea specifică în creierele sfîrtecate și clipa deveni infern, succesiune de morți nerepetabile în care celulele plesneau, împroșcau, se lichefiau, sfîrîiau în propriul lor jar exalînd oroarea apocalipselor distincte ce marcau, fiecare, destrămarea unui univers. Pentru că, odată cu sfîrșitul celor trei, toate universurile explodară, așa cum în miriade de rînduri mai explodaseră, dăinuind.

Or-alda, cea dintîi, deschise ochii. Ralt și Idomar gemeau, cu capetele lăsate în piept.

Atunci, alb pe albul cerului, capul inorogului se ivi în cadrul ferestrei deschise. Cornul alb pătrunse în încăpere ațintindu-se asupra Or-aldei, care zîmbi istovită. Iar inorogul necheză ușurel și-și scutură coama, de parcă ar fi făcut să fluture steagul suplu și neprihănit al noii lumi dăruită speranțelor. Pe albul ei se putea înscrie orice.

Epilog

Aparatele instalate într-una dintre locuințele personalizate ale lui Scat Mor, celebrul om de știință și explorator al spațiului cosmic, de soarta căruia nu se mai știa nimic de multă vreme, au anunțat pe toate lumile integrate, astăzi, la 16,03 ora locală, încetarea din viață la vîrsta de 98 de ani a celui care va rămîne în istorie drept descoperitorul „saltului galactic".

Căci marele dispărut și-a respectat promisiunea și testamentul său, ascuns pe Lună într-un loc precizat de apartamentul de pe Terra căruia, supremă originalitate, i-a fost implantată personalitatea lui Scat Mor însuși (astfel încît chiar blasul defunctului a furnizat coordonatele ascunzătorii aflate pe fața nevăzută a Lunii, în Marea Visului) a fost adus la cunoștința Oficiului. Iar testamentul cuprinde, printre altele, expunerea detaliată a principiului „călătoriilor cvasiinstantanee". Ia astfel sfîrșit acerba „polemică a galaxiilor", sînt autentificate obiectele extragalactice din muzeul Mor de la Göttingen și se recunosc post-mortem meritele unuia dintre marii fii ai Pămîntului, deschizătorul călătoriilor extragalactice, omul care ne-a oferit cheia Universului.

Nu vor întîrzia desigur speculațiile în jurul motivelor care l-au determinat pe Scat Mor să pună la dispoziția omenirii, abia după

moarte, senzaționalul rezultat al cercetărilor sale. În ce ne privește, ne exprimăm convingerea că geniul celui ce ne-a părăsit a intuit primejdiile potențiale ale descoperirii sale și a ținut să ne avertizeze asupra riscurilor cărora o omenire probabil insuficient pregătită pentru marele salt dincolo de hotarele galaxiei va avea să le facă față în confruntarea cu enigmaticele civilizații extragalactice, pe care le cunoaștem din lucrările savantului. Vedem, așadar, în amînarea divulgării marelui secret ultima și suprema dovadă de responsabilitate a bărbatului care și-a dăruit întreaga viață științei, ultima și suprema afirmare a dragostei și grijii omului de știință față de viitorul speciei.

Scat Mor va fi depus în Panteonul Lumilor Integrate, alături de marii binefăcători ai omenirii. Oficiul a decretat o zi de doliu pentru cinstirea amintirii sale. Ea va rămîne un veșnic exemplu însuflețitor pentru noile generații ce vor purta mesajul lui Homo Sapiens printre stele.

Extras din videoziarul *Integral,* 13 iulie 2651

Observatorul astronomic de pe Himalaya semnalează apariția unei noi planete în jurul Proximei din Centaur. Fenomenul inexplicabil va sta în centrul dezbaterilor viitorului congres de astronomie de la Copenhaga.

Extras din *Buletinul Oficiului,* 13 iulie 2651

Printr-o ciudată coincidență, dispariția celebrului om de știință Scat Mor a fost marcată de trei puternice explozii care au distrus, pe

Terra, Venus și Marte, sediile institutelor *Cosmospect*. Primele cercetări par să pună dezastrele pe seama unor scurtcircuite în lanț. Deși accidentele au avut loc după ora de închidere a birourilor, autoritățile au descoperit rămășițele cîte unei persoane în fiecare dintre sediile distruse. Investigațiile continuă.

Extras din *Buletinul Oficiului*, 13 iulie 2651

ȘI ACUM ?

— Bună dimineața, Arla și Ralt.

— Bună dimineața, Or-alda și Idomar.

Am încheiat.

Bătrînul Asp av Tald su Arit v-a scris povestea. Sîntem mai înțelepți și, poate, mai buni.

E mult ?

E puțin ?

E de ajuns.

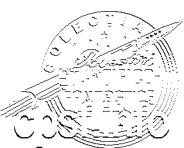

Cuprins

RALT .	5
IDOMAR	23
OR-ALDA .	41
NOBILA GHILDĂ .	. 59
SCAT MOR .	72
COSMOSPECT	. 92
GNOMON .	. 109
GERLII .	. 128
EPILOG .	. 148

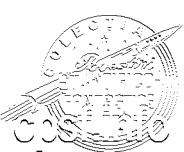

Lector : VICTOR ZEDNIC

Tehnoredactor : MARIANA PUȘCAȘU

Bun de tipar : 2-VIII-1977. Apărut : 1978.
Comanda nr. 1.091. Tiraj : 50.000 ex. broșate.
Coli de tipar : 9,5

Tiparul executat sub comanda nr. 5100/1977, la Întreprinderea poligrafică Bacău, str. Eliberării nr. 63.
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Lucrarea a fost executată pe hîrtie fabricată de C.C.H.F.A. BRĂILA

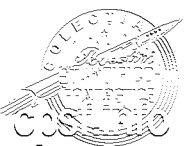

Fantastic Club

Lei 4,50

In aceeași colecție

au mai apărut :

Stanislaw Lem :
CIBERIADA

Horia Aramă :
VERDE AIXA

Miron Scorobete :
CRÎNCENA LUPTĂ DINTRE
„ATE" ȘI „ABILE"

Victor Bîrlădeanu :
GHEAȚA DE FOC

Romulus Bărbulescu–George Anania :
ȘARPELE BLÎND AL INFINITULUI

Doru Davidovici :
ZEIȚA DE ORICALC